

PERCEPTIMET DHE QËNDRIMET E QYTETARËVE DHE FAMILJEVE PËR INFLACIONIN NË MAQEDONINË E VERIUT

Raporti i hulumtimit anketues

Botues:

Asociacioni për iniciativa demokratike (ADI)

Autor:

Dr. Risto Karajkov

Design dhe përpunimi:

Qendra për zhvillimin e mediave të bashkësive MEDIUM

Përmbajtja e këtij raporti është përgjegjësi e vetme e Asociacionit për Iniciativa Demokratike si dhe partnerëve DeSo dhe Pulsi i demokracisë, dhe në asnjë mënyrë nuk mund të mendohet se i reflekton pikëpamjet e Civika mobilitas, Ambasadës Zvicerane ose organizatave që e zbatojnë.

Civika mobilitas është program i Ambasadës Zvicerane në Maqedoninë e Veriut, të cilën e zbatojnë NIRAS nga Danimarka, Qendra Maqedonase për Bashkëpunim Ndërkombëtar (MCMS) dhe FCG nga Suedia. Qëllimi i programit është që ndryshimet shoqërore në Maqedoninë e Veriut të nxitura nga sektori i fuqishëm civil, qytetarët aktiv dhe bashkëpunimi i mirë me autoritetet, që rezulton me udhëheqje më transparente, më llogaridhënëse dhe sociale-inkluzive si në nivel qendror, ashtu edhe në atë lokal.

Përmbajtja

1. Metodologjia.....	4
2. Analizë.....	7
2.1 Rritja e çmimeve të cilave produkte e goditën më shumë familjentuaj?.....	6
2.2 Rritja e çmimeve të cilave produkte ushqimore ndikuan më shumë në familjen tuaj?.....	13
2.3 Në çfarë ka kursyer më shumë familja juaj gjatë kësaj periudhe?.....	15
2.4 Për çfarë nuk mund të kursejë familja juaj?.....	18
2.5 Cili nga faktorët e mëposhtëm është fajtor për inflacionin?.....	20
2.6 A jeni dakord me ngrirjen/uljen e çmimeve?.....	22
2.7 A duhet familja juaj të marrë hua për shkak të inflacionit?.....	23
2.8 A është dashur dikush në familjen tuaj të fillojë të punojë më shumë për shkak të inflacionit?.....	25
2.9 A është dashur dikush në familjen tuaj të shkojë për të punuar jashtë vendit për shkak të inflacionit?.....	26
2.10 A mendoni se viti 2023 do të jetë ekonomikisht më i vështirë se 2022?.....	27
2.11 Keni frikë se mund të humbisni punën tuaj për shkak të krizës ekonomike?.....	29
3. Shtojcë	32

1. Metodologjia

Anketa u realizua në 1,853 mostra përfaqësuese me të anketuar të rritur, me mostra rastësore me probabilitet proporcional të shpërndarjes. Niveli i parë i shpërndarjes janë tetë rajonet e planifikimit. Niveli i dytë i shpërndarjes janë komunat. Marzhi bazë i gabimit është +/- 2%, në një nivel besimi 95%.

Anketa është realizuar në periudhën 12-25 mars 2023. Anketa është realizuar pjesërisht me telefon dhe pjesërisht në terren. Sondazhi në terren është kryer kryesisht në komunitetin rom, pasi nuk ka qenë e mundur të mbulohen plotësisht përmes anketës telefonike.

Pjesëmarrja e komunitetit rom në mostra u rrit ndjeshëm sa l përket pjesëmarrjes së këtij komuniteti në popullsinë totale. Pjesëmarrja totale e romëve në mostrat bazë ishte 13.2%, që është dukshëm më e lartë se përqindja e popullsisë rome në popullatën e përgjithshme të Maqedonisë së Veriut, e cila sipas regjistrimit të vitit 2021 është 2.53%. Më pas, mostra u ponderua për të ulur pjesëmarrjen e romëve në një nivel proporcional me pjesëmarrjen e tyre në popullsinë totale (2.53%). Për disa nga analizat përdoret mostër i ponderuar. Për disa nga analizat që kanë fokus të veçantë situatën e popullsisë rome, përdoret mostër i paponderuar i popullsisë rome.

Në të njëjtën kohë, është e rëndësishme të theksohet sa vijon. Ponderimi i mostrës bëhet në bazë të gjinisë dhe përkatësisë etnike. Ponderimi sipas përkatësisë etnike bazohet në të dhënat nga regjistrimi i vitit 2021 për popullatën e përgjithshme

rezidente në Maqedoninë e Veriut. Regjistrimi i vitit 2021 paraqet strukturën etnike të popullsisë në bazë të qytetarëve të numëruar. Siç dihet, një numër i caktuar i qytetarëve refuzuan të marrin pjesë në regjistrim. Prandaj, shumica e pjesëmarrjes së bashkësive etnike, sipas regjistrimit të popullsisë, është nën 92%, me fjalë të tjera, struktura nuk është e barabartë me 100%, që është një parim standard në paraqitjen e një strukture. Për pjesën e mbetur prej 8% të popullsisë rezidente, nuk ka të dhëna për përkatësinë etnike.[Mund ta shikoni njoftimin e Entit Statistikor Shtetëror (ESSH) nga ku

janë marrë të dhënat për strukturën etnike: <https://www.stat.gov.mk/PrikaziSooopstevnie.aspx?rbtxt=146>] Kjo krijon një problem metodologjik në ponderimin e mostrës në këtë anketë. Për këtë arsye, qytetarët për të cilët nuk ka të dhëna për përkatësinë etnike në regjistrim përfshihen në kategorinë e përkatësisë etnike "tjetër", së bashku me bashkësitë tjera më të vogla etnike, si serbët, vllahët, boshnjakët etj. Kështu, mostra e ponderuar është proporcionale me strukturën etnike të popullsisë për sa i përket bashkësive kryesore etnike për të cilat bëhet krahasimi; maqedonasit, shqiptarët dhe romët.

Në shumicën e tabelave dhe grafikoneve përfshihet edhe komuniteti etnik turk, por niveli i rëndësisë statistikore për ta është më i ulët duke pasur parasysh pjesëmarrjen e vogël në mostra. Për këtë arsye, nuk bëhet një analizë e veçantë për komunitetin turk, ashtu siç analizohen maqedonasit, shqiptarët dhe romët. Komuniteti rom

është një subjekt me interes të veçantë për shkak të përjashtimit social dhe varfërisë. Është kryer një analizë e ndikimit të disa variablave bazë të pavarur (predictor) duke përfshirë gjininë, moshën, përkatësinë etnike, vendbanimin (qytet/ fshat), të ardhurat, etj. Nëse është e nevojshme, disa nga variablat e varur (output) janë të kryqëzuara me parashikues të tjerë, si statusi i punës, etj. Analiza e statistikave për kontrollin e informacionit mbi rëndësinë e statistikës (significance level) dhe/ose kontrolli i forcave të lidhjes ose asociimit (measure of association) midis variablave të varur (predictor) dhe të pavarur (output). Raporti përfshin tabela dhe grafikun për raportet që janë përcaktuar si statistikë e rëndësishme. Krahasimet e tjera herë përmenden si të parëndësishme, e herë nuk komentohen fare. Këto krahasime janë paraqitur në formën e tabelave dhe grafikoneve.

Në të njëjtën kohë, analiza përfshin minimalisht këto metoda statistikore: për të krahasuar lidhjen e variablave të prodhimit me prediktorët si, gjinia, mosha, përkatësia etnike, vendbanimi, janë kryer teste për nivelin e rëndësisë statistikore (level of significance) dhe për shkallën e lidhjes (measure of association).

Në varësi të llojit të variablave, u kryen testet e mëposhtme:

Lloji i testit	Variabla	Masa
Rëndësia statistikore	ndikimi i gjinisë, moshës, përkatësisë etnike, nivelit të arsimimit, llojit të vendbanimit	X ² (Chi Square), p-valu, shënohet : co (p)
Masa e lidhshmërisë	raporti: gjinia me rezultatet në formën e shkallës Likert	Cramer's V
	raporti: përkatësia etnike me rezultatin e shkallës Likert	Cramer's V
	сооднос: Vendbanimi me rezultatin e shkallës Likert	Cramer's V
	raporti: Mosha me rezultatin e shkallës Likert	Spearman's rho (sipas nevojës edhe Kendall's tau-b)
	raporti: gjinia, përkatësia etnike, lloji i vendbanimit me rezultatin në formë binomiale	Cramer's V

Për më tej , për disa nga analizat që përdorin “rezultate mesatare”, përdoret analiza e mesatares, devijimit standard dhe, nëse është e nevojshme përdoret dhe T-test për analizën e dy mesatareve (i ashtuquajtur i Independent Samples T-Test) dhe/ose Mann-Whitney U testi (në rast se nuk plotësohet supozimi i shpërndarjes normale të variablës së varur për të gjitha nivelet e variablës së pavarur). Nëse është e nevojshme, kryhet testi Anova e njëanshme (One-way Anova) ose ekuivalenti joparametrik, testi Kruskal Wallis.

¹Mund ta shikoni njoftimin e Entit Statistikor Shtetëror (ESSH) nga ku janë marrë të dhënat për strukturën etnike: <https://www.stat.gov.mk/PrikaziSooopstenie.aspx?rbtxt=146>

Të dhënat teknike për analiza të caktuara janë paraqitur në kllapa të tekstit kryesor, në mënyrë që teksti kryesor të bëhet më i aksesueshëm për lexuesin që nuk i njeh këto koncepte statistikore. Për disa nga krahasimet, të dhënat teknike nuk përmenden fare.

Nuk kërkohet njohja e këtyre koncepteve statistikore për të rishikuar analizën. Teksti përdor termat: rezultati është (ose nuk është) statistiki i rëndësishëm (që do të thotë se ka dëshmi të një lidhjeje midis dy variablave) dhe ka një lidhje të dobët, të moderuar ose të fortë midis dy variablave, ose nuk ekziston asnjë lidhje.

Chi Square më i ulët se 0.05 do të thotë se rezultati është statistiki i rëndësishëm, domethënë ka dëshmi të korrelacionit midis variablave të pavarur dhe të varur. Në të njëjtën kohë, vihet re se korrelacioni nuk do të thotë njëkohësisht lidhje kauzale. Me zvogëlimin e Chi square, p.sh. më pak se 0.01 ose më pak se 0.001, niveli i dëshmisë për korrelacionin rritet. Chi square prej 0.01 do të thotë se ka vetëm 1% mundësi që rezultati të jetë i rastësishëm, etj.

Cramer's V Spearman's rho dhe Kendall's tau-b e tregojnë fuqinë e korrelacionit (marëdhënies) midis variablave të pavarur dhe të varur. Një koeficient më i vogël se 0.2 në përgjithësi tregon lidhje të dobët; ndërmjet 0.2 dhe 0.3 tregon forcën mesatare të lidhjes; mbi 0.3 tregon një lidhje të fortë. Analiza përqendrohet kryesisht në ato korrelacione që janë të paktën të moderuara. Korrelacionet që janë të dobëta në përgjithësi nuk janë me interes dhe nuk diskutohen gjithmonë.

Një pjesë e konsiderueshme e analizave në tekstin kryesor përdorin krahasimin e vlerave mesatare, për variablat që janë në formën e shkallës Likert, me metodën bazë që është T-testi i mostrave të pavarura ose Mann Withney U.

Teksti është i dedikuar për publikun e gjerë dhe për këtë arsye përdorimi i termave teknikë është minimizuar. Procedurat analitike përmenden dhe, nëse është e nevojshme, ilustrohen, por jo gjithmonë përshkruhen në detaje për ta bërë tekstin të kuptueshëm për një lexues që nuk ka njohuri për konceptet statistikore.

Të dhënat në përgjithësi paraqiten ose në formë tabelare ose grafike ose në të dyja. Zgjedhja nëse do të shfaqen të dhënat vetëm në një tabelë apo vetëm në një grafik, motivohet përgjithësisht nga arsye hapësinore dhe vizuale. Disa tabela janë shumë të mëdha për formatin A4. Gjithashtu, disa grafike (p.sh. pikët mesatare për 7-8 variabla të varura, krahasuar me 2-4 variabla të pavarur) janë përplot me të dhëna (dhe ngjyra) për të ofruar një pasqyrë cilësore. Për këtë arsye, disa nga krahasimet tregohen vetëm në formatin e tabelës ose vetëm në formatin grafik. Megjithatë, raporti ndjek një sekuencë unike numërimi, pavarësisht nëse njësi e veçantë përmban një tabelë dhe një grafik (Tab/Graph), ose vetëm një tabelë (Tab), ose vetëm një grafik (Graph). Qasja e bën më të lehtë ndjekjen e renditjes së ilustrimeve në tekst.

2. Analizë

2.1 Rritja e çmimeve të cilave produkte e goditën më shumë familjen tuaj?

Familjet në Maqedoninë e Veriut ndjehen më të prekura nga rritja e çmimeve të ushqimeve (rezultati mesatar prej 4.47 në shkallën 1-5). Pasohet nga rritja e çmimit të energjisë elektrike (4.39), karburantit (4.12), pastaj ngrohjes (4.09). Në vendin e pestë janë çmimet e barnave dhe shërbimeve shëndetësore. Për të gjitha këto kategori, vlera mesatare (mediane) është nota më e lartë (5), që do të thotë se më shumë se gjysma e të anketuarve kanë vendosur për këtë notë. Gjithashtu, devijimi standard, i cili është matës i përhapjes së vlerave rreth mesatares, është më i vogli në lidhje me çështjen e çmimeve të ushqimeve. Kjo do të thotë se qëndrimet e të anketuarve janë më të afërta me notën mesatare për këtë çështje, gjegjësisht se ka pajtueshmëri më të madhe për këtë çështje. Pikëpamjet për çmimet e ushqimeve dhe energjisë elektrike janë dukshëm të afërta, kështu që mund të konsiderohet se familjet janë më të shqetësuara për këto rritje.

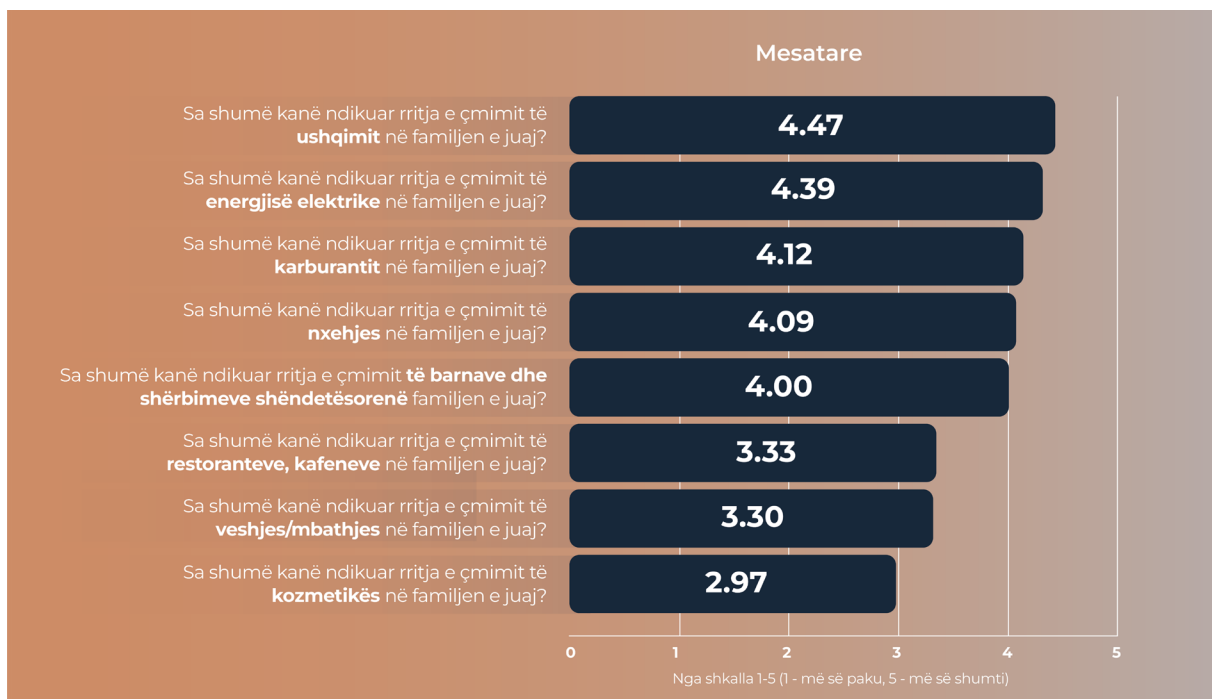
Tab. 1 Cilat rritje çmimesh ndikuan më shumë në familjen tuaj?

Nga shkalla 1-5 (1 – më pak, 5 – më së shumti)	Mesatare	Vlera mesatare	Devijimi standard
Sa ka ndikuar rritja e çmimit të ushqimit në familjen tuaj?	4.47	5	.86
Sa ka ndikuar rritja e çmimit të energjisë elektrike në familjen tuaj?	4.39	5	1.00
Sa ka ndikuar rritja e çmimit të karburantit në familjen tuaj?	4.12	5	1.16
Sa ka ndikuar rritja e çmimit të nxehjes në familjen tuaj?	4.09	5	1.13
Sa ka ndikuar rritja e çmimit të barnave dhe shërbimeve shëndetësore në familjen tuaj?	4.00	5	1.26
Sa ka ndikuar rritja e çmimeve të restoranteve, kafeneve në familjen tuaj?	3.33	3	1.37
Sa ka ndikuar rritja e çmimit të veshjes/mbathjes në familjen tuaj?	3.30	3	1.24
Sa ka ndikuar rritja e çmimit të kozmetikës në familjen tuaj?	2.97	3	1.33

Vlerat mesatare janë pak më të ulëta për sa i përket çmimeve të restoranteve/kafeneve (3.33), veshjeve/këpucëve (3.30) dhe kozmetikës (2.97). Devijimi standard është më i madhi (1.37) në mesin e restoranteve/kafinëve, që do të thotë se dallimet në opinionet e qytetarëve janë më të mëdha për këtë çështje. Tjetra është pyetja për produktet kozmetike ku devijimi standard është 1.33. Kjo do të thotë se ka dallime të mëdha në opinionet e qytetarëve për këtë çështje.

Në të njëjtën kohë, është e rëndësishme të theksohet se si u vendos që vlerësimi i ndikimit të rritjes së çmimeve tek familjet të përfshijë pikërisht këto tetë kategori çmimesh dhe shërbimesh. Zbatimit të anketës i parapriu një proces i mbledhjes cilësore të të dhënave, me anë të një interviste të hapur telefonike me të anketuar të përzgjedhur rastësisht. Ky proces përfshiu rreth 50 të anketuar me të cilët u zhvillua një bisedë e hapur në të cilën pyetjet ishin të hapura, pa përgjigje të paracaktuara. Qytetarët ishin të lirë të diskutonin se cilat rritje çmimesh u ndikuan më shumë. Më pas, këto të dhëna iu nënshtruan analizës dhe kodimit, ku përgjigjet më të rëndësishme dhe më të shpeshta u përcaktuan si variabla në formatin e shkallës Likert (Tab/Grafiku 1).

Graf. 1 Rritja e cilave çmime ka ndikuar më shumë në familjen tuaj?

Një prezantim dhe diskutim shterues i të gjitha këtyre dallimeve në të gjitha bazat e tejkalon interesin e këtij raporti, i cili synon të dokumentojë perceptimet kryesore të publikut për inflacionin në periudhën e kaluar.

Për këtë arsye, teksti do t'i referohet në mënyrë më specifike disa prej dallimeve më të rëndësishme të perceptuara, ndërsa në përgjithësi komenton vetëm ato dallime ose veçori që janë më të përgjithshme ose më pak të rëndësishme.

Për shembull, nuk ka nevojë të komento-

hen dallimet në tetë pyetjet në bazë të përkatësisë etnike, ose në bazë të moshës, arsimit etj. Teksti do të tregojë vetëm veçoritë e përgjithshme dhe do të komentojë disa nga rezultatet më domethënëse.

Tab. 2 tregon vlerat mesatare për një sërë pyetjesh se sa rritjet e çmimeve në disa kategori të mallrave dhe shërbimeve bazë kanë ndikuar në familje, të krahasuara sipas gjinisë.

Shumica e dallimeve midis grave dhe burave janë statistikisht të rëndësishme. Për shembull, femrat e vlerësojnë rritjen e ush-

qimit me 4.54, ndërsa meshkujt me 4.40. Kjo do të thotë se femrat e ndjejnë më shumë rritjen e çmimeve të ushqimeve sesa meshkujt. E njëjta gjë vlen edhe për rritjen e çmimit të energjisë elektrike.

Diferenca nuk është statistikiisht e rëndësishme në lidhje me rritjen e çmimit të karburanteve. Nuk ka prova të mjaftueshme se meshkujt janë më të prekur nga kjo. E njëjta gjë vlen edhe për çmimet e ngrohjes dhe rrobave dhe këpucëve.

Megjithatë, dallimi në çmimet e restoranteve dhe kafeneve është statistikiisht i rëndësishëm, që do të thotë se meshkujt janë më të prekur nga këto rritje çmimesh.

Gratë ndjejnë më shumë rritjen e çmimit të barnave dhe shërbimeve shëndetësore, si dhe të produkteve kozmetike.

Është gjithashtu e rëndësishme të theksohet se megjithëse në disa pyetje rëndësia statistikore është e fortë, diferenca në notën mesatare është e vogël. Ky është rasti me çmimet e ushqimeve dhe energjisë elektrike. Si gratë ashtu edhe burrat i ndjejnë këto rritje të çmimeve jashtëzakonisht të forta dhe rezultatet mesatare janë shumë afër. Dallimi më i madh është në vlerësimin për çmimet e produkteve kozmetike (0.530).

Tab. 2 . Rritja e cilave çmime ka ndikuar më shumë në familjen tuaj? (sipas gjinisë)

Nga shkalla 1-5 (1 – më pak, 5 – më së shumti)	Gjinia		p
	Femër	Mashkull	
Sa ka ndikuar rritja e çmimit të ushqimit në familjen tuaj?	4.54	4.40	<0.001
Sa ka ndikuar rritja e çmimit të energjisë elektrike në familjen tuaj?	4.50	4.28	<0.001
Sa ka ndikuar rritja e çmimit të karburantit në familjen tuaj?	4.07	4.16	<0.091
Sa ka ndikuar rritja e çmimit të nxehjes në familjen tuaj?	4.12	4.06	<0.204
Sa ka ndikuar rritja e çmimit të restoranteve,kafeneve në familjen tuaj?	3.26	3.40	<0.036
Sa ka ndikuar rritja e çmimit të veshjes/m-bathjes në familjen tuaj?	3.34	3.26	<0.163
Sa ka ndikuar rritja e çmimit të barnave dhe shërbimeve shëndetësore në familjen tuaj?	4.19	3.82	<0.001
Sa ka ndikuar rritja e çmimit të kozmetikës në familjen tuaj?	3.23	2.70	<0.001

² Megjithatë është e rëndësishme të kihet parasysh shënimi metodologjik i mëposhtëm. Krahasimet e tre ose më shumë mesatareve, si në bazë të përkatësisë etnike (që janë gjithsej 5 kategori të përkatësisë etnike: maqedonas, shqiptarë, turq, romë dhe të tjerë), moshës (që janë 4 grupmosha: 18-29, 30 -44, 45-59 dhe 60+), kryhen në një mënyrë tjetër. Kur ka më shumë se dy kategori, analiza mbështetet në testet e t- multiple ose testet e Mann Withney U, p.sh. maqedonishtja me shqipen, maqedonishtja me romen, shqipja me romen, ose 18-29 me 60+ etj. Për më tepër, testi njëkahësh Anova ose Kruskal Wallis aplikohet për të verifikuar më tej disa nga rezultatet.

Analiza shtesë bivariate (testet Chi Square dhe Cramer's V të kryera) tregojnë rezultate të ngjashme. Për disa nga pyetjet, korrelacioni sipas gjinisë është statistiki i rëndësishëm, ose kufitar, ose jo i rëndësishëm. Por edhe kur është domethënëse, lidhja është jashtëzakonisht e dobët, që në fakt do të thotë se ndryshimi i qëndrimeve sipas gjinisë është minimal, pothuajse inekzistent. I vetmi ndryshim ku marrëdhënia është me intensitet të moderuar (në kufirin e poshtëm) (Cramer's V=0.215) është tek produktet kozmetike, ku femrat janë më të prekura nga rritja e çmimeve në krahasim me meshkujt. Kjo mund të shihet nga tabela e mësipërme. Vlerësimi nga femrat është 3.23 dhe nga meshkujt 2.70. Tabela 3 më poshtë tregon qëndrimet ndaj rritjes së çmimeve krahasuar sipas përkatësisë etnike. Krahasimi i parë është mes maqedonasve dhe shqiptarëve. Siç shihet nga tabela, vlerësimi është më i lartë tek shqiptarët për të gjitha kategoritë e çmimeve, përveç ngrohjes, ku maqedonasit janë më të prekur. Të gjitha këto dallime mes maqedonasve dhe shqiptarëve janë

statistikisht domethënëse. Thjesht do të thotë se ka prova të mjaftueshme për të pranuar rezultatin. Megjithatë, siç shihet, rezultatet mesatare janë relativisht të afërta. Dallimet midis tyre janë të vogla. Në fakt kjo do të thotë se si maqedonasit ashtu edhe shqiptarët i ndjejnë rritjet në të njëjtën mënyrë.

Krahasimi i dytë është mes maqedonasve dhe romëve. Për qëllime të këtij krahasimi, përdoret mostër I tërë i paponduar i popullsisë rome (gjithsej 244 të anketuar) për të marrë rezultate më domethënëse. Dallimet ndërmjet maqedonasve dhe romëve janë domethënëse për katër kategoritë e para (ushqim, energji elektrike, karburant dhe ngrohje), ndërsa nuk janë domethënëse për katër të tjerat (restorante/kafe, veshje/këpucë, ilaçe dhe kozmetikë). Për këto katër kategori, rezultatet janë përgjithësisht më të ulëta dhe nga tabela shihet se dallimet mes maqedonasve dhe romëve janë më të vogla, p.sh. në kategorinë restorante/kafe është nga 3.25 në 3.26, pra 0.01.

Tab. 3 Rritja e cilave çmime ka ndikuar më shumë në familjen tuaj? (Sipas përkatësisë etnike)

Nga shkalla 1-5 (1 – më pak, 5 – më së shumti)	Përkatësia etnike			
	Maqedonase	Shqiptare	Turke	Rome
Sa ka ndikuar rritja e çmimit të ushqimit në familjen tuaj?	4.44	4.68	4.32	4.65
Sa ka ndikuar rritja e çmimit të energjisë elektrike në familjen tuaj?	4.30	4.74	4.60	4.59
Sa ka ndikuar rritja e çmimit të karburantit në familjen tuaj?	4.08	4.27	4.18	3.67
Sa ka ndikuar rritja e çmimit të nxehtësisë në familjen tuaj?	4.16	3.93	4.05	4.35
Sa ka ndikuar rritja e çmimit të restoranteve, kafeneve në familjen tuaj?	3.25	3.52	3.32	3.26
Sa ka ndikuar rritja e çmimit të veshjes/m-bathjes në familjen tuaj?	3.19	3.56	3.38	3.39
Sa ka ndikuar rritja e çmimit të barnave dhe shërbimeve shëndetësore në familjen tuaj?	3.92	4.43	3.65	3.81
Sa ka ndikuar rritja e çmimit të kozmetikës në familjen tuaj?	2.88	3.10	2.97	3.82

Faktit se, sa i përket çmimit të karburanteve, romët ndihen më pak të prekur se maqedonasit, I jepet shpjegimi se një pjesë shumë më e vogël e romëve posedojnë automjete dhe drejtojnë automjete, kështu që çmimet e karburanteve nuk ndikojnë tek ata aq drejtpërdrejt. Ky fakt që romët posedojnë mjete motorike në një masë shumë më të vogël vërtetohet nga të dhëna të tjera zyrtare dhe nuk i nënshtrohet dëshmisë së mëtejshme.

Krahasimi i tretë është mes shqiptarëve dhe romëve. Rezultatet janë domethënëse për çmimet e: energjisë elektrike, ngrohjes, karburanteve, restoranteve/kafeneve, ilaçeve dhe produkteve kozmetike. Dallimet e tjera, ushqimi dhe veshja/këpucët nuk janë të rëndësishme. Siç mund të shihet nga Tab. 3 këto rezultate janë shumë afër. Diferenca në ushqim është 0.03, ndërsa në veshje/këpucë është 0.17.

Duke pasur parasysh përfaqësimin e ulët të komunitetit turk në popullsinë e përgjithshme dhe në mostra, rezultatet e tij nuk janë objekt krahasimi. Kategoria “etni tjetër” nuk i nënshtrohet analizës, duke pasur parasysh natyrën e saj të papërcaktuar. Përveç komuniteteve më të vogla (serb, vllah, etj.), përfshin edhe ato të padokumentuara.

Tab. 4 më poshtë, tregon vlerësimet mesatare për tetë kategoritë bazë të çmimeve, sipas grupmoshës. Shumica e dallimeve në vlerësim, përveç atyre dallimeve që janë shumë të vogla, janë domethënëse. Si dallime shumë të vogla konsiderohen ato që janë për shembull midis 0.03-0.12.

Shumica e dallimeve kanë qenë të pritshme. Për shembull, grupmosha më e re është shumë më pak e prekur nga çmimet e barnave (3.78), krahasuar me grupin më të vjetër (60+) (4.43).

Tab. 4. Rritja e cilave çmime ka ndikuar më shumë në familjen tuaj? (sipas moshës)

Nga shkalla 1-5 (1 – më pak, 5 – më së shumti)	Moshë			
	18 - 29 vjet	30 - 44 vjet	45 - 59 vjet	60+ vjet
Sa ka ndikuar rritja e çmimit të ushqimit në familjen tuaj?	4.25	4.42	4.63	4.50
Sa ka ndikuar rritja e çmimit të energjisë elektrike në familjen tuaj?	4.35	4.38	4.47	4.35
Sa ka ndikuar rritja e çmimit të karburantit në familjen tuaj?	4.31	4.276	4.18	3.80
Sa ka ndikuar rritja e çmimit të nxehtësisë në familjen tuaj?	3.82	3.54	3.28	2.82
Sa ka ndikuar rritja e çmimit të restoranteve, kafeneve në familjen tuaj?	3.78	3.54	3.28	2.82
Sa ka ndikuar rritja e çmimit të veshjes/m-bathjes në familjen tuaj?	3.50	3.32	3.30	3.17
Sa ka ndikuar rritja e çmimit të barnave dhe shërbimeve shëndetësore në familjen tuaj?	3.78	3.64	4.06	4.43
Sa ka ndikuar rritja e çmimit të kozmetikës në familjen tuaj?	3.18	3.10	2.94	2.67

Të rinjtë janë më të prekur nga çmimet e rrobave dhe këpucëve, restoranteve/kafeneve dhe kozmetikës krahasuar me të gjitha grupmoshat e tjera.

Është e dukshme tendenca e rënies së vlerësimit nga grupmosha më e re nga ajo më e vjetër për këto kategori produktesh dhe shërbimesh. Është më theksuar trendi në restorante/kafe dhe kozmetikë krahasuar me trendin në veshje/këpucë. Dhe është plotësisht e parashikueshme dhe logjike.

Megjithatë, perceptimet kryesore janë të ngjashme. Shqetësimi më i madh janë çmimet e katër kategorive kryesore të ushqimit, energjisë elektrike, karburantit dhe ngrohjes.

Analiza shtesë bivariate (e kryer me testet Chi Square, Cramer's V dhe Spearman's Rho) treguan rezultate të rastësishme. Për disa nga pyetjet, korrelacioni sipas moshës është statistikisht i rëndësishëm, ose kufitar, ose jo i rëndësishëm. Por edhe kur është domethënëse, lidhja është jashtëzakonisht e dobët, që në fakt do të thotë se diferenca në qëndrime sipas moshës është minimale, pra pothuajse inekzistente.

Megjithatë, ekzistojnë lidhje të caktuara. Për shembull, në lidhje me kafenetë dhe restorantet, ekziston një korrelacion i moderuar midis moshës së të anketuarit dhe ndikimit të këtyre rritjeve (Spearman Rho=-0,257), ndërsa rëndësia e këtyre rritjeve zvogëlohet me rritjen e moshës së qytetarëve. Të rinjtë janë më të prekur nga rritja e çmimeve në restorante dhe kafene. Në të njëjtën kohë, është e qartë se megjithëse pyetja i referohet të gjithë familjes, i anketuari sjell një perspektivë personale për përgjigjen.

Sa i përket çmimeve të barnave dhe shërbimeve shëndetësore, situata është e kundërt (Spearman's Rho=0.243). Tabela 4 tregon se rezultati mesatar rritet me rritjen e moshës. Kategoritë e vjetra të qytetarëve, logjikisht, janë më të shqetësuara për rritjen e çmimeve, për barnat dhe shërbimet shëndetësore.

Së fundi, Tab. 5 më poshtë tregon qëndrimet e qytetarëve të krahasuar sipas llojit të vendbanimit (fshat apo qytet). Dallimet janë përgjithësisht të vogla.

Tab. 5 Rritja e cila çmimeve ka ndikuar më shumë në familjen tuaj? (sipas vendbanimit)

Nga shkalla 1-5 (1 – më pak, 5 – më së shumti)	Vendbanimi	
	Qytet	Fshat
Sa ka ndikuar rritja e çmimit të ushqimit në familjen tuaj?	4.43	4.56
Sa ka ndikuar rritja e çmimit të energjisë elektrike në familjen tuaj?	4.30	4.58
Sa ka ndikuar rritja e çmimit të karburantit në familjen tuaj?	4.06	4.24
Sa ka ndikuar rritja e çmimit të nxehjes në familjen tuaj?	4.13	4.01
Sa ka ndikuar rritja e çmimit të restoranteve, kafeneve në familjen tuaj?	3.43	3.11
Sa ka ndikuar rritja e çmimit të veshjes/mbathjes në familjen tuaj?	3.33	3.24
Sa ka ndikuar rritja e çmimit të barnave dhe shërbimeve shëndetësore në familjen tuaj?	4.90	4.22
Sa ka ndikuar rritja e çmimit të kozmetikës në familjen tuaj?	3.06	2.75

2.2 Rritja e çmimeve të cilave produkte ushqimore ndikuan më shumë në familjen tuaj?

Kategoria tjetër e pyetjeve analizon se cilat rritje të çmimeve të ushqimeve i godasin më shumë familjet. Për shkak të rëndësisë së tyre të veçantë, çmimet e ushqimeve janë objekt i një fokusi të veçantë. Ai mbulon pesë kategori produktesh: bukë, qumësht/ produkte qumështi, mish/ produkte mishi, fruta/ perime dhe vaj gatimi. Këto pesë produkte janë përzgjedhur në bazë të hulumtimit të mëparshëm cilësor që ka mbledhur përgjigje të hapura nga qytetarët. Këto përgjigje u koduan më tej për të arritur në këto pesë kategori bazë.

Siç mund të shihet nga Tab/Graf. 6, qytetarët janë më të prekur nga rritja e çmimeve të qumështit dhe produkteve të qumështit (4.45), pasuar nga mishi dhe produktet e mishit (4.42), të ndjekur nga vaji i gatimit (4.20). Pasojnë frutat dhe perimet (4.01) dhe në fund buka (3.97). Është e qartë se të gjitha vlerat janë në krye të shkallës. E vetmja pikë mesatare nën 4 është për çmimin e bukës. Konkluzioni i përgjithshëm është se nuk ka dallime të veçanta në shqetësimet e qytetarëve për çmimet e produkteve të ndryshme ushqimore kryesore. Megjithatë, në kuadër të dallimeve që ekzistojnë, shqetësimi më i madh është për qumështin dhe produktet e qumështit.

Tab. 6 . Rritja e çmimeve të cilave produkte ushqimore ndikuan më shumë në familjen tuaj?

<i>Nga shkalla 1-5 (1 – më pak, 5 – më së shumti)</i>	Mesatare	Mesatare	Devijimi Standard
Sa ka ndikuar rritja e çmimit të produkteve qumështore në familjen tuaj?	4.45	5	.92
Sa ka ndikuar rritja e çmimit të mishit dhe produkteve të mishit në familjen tuaj?	4.42	5	.93
Sa ka ndikuar rritja e çmimit të vajit në familjen tuaj?	4.20	5	1.03
Sa ka ndikuar rritja e çmimit të pemëve dhe perimeve në familjen tuaj?	4.01	4	1.08
Sa ka ndikuar rritja e çmimit të bukës në familjen tuaj?	3.97	4	1.17

Në Shtojcë janë vendosur tabela plotësuese (Tab. 19-22) që tregojnë këto qëndrime të krahasuara sipas gjinisë, moshës, përkatësisë etnike dhe vendbanimit.

Si nga tabelat në Shtojcë, po ashtu edhe nga analizat bivariate shtesë (Chi Square, Cramer's V) rezulton se ndryshimet sipas gjinisë ose nuk janë të rëndësishme statistikisht, ose lidhja është jashtëzakonisht e vogël.

Për shembull, dallimi më i madh është te frutat dhe perimet, ku mesatarja e rezultatit nga meshkujt është 3.87, ndërsa nga femrat është 4.16. Megjithatë, edhe pse ky ndryshim është statistikisht i rëndësishëm, që do të thotë se ka prova të mjaftueshme se ekziston një ndryshim i bazuar në gjini, lidhja është shumë e vogël (Cramer's V=0.127). Përfundimi është se dallimi në qëndrimet në bazë të gjinisë ose nuk ekziston ose është i parëndësishëm.

E njëjta gjë vlen edhe për krahasimet në bazë të moshës, përkatësisë etnike dhe llojit të vendbanimit (Tab. 19-22). Konkluzioni është se shqetësimet e qytetarëve janë të mëdha, pa-
varësisht përkatësisë.

Graf. 6 . Rritja e çmimeve të cilave produkte ushqimore ndikuan më shumë në familjen tuaj?

2.3 Në çfarë ka kursyer më shumë familja juaj gjatë kësaj periudhe?

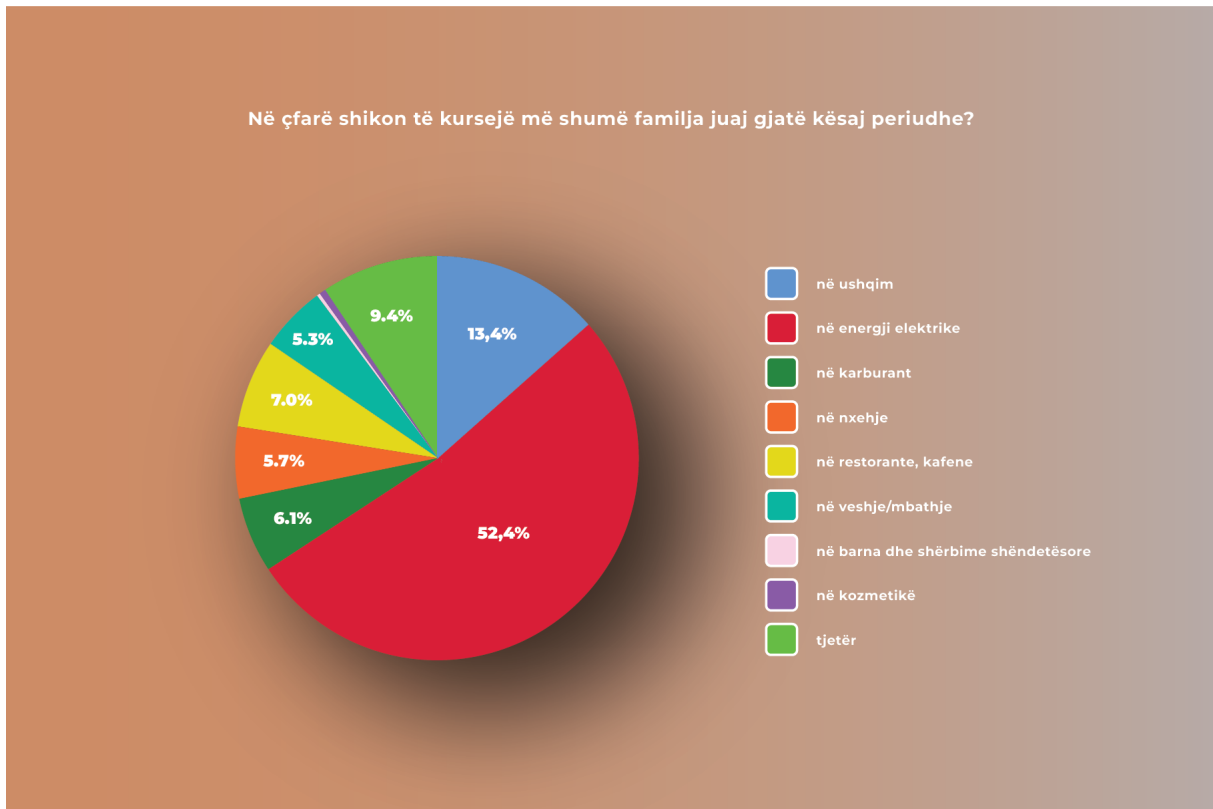
Shumica e qytetarëve përpiqen të kursejnë energjinë elektrike (52,4%), pasuar nga ushqimi (13,4%). Tab/Graf. 7 paraqet përgjigjet e qytetarëve në këtë pyetje. Është e rëndësishme të theksohet se këto janë përgjigje për një pyetje që përmban tetë opsione, dhe opsioni i fundit i nëntë është "tjetër". Tetë kategoritë e çmimeve dhe shërbimeve janë të njëjta si në pyetjen Tab/Graf. 1. Të anketuarit duhej të vendosnin vetëm për një përgjigje - më të rëndësishmen. Ky është një format pyetjesh kufizuese, por për këtë arsye jep një përgjigje të qartë dhe të saktë. Është e qartë se më shumë se gjysma e familjeve i kushtojnë vëmendje më të madhe kursimit të energjisë elektrike.

Grafikët 23-27 në Shtojcë tregojnë përgjigjet në këtë pyetje të krahasuara sipas gjinisë, moshës, përkatësisë etnike, llojit të vendbanimit. Është përfshirë edhe faktori i të ardhurave. Në të njëjtën kohë, duhet theksuar se një pjesë e vogël e të anketuarve kanë dhënë përgjigje për të ardhurat e familjes, dhe se përgjigjet për të ardhurat, për shkak se pyetja është e ndjeshme, duhet të merren gjithmonë me rezervë.

Tab. 7 Në çfarë ka kursyer më shumë familja juaj gjatë kësaj periudhe?

	Numri	Përqindja	Përqindja e vlefshme	Përqindja kumulative
në ushqim	242	13.0	13.4	13.4
në energji elektrike	943	50.9	52.4	65.8
në karburant	109	5.9	6.1	71.8
në nxehe	103	5.5	5.7	77.6
në restorante, kafene	126	6.8	7.0	84.6
në veshje / mbathje	96	5.2	5.3	89.9
në barna dhe shërbime shëndetësore	5	.3	.3	90.2
në kozmetikë	9	.5	.5	90.6
tjetër	169	9.1	9.4	100.0
Në total	1801	97.2	100.0	
nuk e di	29	1.5		
nuk ka përgjigje	24	1.3		
Në total	52	2.8		
Të total	1853	100.0		

Graf. 7 Në çfarë ka kursyer më shumë familja juaj gjatë kësaj periudhe?

Megjithatë, nga grafikët në Shtojcë si dhe nga analizat shtesë, del se nuk ka dallime të veçanta në qëndrimet e qytetarëve. Për më tepër, dallimet janë statistikiisht të rëndësishme, që do të thotë se ka dëshmi se ato ekzistojnë. Por ato janë të vogla. Konkluzioni i përgjithshëm është se gjinia, mosha, përkatësia etnike, lloji i vendbanimit, madje edhe të ardhurat, nuk ndikojnë (ose ndikojnë shumë pak) në qasjen e qytetarëve ndaj kursimit.

Në të njëjtën kohë, një pjesë shumë e vogël e qytetarëve thanë se nuk e dinë (1.5%) ose nuk kanë dhënë përgjigje (1.3%). Përqindja e vogël e përgjigjeve që mungojnë është një konfirmim shtesë i qëndrimit të vendosur të qytetarëve për këtë çështje. Në të njëjtën kohë, 9.4% e qytetarëve kanë vendosur për opcionin “tjetër”. Kjo do të thotë se ata nuk mund të vendosnin për një nga tetë opsionet e ofruara dhe për këtë arsye thanë “tjetër”. Këta të anketuar janë pyetur më tej se çfarë është ajo “tjetër”.

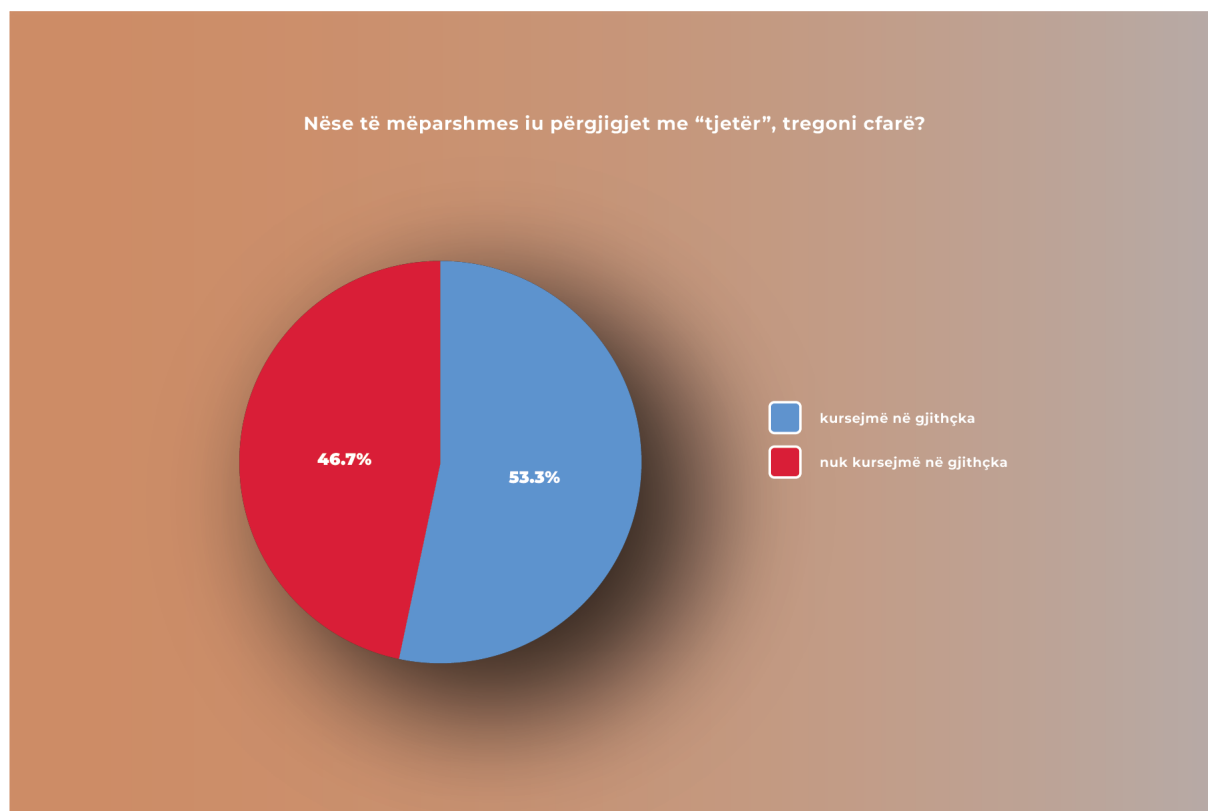
Tab/Graf. 8 tregon përgjigjet kryesore për këto pyetje. Përgjigjet e hapura që janë dhënë nga të anketuarit janë koduar më

tej për të marrë strukturën në Tab/Graf 8. Mirëpo, nga këto përgjigje nuk mund të merret informacion shtesë për disa produkte apo shërbime të tjera në të cilat qytetarët mundohen të kursejnë. Përgjigjet janë ose se qytetarët “kursejnë në gjithçka”, ose se “nuk mund të kursejnë në asgjë”.

Tab. 8. Nëse jeni përgjigjur “tjetër” paraprakisht, çfarë nënkuptoni me “ tjetër” ?

	Numri	Përqindja	Përqindja e vlefshme	Përqindja kumulative
kursejmë në gjithçka	90	4.8	53.3	53.3
nuk kursejmë në asgjë	79	4.3	46.7	100.0
Në total	169	9.1	100.0	
/	1685	90.9		
Në total	1853	100.0		

Në parim, këto janë përgjigje të përgjithshme nga të anketuarit të cilët nuk kanë mundur të vendosin për njëri nga kategoritë e ofruara. Në një numër shumë të vogël rastesh (më pak se pesë) të anketuarit kanë treguar si përgjigje specifike se po përpiqen të kursejnë në pushime apo udhëtime. Megjithatë, për shkak të numrit shumë të vogël të përgjigjeve, ky opcion nuk përfshihet në Tab/Crafin 8.

2.4 Për çfarë nuk mund të kursejë familja juaj?

Pas pyetjes se çfarë përpiqen të kursejnë më shumë, qytetarët pyeten se në çfarë nuk mund të kursejnë asesi, pra nuk mund të kursejnë dhe pse duan (Tab/Grafiku 9). Format i pyetjes është i njëjtë si për Tab/grafinë e mëparshme 7. Janë dhënë tetë opsione, nga të cilat të anketuarit mund të zgjedhin vetëm një - më të rëndësishmin.

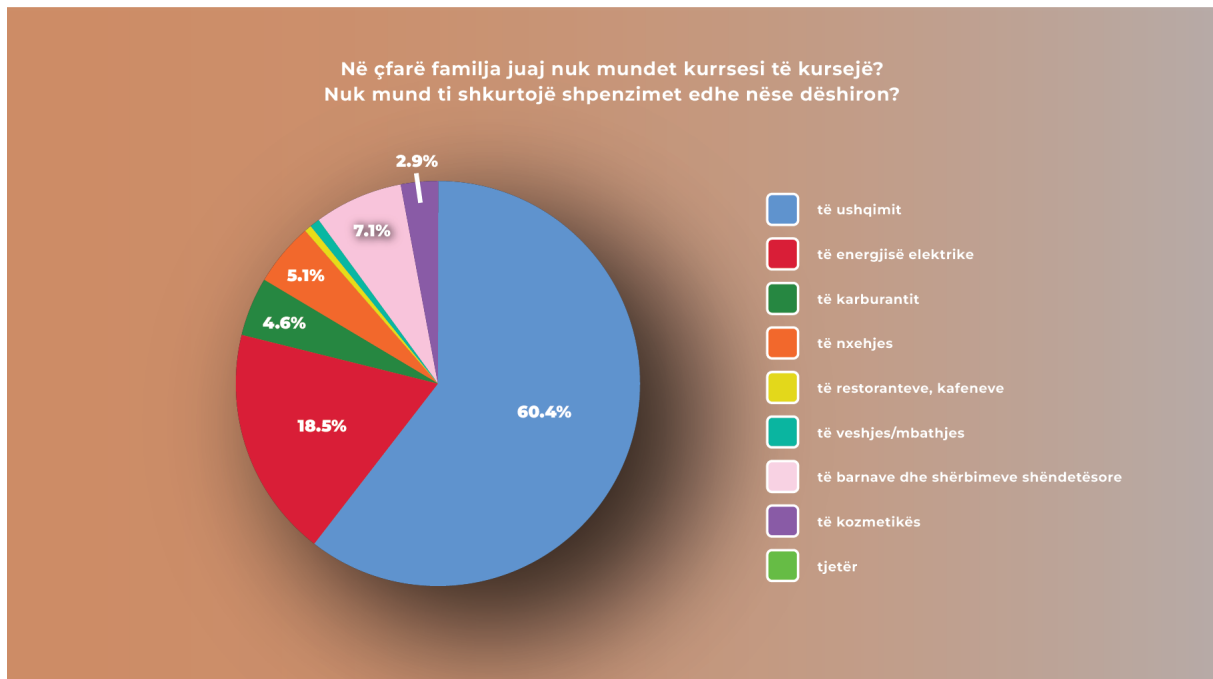
Siç shihet nga Tab/Grafiku 9, shumica e familjeve (60.4%) thanë se nuk mund të kursenin në ushqim. Pas tyre, 18.5% e qytetarëve janë shprehur se nuk mund të kursejnë energjinë elektrike. 4.6% e amvisërive kanë vendosur për karburant, 5.6% për ngrohje dhe 7.1% për barna dhe shërbime shëndetësore.

Krahasimet shtesë në bazë të gjinisë, moshës, përkatësisë etnike, llojit të vendbanimit, si dhe të ardhurave janë vendosur në Shtojcë (Grafiku 28-32). Siç mund të shihet nga grafikët, nuk ka dallime të rëndësishme kur përgjigjet krahasohen në këto baza. E njëjta gjë konfirmohet nga analizat shtesë bivariate (Chi Square, Cramer's V dhe Spearman's Rho). Në disa nga bazat (p.sh., gjinia dhe mosha), dallimet janë statistikiisht të rëndësishme, por lidhja është jashtëzakonisht e dobët. Për bazat e tjera, nuk ka as dëshmi të mjaftueshme për ndonjë ndryshim, pasi ai nuk është i rëndësishëm statistikiisht.

Tab. 9. Në çfarë nuk mund të kursejnë asesi familja juaj ? Nuk mund të kursejë edhe pse jo?

	Numri	Përqindja	Përqindja e vlefshme	Përqindja kumulative
në ushqim	1088	58.7	60.4	60.4
në energji elektrike	333	18.0	18.5	78.9
në karburant	84	4.5	4.6	83.5
në nxehje	91	4.9	5.1	88.6
në restorante, kafene	11	.6	.6	89.2
në veshje / mbathje	13	.7	.7	89.9
në barna dhe shërbime shëndetësore	128	6.9	7.1	97.1
tjetër	53	2.9	2.9	100.0
Në total	1802	97.2	100	
nuk e di	35	1.9		
nuk ka përgjigje	17	.9		
Të total	51	2.8		
Në total	1853	100.0		

Graf. 9. Në çfarë nuk mund të kursejnë asesi familja juaj ? Nuk mund të kursejë edhe pse jo?

Nëse i krahasojmë përgjigjet sipas gjinisë, vërehen disa dallime (Grafiku 28 në Shtojcë). Për shembull, meshkujt kanë më shumë gjasa të thonë se nuk mund të kursejnë në karburant sesa femrat, me 7% kundrejt 2.3%; femrat kanë më shumë gjasa të thonë se nuk mund të kursejnë në mjekësi në krahasim me meshkujt, me 9.9% kundrejt 4.4%. Megjithatë, këto dallime janë të vogla në raport me pajtueshmërinë dominuese midis grave dhe burrave për pamundësinë për të kursyer energji elektrike dhe ushqim. Pra, këto dallime kontribuojnë në lidhjen e dobët të këtij qëndrimi me gjininë (Cramer's $V=0.131$).

E njëjta gjë vlen edhe për krahasimet e tjera. Është e qartë se krahasuar me moshën (Grafiku 29 në Shtojcë), përqindja e qytetarëve që thonë se nuk mund të kursejnë para për ilaçe rritet me moshën: 5.2% e atyre të moshës 19-29 vjeç, 2.6% e atyre të moshës 30-44 vjeç, deri në 14.9% e atyre të moshës 60+. Dallimi në këtë kategori është i dukshëm. Megjithatë, shumica e qytetarëve, pavarësisht grupmoshës, kanë theksuar ose ushqimin ose rrymën. Kjo është arsyeja pse korrelacioni sipas moshës është i dobët (Cramer's $V=0.146$).

Konkluzioni është se ka dallime shumë të vogla në qëndrimet e qytetarëve në krahasim me prediktorët kryesorë. Shumica e qytetarëve, pavarësisht nga gjinia, përkatësia etnike, moshë apo vendbanimi, e konsiderojnë më të vështirë kursimin në ushqim.

2.5 Cili nga faktorët e mëposhtëm është fajtor për inflacionin?

Në pyetjen se kush është fajtori për inflacionin, shumica e qytetarëve përgjigjen për qeverinë (4,44), pastaj për ekonominë globale (4,15), për luftën në Ukrainë (3,91) dhe për Covid 19. Format i pyetjes është Shkalla e Likertit 1-5 ku 1= nuk është fare fajtor dhe 5= shumë fajtor.

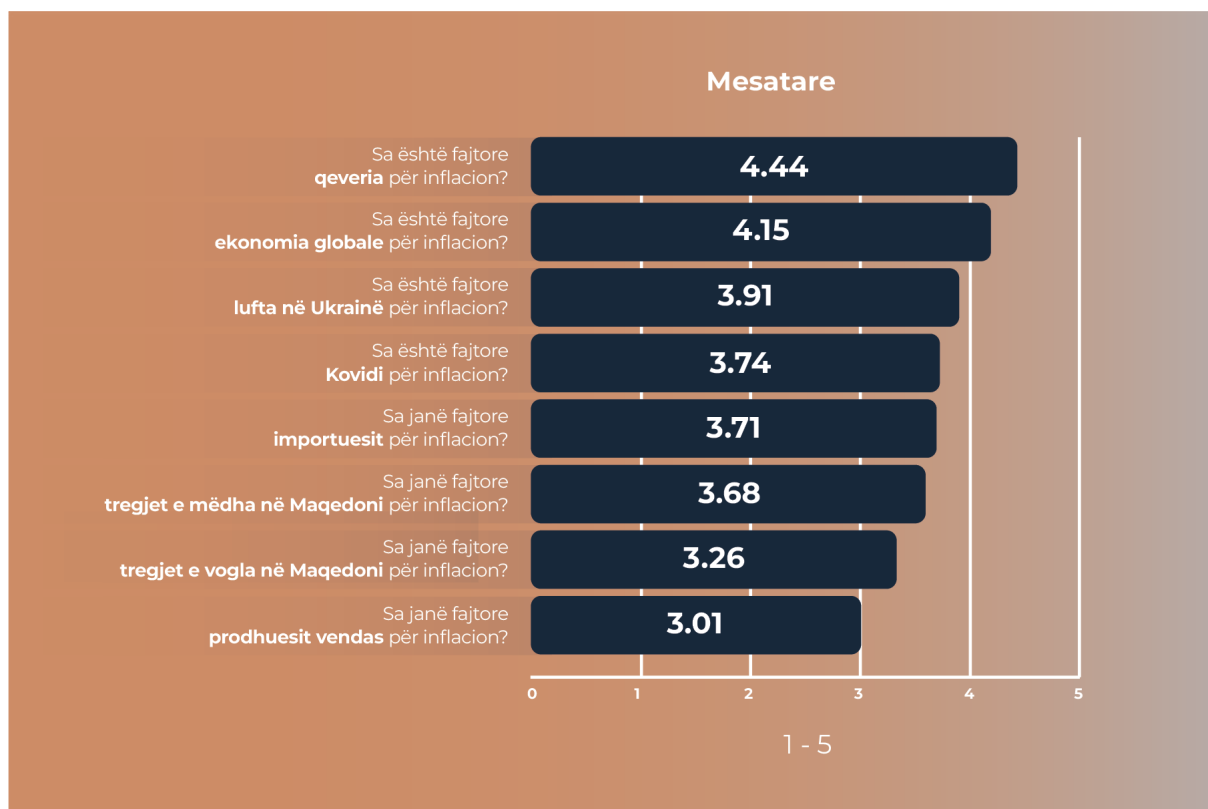
Mund të shihet se shkalla e pajtimit është më e larta tek qytetarët në raport me fajin e qeverisë (devijimi më i vogël standard, 1.04). Më së paku faj qytetarët shohin në tregjet e vogla (3.26) dhe prodhuesit vendas (3.01). Dhe shkalla e pajtimit është disi më e ulët për këto dy pyetje (devijime standarde më të mëdha).

Tabelat dhe grafikët që përfaqësojnë krahasime shtesë të qëndrimeve për këto pyetje nga parashikuesit kryesorë janë zhvendosur në Shtojcë (Tab/Grafiku 39-50).

Tab. 10 Cili nga faktorët e mëposhtëm është përgjegjës për inflacionin?

<i>Nga shkalla 1-5 (1 – më pak, 5 – më së shumti)</i>	Mesatare	Mesatare	Devijimi Standard
Sa është fajtorë qeveria për inflacionin?	4,44	5	1.04
Sa është fajtorë ekonomia globale për inflacionin?	4.15	5	1.10
Sa është fajtorë lufta në Ukrainë për inflacionin?	3.91	4	1.30
Sa është fajtorë Kovidi për inflacionin?	3.74	4	1.30
Sa janë fajtorë importuesit për inflacionin?	3.71	4	1.17
Sa janë fajtorë tregjet e mëdha në Maqedoni për inflacionin?	3.68	4	1.18
Sa janë fajtorë tregjet e vogla në Maqedoni për inflacionin?	3.26	3	1.28
Sa janë fajtorë prodhuesit vendas për inflacionin?	3.01	3	1.35

Graf. 10 Cili nga faktorët e mëposhtëm është përgjegjës për inflacionin?

Dhe nga ato të dhëna, si dhe nga analizat statistikore shtesë, del se nuk ka dallime të rëndësishme sipas gjinisë, moshës, përkatësisë etnike apo llojit të vendbanimit.

Është interesante të theksohet se në periudhën aktuale qeveria shpesh ka vënë në dukje tregjet e mëdha si faktorët kryesorë për rritjen e çmimeve të të paktën disa produkteve. Është e qartë se qytetarët nuk janë dakord me këtë. Ata vendosën tregjet e mëdha në vendin e gjashtë, pas importuesve. Është gjithashtu e dobishme të përmendet se jo të gjithë faktorët e treguar janë po aq specifikë. Për shembull, faktori “ekonomi globale” është përcaktuar gjerësisht në krahasim me faktorë të tillë si lufta në Ukrainë dhe Covid 19 të cilët janë më specifik. Qytetarët i vendosin lart në listë, por vihet re se përgjigjet e këtyre dy pyetjeve janë më pak të përqendruara rreth mesatares.

2.6 A jeni dakord me ngrirjen / uljen e çmimeve?

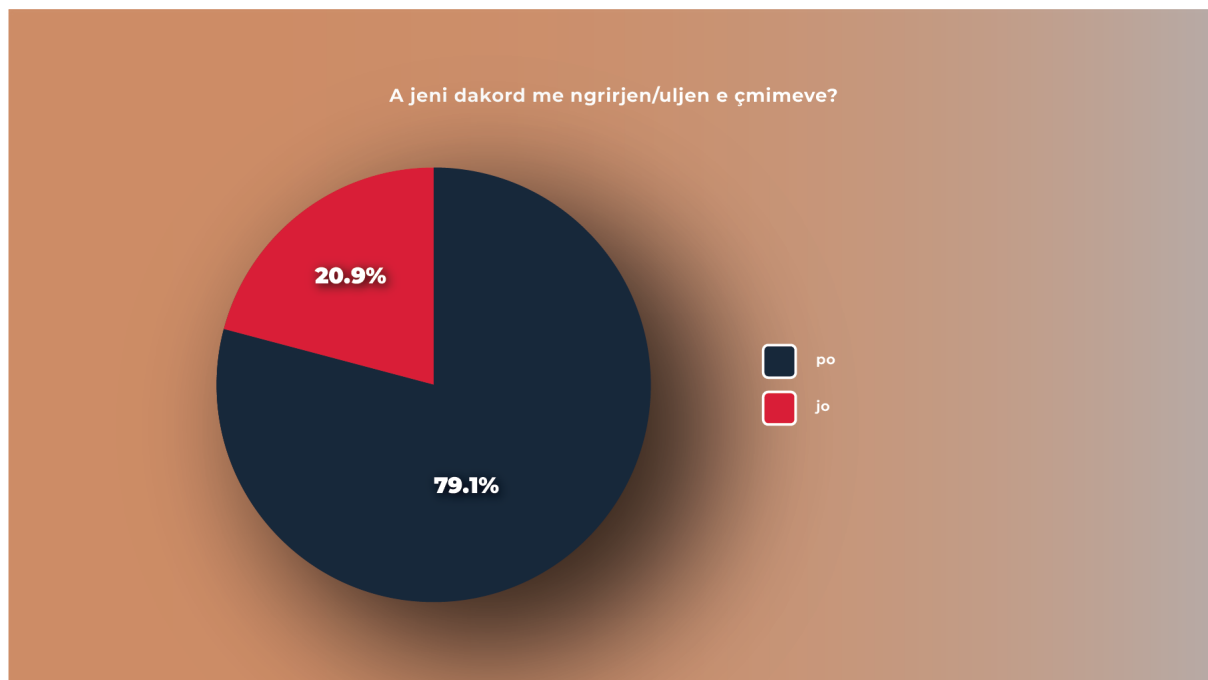
Shumica dërmuese e qytetarëve (79.1%) pajtohen me ngrirjen e çmimeve, kundrejt 20.9% që thanë se nuk pajtohen (Tab/Grafiku 11). Megjithatë, kjo pyetje kërkon shpjegime të mëtejshme. Një pjesë e madhe e qytetarëve të cilët janë shprehur se nuk janë dakord me ngrirjen e çmimeve, kanë sqaruar më tej se nuk duan që çmimet të ngrihen në nivelin aktual, por që fillimisht të kthehen në atë që kanë qenë më parë dhe më pas t'i ngrijnë. Pra, norma e marrëveshjes prej 79.1% është në fakt më e ulët se ajo aktuale. Ndonëse pyetja leksikisht është plotësisht e qartë, qytetarët e interpretojnë në drejtim të kundërt të asaj që u tregua. Pak nga qytetarët e kundërshtojnë ngrirjen e çmimeve sepse mund të sjellë pasoja të tjera për ekonominë (p.sh. mungesa e produkteve të caktuara). Përkundrazi, kundërshtia është kundër ngrirjes së çmimeve në nivelet e ngritura aktuale.

Tab. 11 A jeni dakord me ngrirjen/uljen e çmimeve?

		Numri	Përqindja	Përqindja e vlefshme	Përqindja kumulative
	po	1434	77.4	79.1	79.1
	jo	378	20.4	20.9	100.0
	Total	1812	97.8	100.0	
	nuk e di	39	2.1		
	np	2	.1		
	Në total	41	2.2		
	Në total	1853	100.0		

Përfundimi është se pjesa dërmuese e qytetarëve janë dakord me politikën e ngrirjes së çmimeve dhe kërkojnë që ajo të shtrëngohet edhe më tej. Pra, përkundër faktit se qytetarët më së shumti mendojnë se faktori kryesor është qeveria, sërish janë dakord me politikën e qeverisë për ngrirjen e çmimeve.

Graf. 11 A jeni dakord me ngrirjen/uljen e çmimeve?

2.7 A duhet të marrë hua familja juaj për shkak të inflacionit?

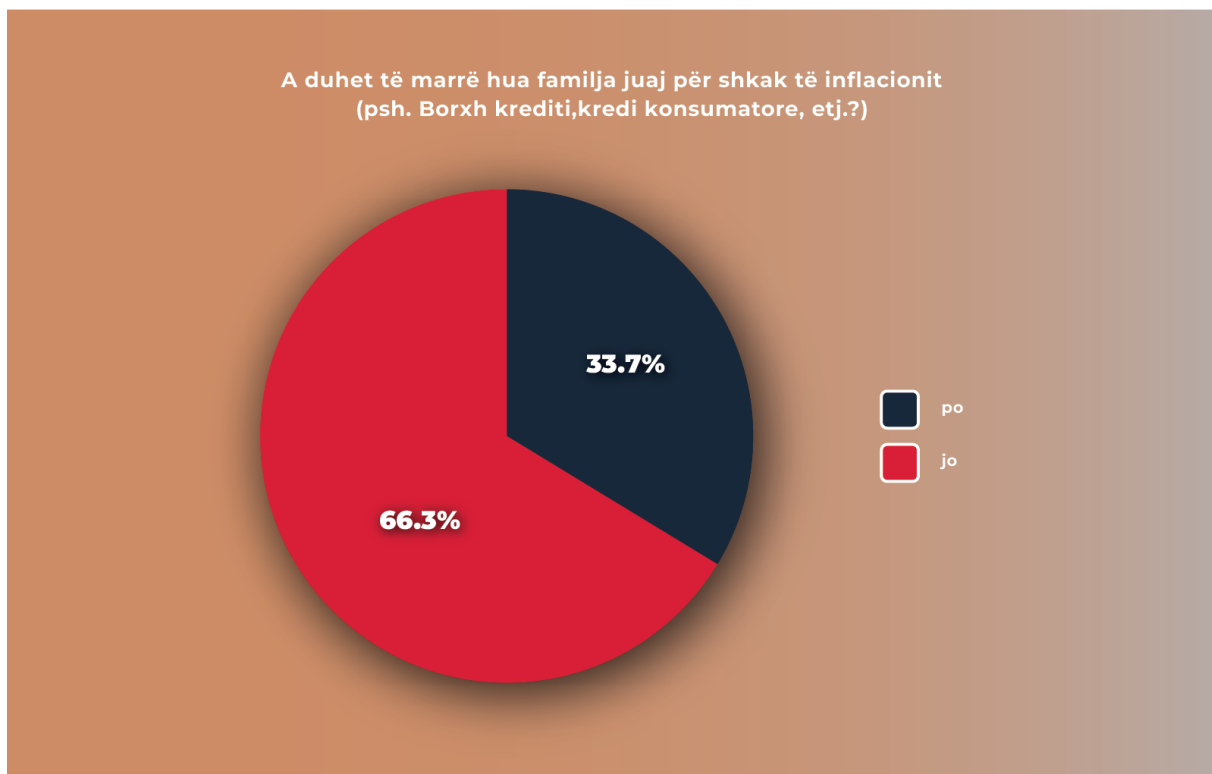
Rreth 1/3 e familjeve (33.7%) thanë se duhej të merrnin hua për shkak të inflacionit. Përsëri, është e rëndësishme të thuhet se variabli (pyetja) është nxjerrë nga procesi cilësor i mbledhjes së të dhënave që i parapriu anketës. Në atë proces, në një bisedë të hapur, spontane, disa nga bashkëbiseduesit janë përgjigjur se e trajtojnë inflacionin ashtu siç hyjnë në borxhe. Për shkak se ajo përgjigje është dhënë nga një numër përkatës i të anketuarve, është vendosur që të kontrollohet në mënyrë sasiore, pra të shihet se sa përqind e familjeve janë me borxhe për shkak të inflacionit. Në këtë mënyrë janë marrë të dhënat prej 33,7%.. Në të njëjtën kohë, është interesant fakti se përqindja e të dhënave që mungojnë (nuk e di ose nuk përgjigjem) është jashtëzakonisht e vogël; vetëm 1.4%. Është një tregues shtesë i besueshmërisë së shumicës së të anketuarve në përgjigje. Ndoshta është e nevojshme të kemi pak rezervë ndaj numrit total, sepse të anketuarit shpesh janë të prirur ndaj një interpretimi që është në interesin e tyre ose që ata e konsiderojnë si të dëshirueshëm nga shoqëria (i ashtuquajtur i social desirability bias). Për shembull, ka mundësi që të paktën një pjesë e këtyre 33.7%, kur mendojnë për inflacionin, të mendojnë për situatën e përgjithshme të pafavorshme ekonomike, e cila ka ekzistuar edhe para periudhës së inflacionit të lartë. Megjithatë, edhe në atë rast, përqindja e familjeve që janë përgjigjur se janë në borxhe për shkak të inflacionit është vërtet e lartë.

Grafikët 51-53 në Shtojcë tregojnë krahasime shtesë bazuar në ata faktorë që janë relevant, llojin e vendbanimit, përkatësinë etnike dhe të ardhurat. Është e qartë se familjet rome janë përgjigjur se duhet të marrin hua (52.5%) në masë më të madhe se maqedonasit (34.6%) dhe shqiptarët (28.6%). Dallimi sipas përkatësisë etnike është shumë domethënës statistikisht ($p < 0.001$), por lidhja është e ulët (Cramer's $V = 0.146$).

Tab. 12. A duhet familja juaj të marrë hua për shkak të inflacionit (p.sh. borxh me kredi, kredi konsumatore, etj.?)

		Numri	Përqindja	Përqindja e vlefshme	Përqindja kumulative
	po	616	33.2	33.7	33.7
	jo	1211	65.4	66.3	100.0
	Total	1828	98.6	100.0	
	nuk e di	17	.9		
	nuk ka përgjigje	9	.5		
	Në total	26	1.4		
	Në total	1853	100.0		

Graf. 12. A duhet të marrë hua familja juaj për shkak të inflacionit (psh. Borxh krediti, kredi konsumatore, etj.?)

Është e qartë se nuk ka dallime sipas llojit të vendbanimit, dhe diferenca është gjithashtu e vogël në bazë të të ardhurave familjare, megjithëse është e qartë se familjet me të ardhura më të larta rrallëherë thanë se duhej të merrnin hua (Grafiku 53).

2.8 A është dashur dikush në familjen tuaj të fillojë të punojë më shumë për shkak të inflacionit?

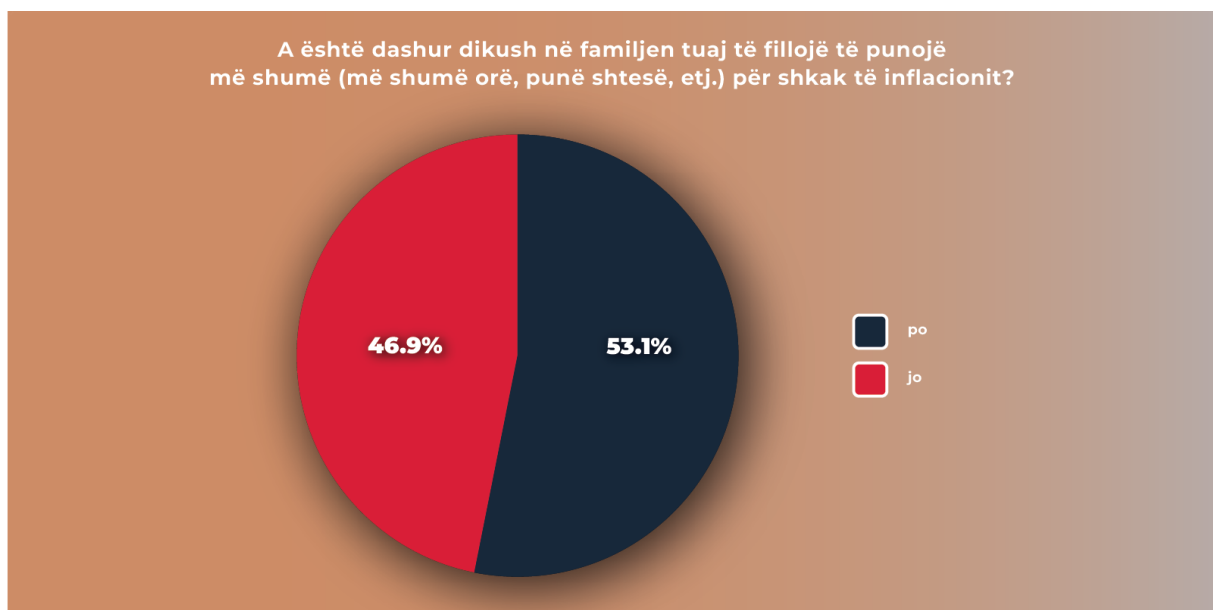
Pak më shumë se gjysma e qytetarëve (53.1%) thanë se dikush në familje duhej të fillonte të punonte më shumë për të përballuar inflacionin. Numri i përgjithshëm i mospërgjigjeve (të dhëna që mungojnë) është vetëm 0.4% që është jashtëzakonisht i ulët.

Do të thotë që të anketuarit janë shumë të sigurt në përgjigjen. Pyetja u parashtrua sërish nga vlerësimi cilësor që i parapriu anketës. Në atë proces, një numër i rëndësishëm i të anketuarve kanë treguar se një nga mënyrat e trajtimit të inflacionit është me më shumë punë.

Tab 13. A është dashur dikush në familjen tuaj të fillojë të punojë më shumë (më shumë orë, punë shtesë, etj.) për shkak të inflacionit?

		Numri	Përqindja	Përqindja e vlefshme	Përqindja kumulative
	po	981	52.9	53.1	53.1
	jo	865	46.7	46.9	100.0
	Total	1845	99.6	100.0	
	nuk e di	3	.2		
	nuk ka përgjigje	5	.3		
	Në total	8	.4		
	Në total	1853	100.0		

Graf 13. A është dashur dikush në familjen tuaj të fillojë të punojë më shumë (më shumë orë, punë shtesë, etj.) për shkak të inflacionit?

Graf. 54-55 në Shtojcë paraqesin krahasimet sipas disa faktorëve që mund të kenë rëndësi, në këtë rast lloji i vendbanimit dhe përkatësia etnike. Ka një ndryshim, por në përgjithësi është i vogël.

2.9 A është dashur dikush në familjen tuaj të shkojë për të punuar jashtë vendit për shkak të inflacionit ?

Pothuajse 30%, ose më saktë 29.8% e qytetarëve kanë thënë se dikush nga familja e tyre është dashur të shkojë të punojë jashtë vendit për shkak të inflacionit. Pyetja lindi sërish nga procesi i intervistave të hapura. Disa nga bashkëbiseduesit treguan se për të përballuar inflacionin, dikush nga familja e tyre duhej të shkonte jashtë vendit për të fituar më shumë para.

Megjithatë, rezultati është i diskutueshëm dhe duhet marrë me rezervë. Kontraverze është se numri duket shumë i lartë. Në këtë drejtim, duhet të përmenden argumentet e mëposhtme:

Ka tregues se të paktën disa nga të anketuarit e kuptojnë dhe interpretojnë pyetjen më gjerësisht, pra me inflacion nënkuptojnë gjendjen e përgjithshme të pafavorshme ekonomike të familjes së tyre.

Së dyti, mund të ketë ndikim në të ashtuquajturat paragjykim përgjigjeje (response bias). Për shembull, bashkëbiseduesi jep përgjigjen që mendon se është e dëshirueshme (i ashtuquajtur social desirability bias), ose bashkëbiseduesi është më i prirur t'u përgjigjet "po" pyetjeve që kërkojnë një përgjigje po ose jo (i ashtuquajtur acquiescence bias). Kjo duhet të merret parasysh. Edhe pse, duhet përmendur gjithashtu se nuk ka asnjë mënyrë tjetër të qartë për ta bërë këtë pyetje.

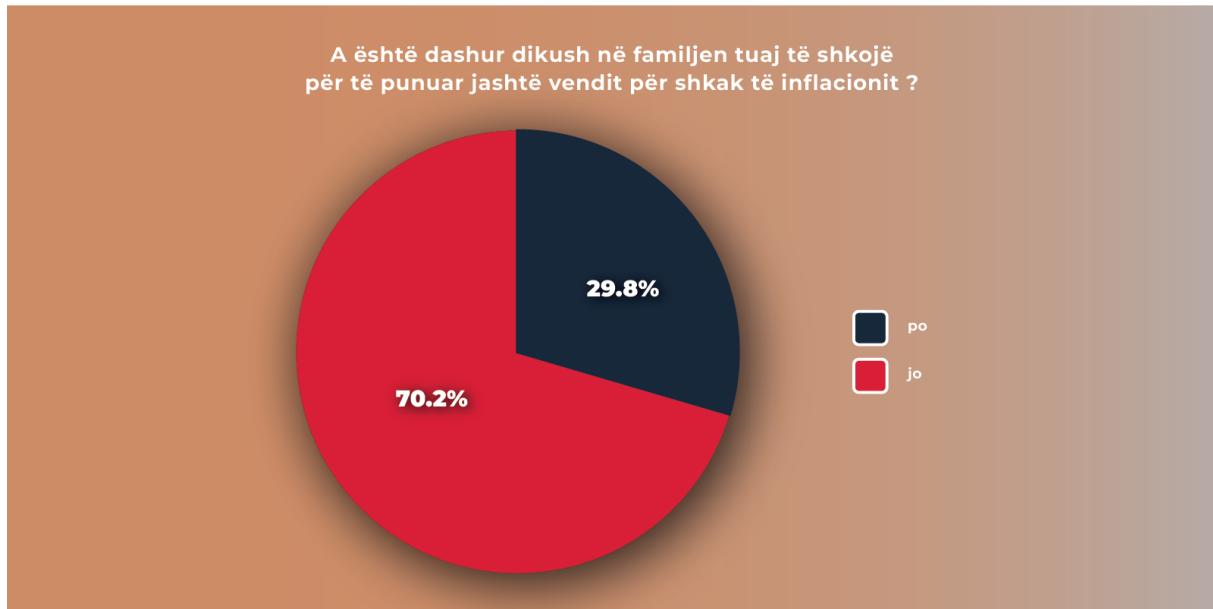
Megjithatë, edhe duke pranuar që shifra është e fryrë (inflated) për këto arsye, fakti mbetet se në një numër të konsiderueshëm familjesh dikush duhej të shkonte për të punuar jashtë vendit për të përballuar inflacionin.

Tab 14 . A është dashur dikush në familjen tuaj të shkojë për të punuar jashtë vendit për shkak të inflacionit ?

		Numri	Përqindja	Përqindja e vlefshme	Përqindja kumulative
	po	550	29.7	29.8	29.8
	jo	1299	70.1	70.2	100.0
	Total	1849	99.8	100.0	
	nuk e di	3	.2		
	nuk ka përgjigje	1	.1		
	Në total	4	.2		
	Në total	1853	100.0		

Graf. 56-57 në shtojcë tregojnë krahasimet sipas llojit të vendbanimit dhe përkatësisë etnike. Dallimet ekzistojnë sipas përkatësisë etnike, por ato nuk janë shumë të theksuara.

Graf. 14 A është dashur dikush në familjen tuaj të shkojë për të punuar jashtë vendit për shkak të inflacionit ?

2.10 A mendoni se viti 2023 do të jetë ekonomikisht më i vështirë se 2022?

Shumica dërrmuese e qytetarëve (81.7%) besojnë se viti 2023 do të jetë më i vështirë se ai i mëparshmi, pra 2022. Një pjesë e vogël, por jo e parëndësishme e të anketuarve (9.3%) janë shprehur se nuk e dinë ose nuk kanë dhënë përgjigje fare.

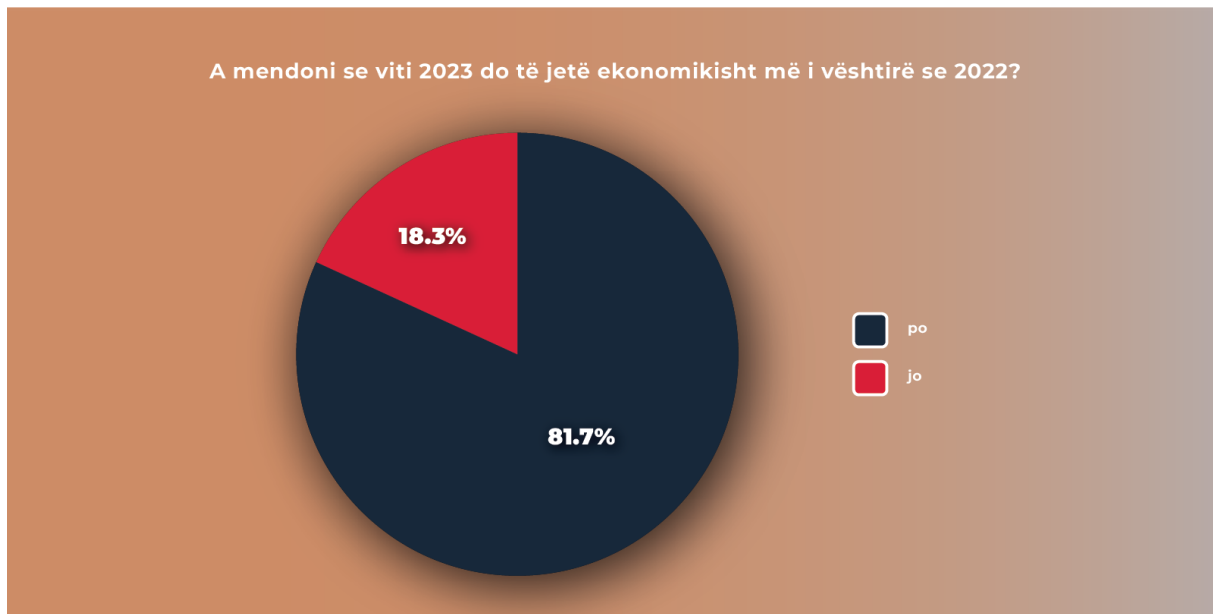
Graf. 59-61 në shtojcë paraqesin krahasimet shtesë të përgjigjeve në bazë të gjinisë, moshës, përkatësisë etnike, si dhe llojit të angazhimit në punë të të anketuarit. Dallimet janë statistikisht të rëndësishme në të gjitha këto baza, përveç moshës. Megjithatë, marrëdhënia është relativisht e dobët. Marrëdhënia më e fortë bazohet në llojin e angazhimit në punë (Cramer's $V=0.120$), por është edhe në kategorinë e marrëdhënies me intensitet shumë të dobët (nën 0.200).

Konkluzioni i përgjithshëm është se në përgjithësi qytetarët presin një 2023 të jetë më i vështirë. Ka dallime në qëndrime në baza të caktuara, por ato përgjithësisht janë të vogla.

Tab. 15 A mendoni se viti 2023 do të jetë ekonomikisht më i vështirë se 2022?

		Numri	Përqindja	Përqindja e vlefshme	Përqindja kumulative
	po	1373	74.1	81.7	81.7
	jo	107	16.5	18.3	100.0
	Total	1680	90.7	100.0	
	nuk e di	167	9.0		
	nuk ka përgjigje	7	.4		
	Në total	173	9.3		
	Në total	1853	100.0		

Graf. 15 A mendoni se viti 2023 do të jetë ekonomikisht më i vështirë se 2022?

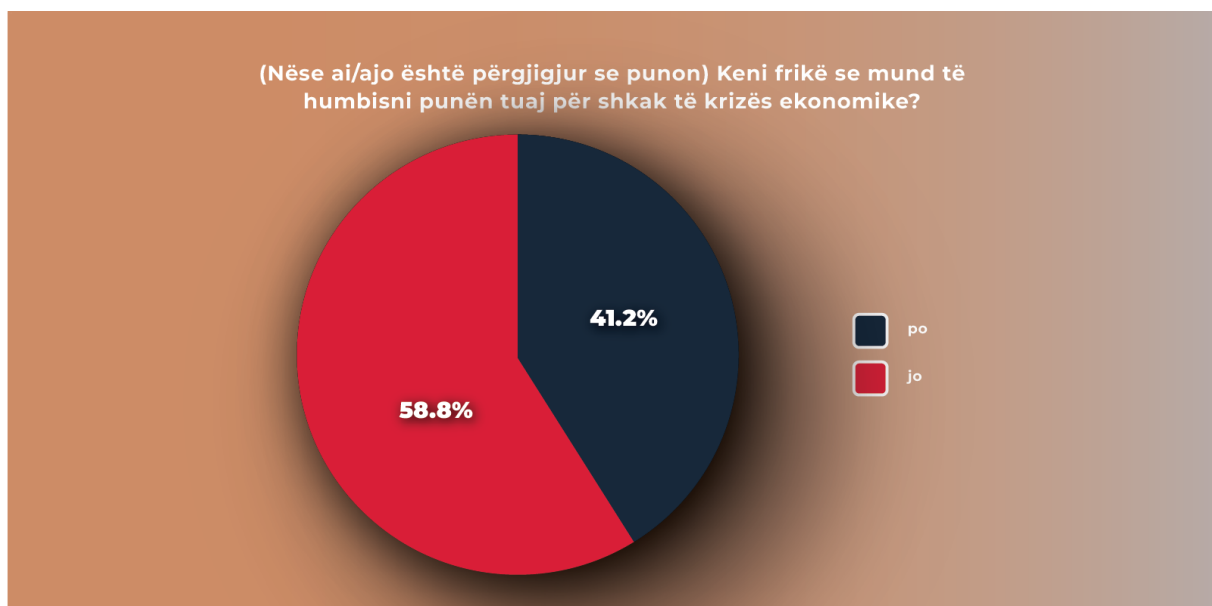
2.11 A keni frikë se mund të humbisni punën tuaj për shkak të krizës ekonomike?

Një pjesë e konsiderueshme e qytetarëve, konkretisht 41.2% e të anketuarve që janë përgjigjur se kanë qenë në punë gjatë kësaj periudhe janë shprehur se kanë frikë se mund të humbasin vendin e punës për shkak të krizës ekonomike. Pyetja del sërish nga procesi i intervistave që i paraprinë anketës. Vetëm një pjesë e vogël e të anketuarve kanë thënë se nuk e dinë (3.7%) ose nuk kanë dhënë përgjigje (0.2%). Shifra është domethënëse edhe nëse merren parasysh disa nga argumentet e përmendura për rezervim.

Tab. 16 (Nëse ai/ajo është përgjigjur se punon) Keni frikë se mund të humbisni punën tuaj për shkak të krizës ekonomike?

		Numri	Përqindja	Përqindja e vlefshme	Përqindja kumulative
	po	375	20.2	41.2	41.2
	jo	535	28.9	58.8	100.0
	Total	910	49.1	100.0	
	nuk e di	68	3.7		
	nuk ka përgjigje	3	.2		
	Në total	943	50.9		
	Në total	1853	100.0		

Graf. 16 (Nëse ai/ajo është përgjigjur se punon) Keni frikë se mund të humbisni punën tuaj për shkak të krizës ekonomike?

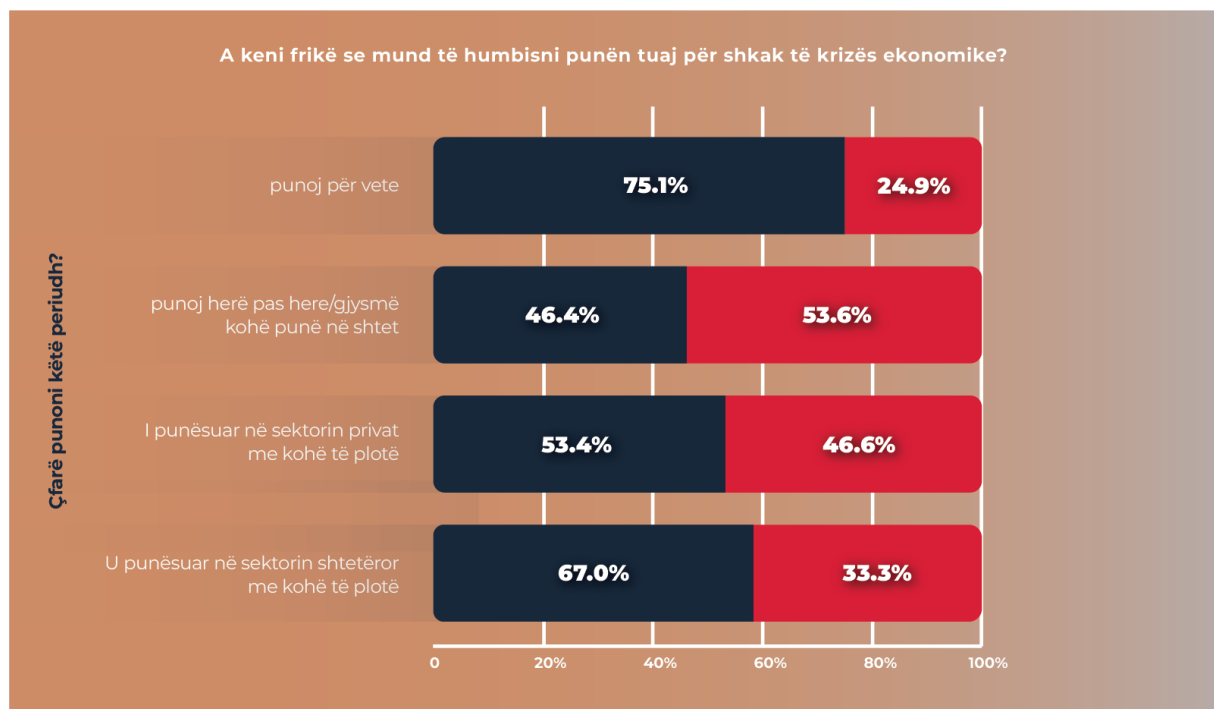

Graf. 17 dhe Graf. 18 më poshtë tregojnë krahasimet e përgjigjeve sipas llojit të angazhimit të punës dhe sipas përkatësisë etnike.

Siç shihet nga Graf. 17, ata që punojnë me kohë të pjesshme në sektorin publik (53,6%) thanë se kanë më shumë frikë, pasuar nga ata që punojnë në sektorin privat (46,6%), të ndjekur nga ata që punojnë me kohë të plotë në sektorin publik (33,3%).

Më të sigurt janë ata që punojnë për veten e tyre, prej të cilëve vetëm 24,9% kanë frikë se mos humbasin punën. Diferenca është shumë e rëndësishme statistikisht ($p < 0.001$), por lidhja është me intensitet të ulët (Cramer's $V = 0.164$).

Graf. 17 (Nëse ai/ajo është përgjigjur se punon) Keni frikë se mund të humbisni punën për shkak të krizës ekonomike?

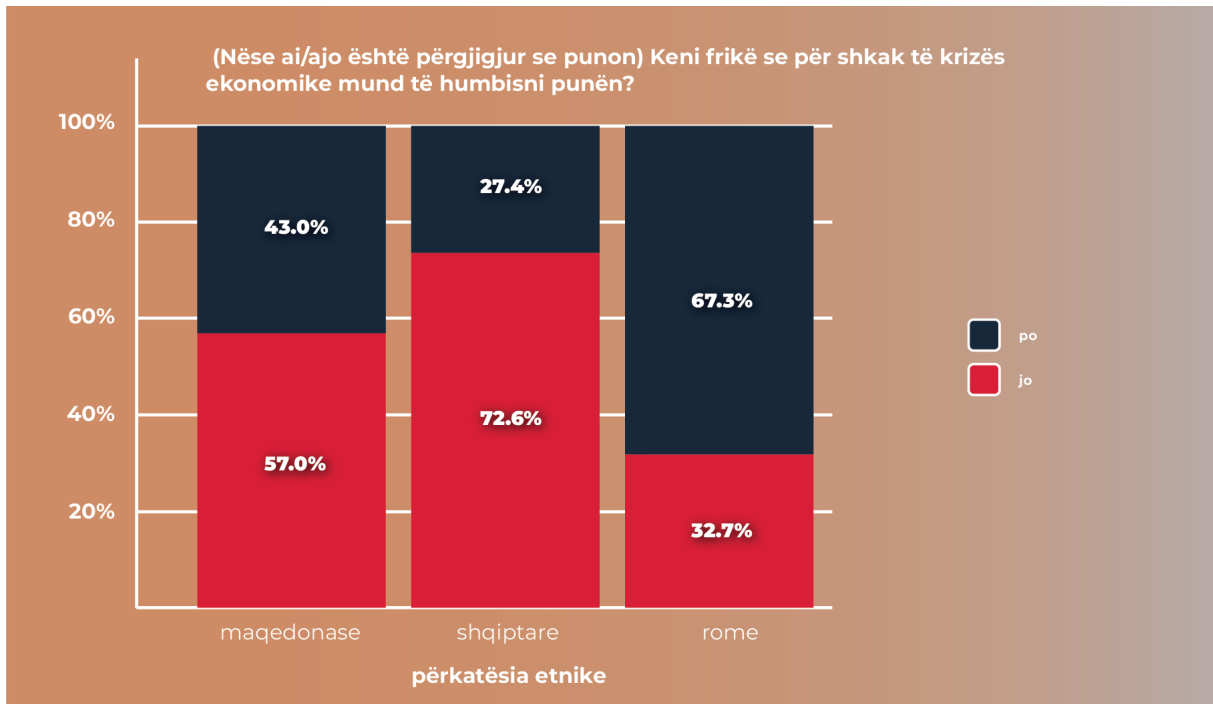

Grafema e fundit me nr. 18; tregon dallimet në përgjigjet e kësaj pyetje në bazë të përkatësisë etnike.

Siç shihet nga grafiku, më së paku kanë frikë shqiptarët (27,4%), pasuar nga maqedonasit (43%) dhe romët të cilët rezultuan më të frikësuarit, nga të cilët 67,3% frikësohen se mund të humbasin vendin e punës.

Dallimi është jashtëzakonisht i rëndësishëm statistikisht ($p < 0.001$), forca e marrëdhënies është e moderuar (Cramer's $V = 0.218$). Ky është gjithashtu një nga korrelacionet më të forta që u vërtetua nga kjo anketë.

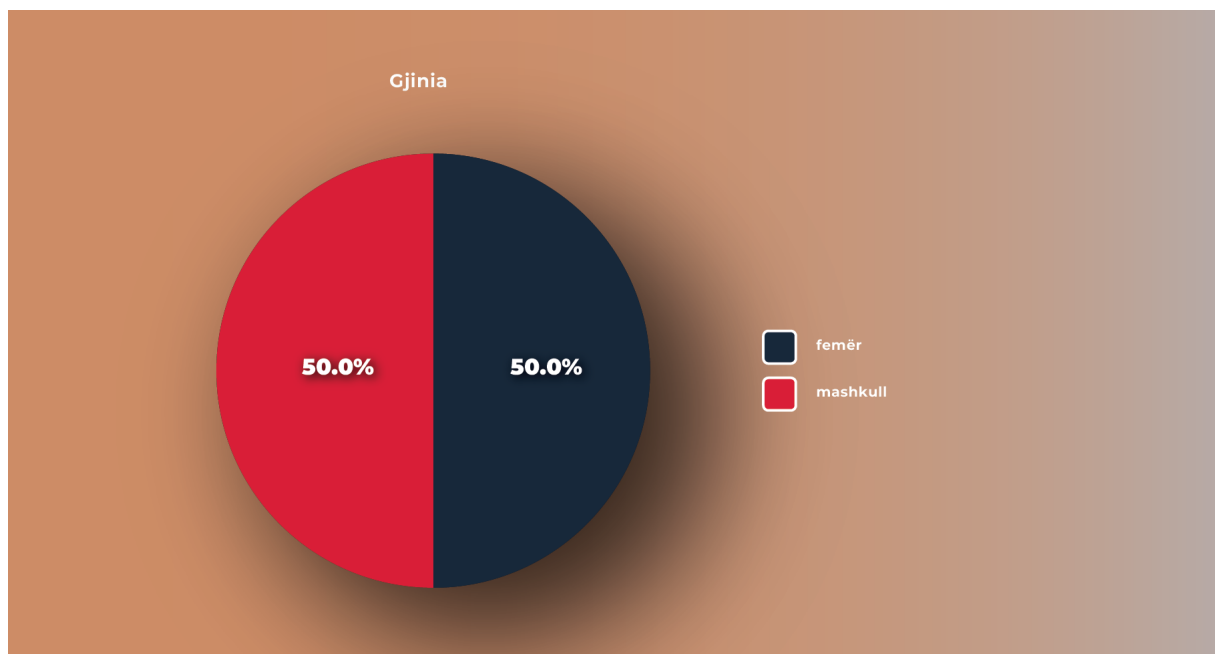
Graf. 18 (Nëse ai/ajo është përgjigjur se punon) Keni frikë se për shkak të krizës ekonomike mund të humbisni punën?

3. Shtojcë

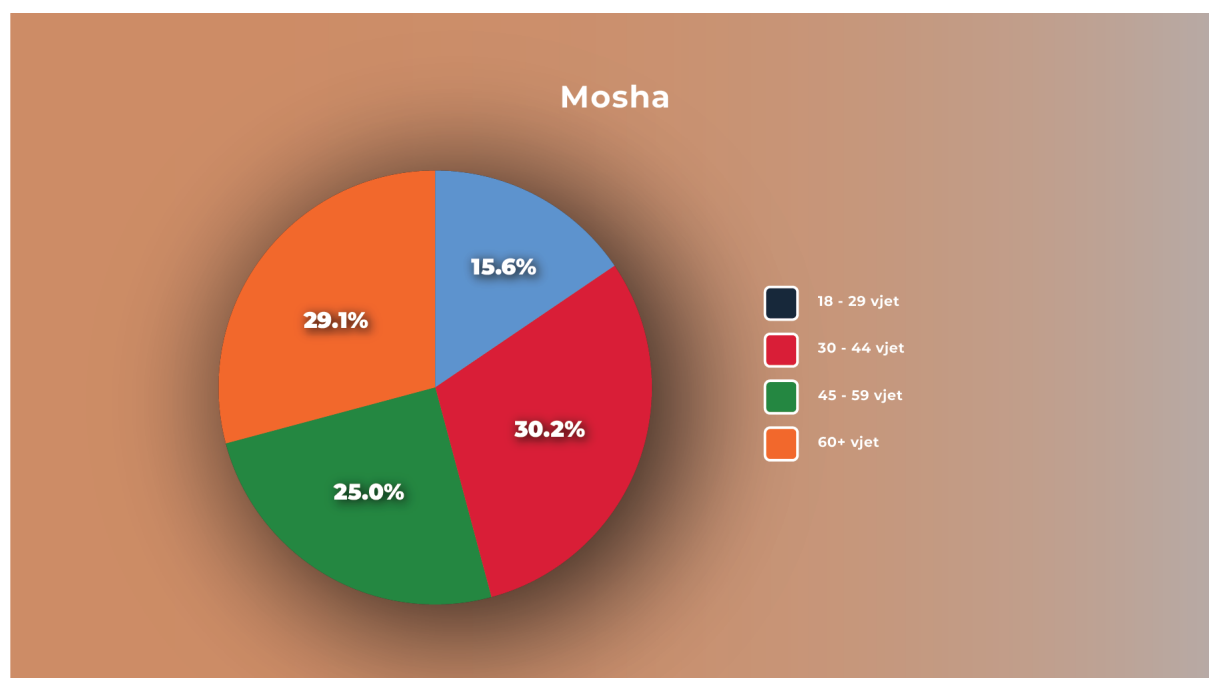
Tab/ Graf. 1 Gjinia

		Gjinia			
		Numri	Përqindja	Përqindja e vlefshme	Përqindja kumulative
	Femër	927	50.0	50.0	50.0
	Mashkull	927	50.0	50.0	100.0
	Në total	1853	100.0	100.0	

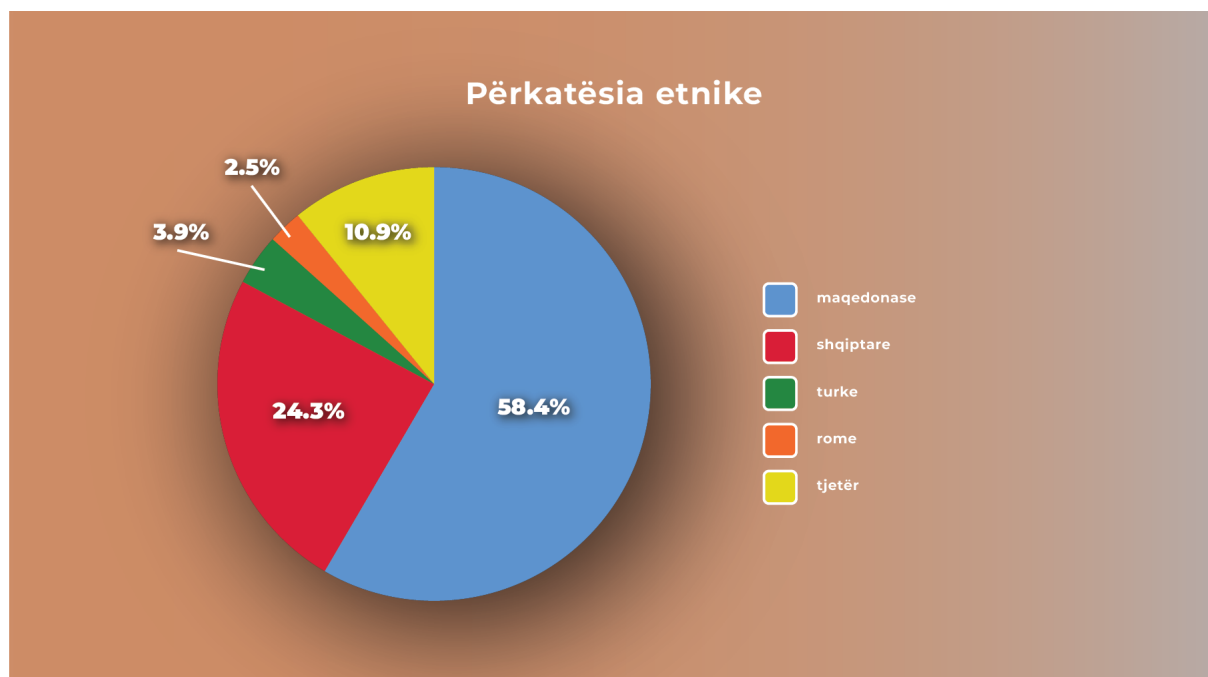
Tab/ Graf. 2 Moshë

		Moshë			
		Numri	Përqindja	Përqindja e vlefshme	Përqindja kumulative
	18 - 29 vjet	289	15,6	15,6	15,6
	30 - 44 vjet	560	30,2	30,2	45,8
	45 - 59 vjet	464	25,0	25,0	70,9
	60+ vjet	540	29,1	29,1	100,0
	Në total	1853	100,0	100,0	

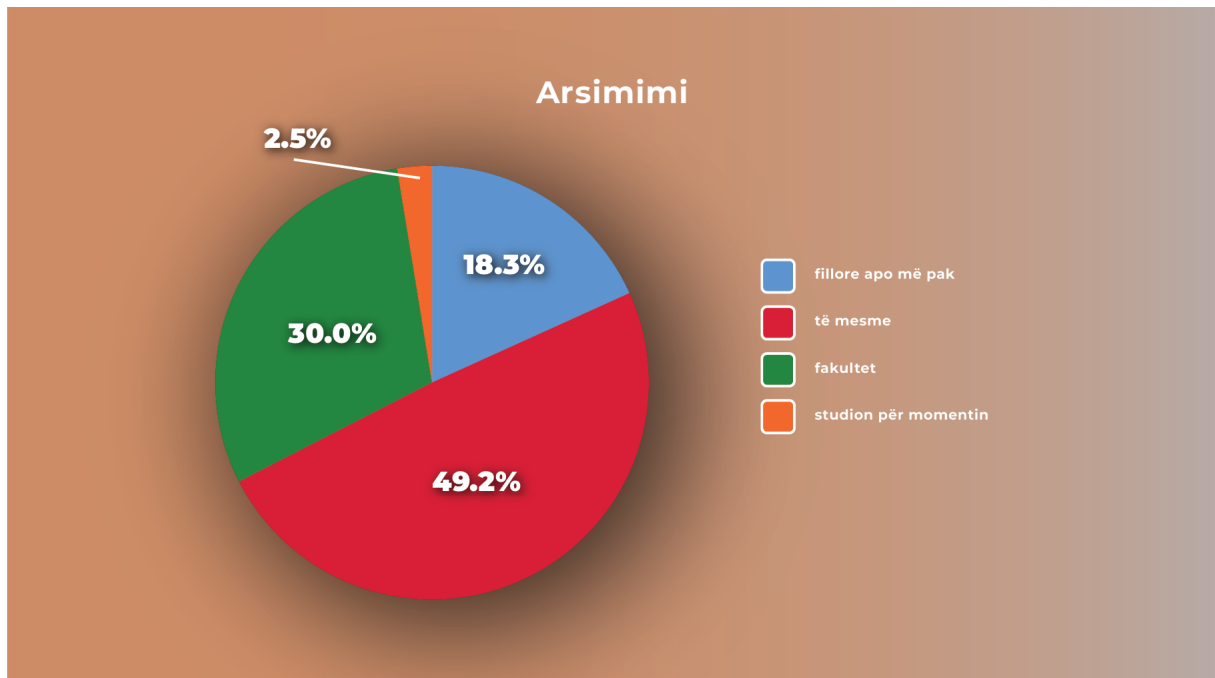
Tab/ Graf. 3 Përkatësia etnike

	Përkatësia etnike			
	Numri	Përqindja	Përqindja e vlefshme	Përqindja kumulative
maqedonase	1083	58.4	58.4	58.4
shqiptare	450	24.3	24.3	82.7
turke	71	3.9	3.9	86.6
rome	47	2.5	2.5	89.1
tjetër	201	10.9	10.9	100.0
Në total	1853	100.0	100.0	

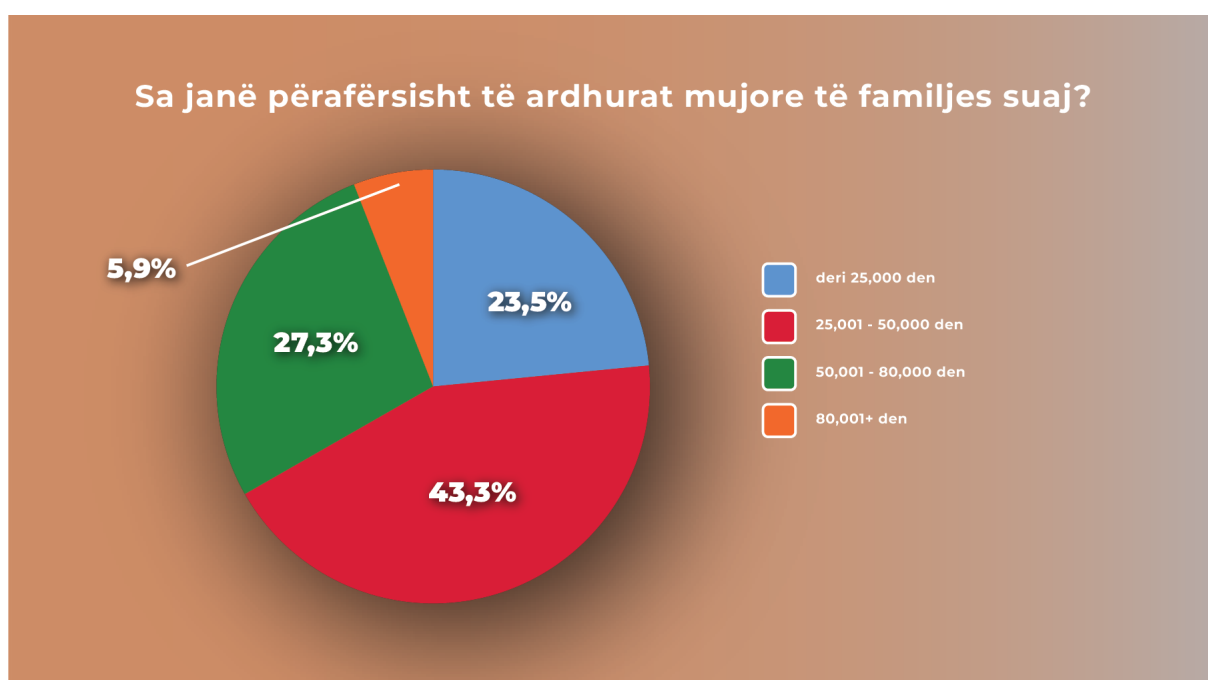
Tab/ Graf. 4 Arsimimi

	Arsimimi			
	Numri	Përqindja	Përqindja e vlefshme	Përqindja kumulative
fillore apo më pak	340	18,3	18,3	18,3
të mesme	911	49,2	49,2	67,5
fakultet	556	30,0	30,0	97,5
studion për momentin	47	2,5	2,5	100,0
Në total	1853	100,0	100,0	

Tab/ Graf. 5 Sa janë përafërsisht të ardhurat mujore të familjes suaj?

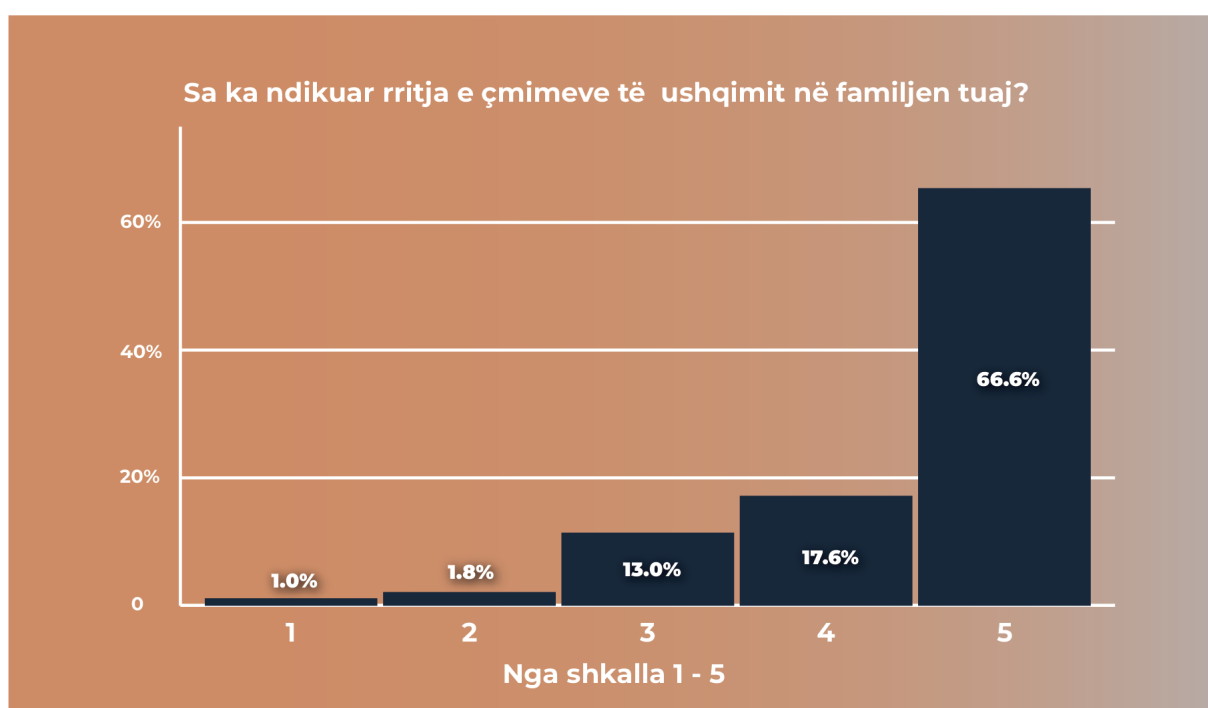
		Numri	Përqindja	Përqindja e vlefshme	Përqindja kumulative
	deri 25,000 den	179	9,6	23,5	23,5
	25,001 - 50,000 den	330	17,8	43,3	66,8
	50,001 - 80,000 den	207	11,2	27,3	94,1
	80,001 den	45	2,4	5,9	100,0
	Në total	761	41,1	100,0	
	nuk e di	5	.3		
	np/a	1087	58,7		
	Në total	1092	58,9		
	Në total	1853	100.0		

Tab/ Graf. 6 Nga shkalla 1-5 (1 – më pak, 5 – më së shumti) sa ka ndikuar rritja e çmimeve të ushqimit në familjen tuaj?

N	1849
	5
Mesatare	4.47
Mediana	5.00
Devijimi standard	.858

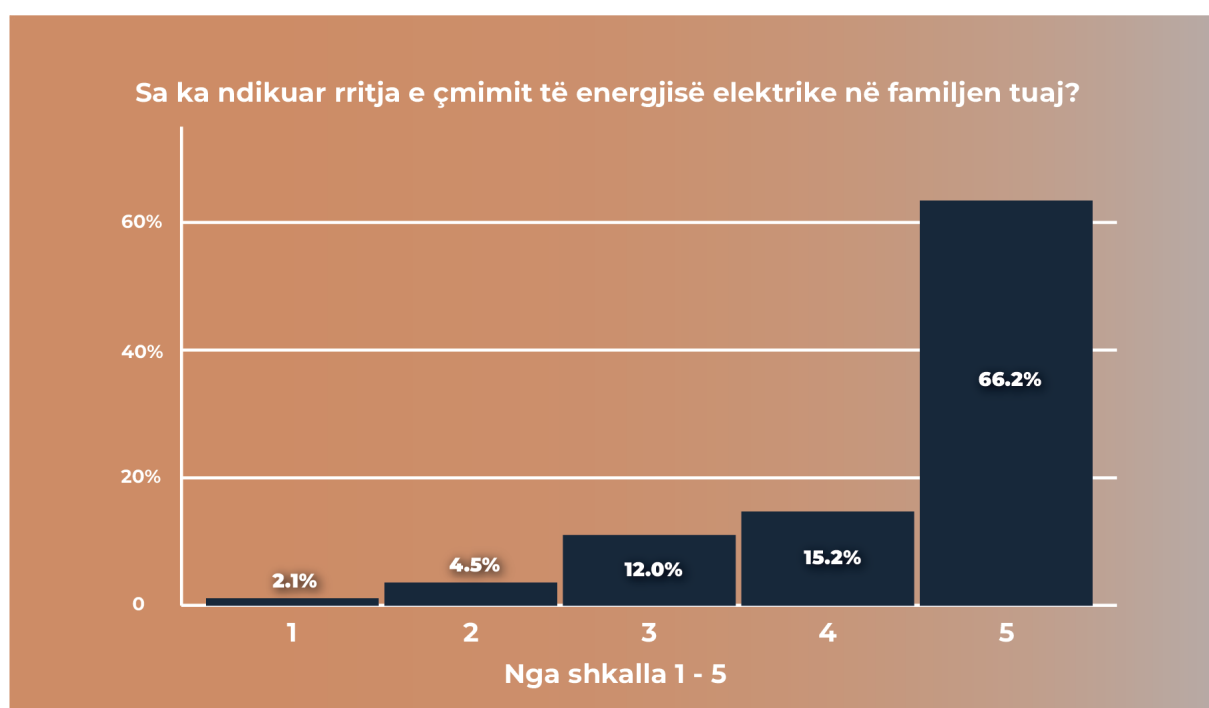
	Numri	Përqindja	Përqindja e vlefshme	Përqindja kumulative
1	18	1.0	1.0	1.0
2	34	1.8	1.8	2.8
3	240	12.9	13.0	15.8
4	325	17.5	17.6	33.4
5	1232	66.5	66.6	100.0
Në total	1849	99.7	100.0	
/	5	.3		
Në total	1853	100.0		

Tab/ Graf.7 Nga shkalla 1-5 (1 – më pak, 5 – së shumti) sa ka ndikuar rritja e çmimit të energjisë elektrike në familjen tuaj?

N	1846
	8
Mesatare	4.39
Mediana	5.00
Devijimi standard	1.001

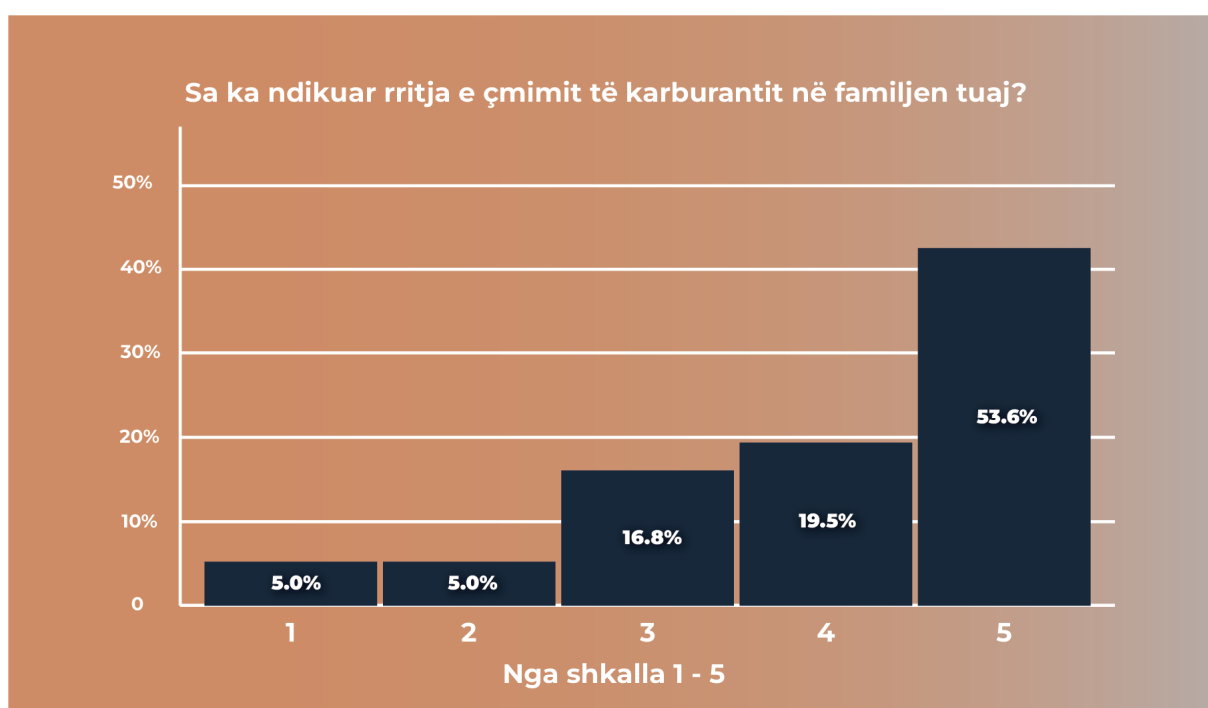
	Numri	Përqindja	Përqindja e vlefshme	Përqindja kumulative
1	39	2.1	2.1	2.1
2	84	4.5	4.5	6.6
3	221	11.9	12.0	18.6
4	281	15.2	15.2	33.8
5	1221	65.9	66.2	100.0
Në total	1846	99.6	100.0	
/	8	.4		
Në total	1853	100.0		

Tab/ Graf.8 Nga shkalla 1-5 (1 – më pak, 5 – më së shumti) sa ka ndikuar rritja e çmimit të karburantit në familjen tuaj?

N	1808
	45
Mesatare	4.12
Mediana	5.00
Devijimi standard	1.161

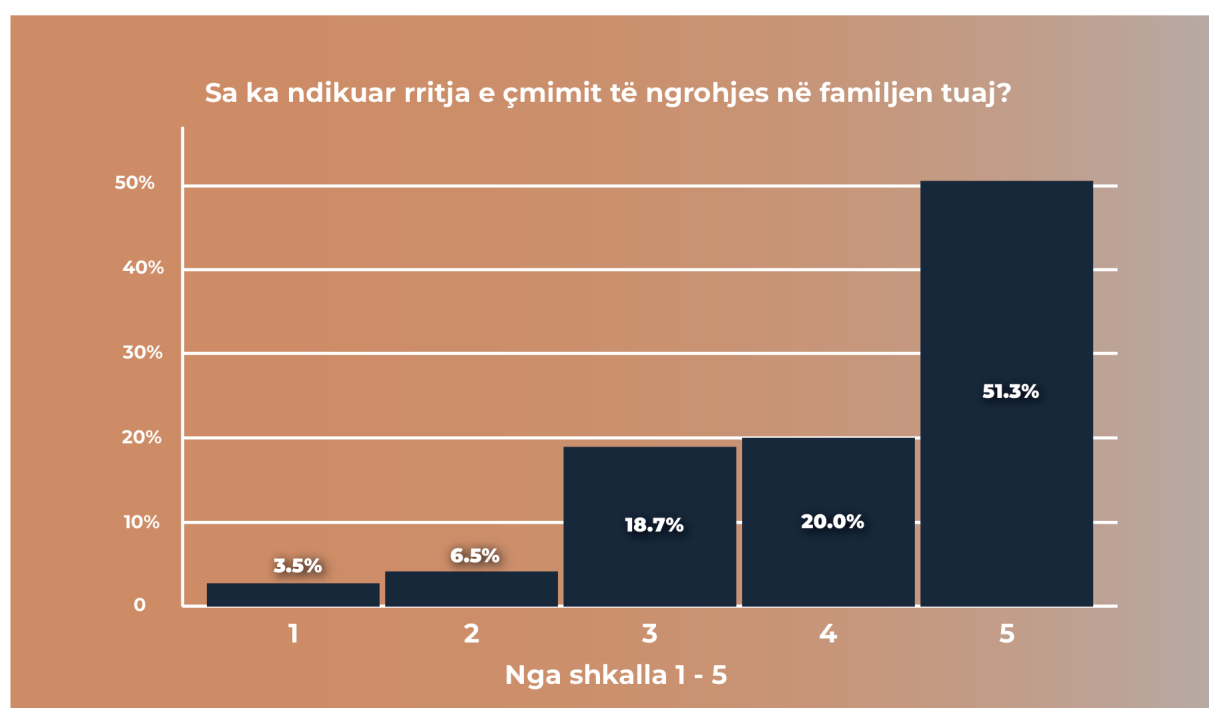
	Numri	Përqindja	Përqindja e vlefshme	Përqindja kumulative
1	91	4.9	5.0	5.0
2	91	4.9	5.0	10.1
3	304	16.4	16.8	26.9
4	353	19.1	19.5	46.4
5	969	52.3	53.6	100.0
Në total	1808	97.6	100.0	
/	45	2.4		
Në total	1853	100.0		

Tab/ Graf.9 Nga shkalla 1-5 (1 – më pak, 5 – më së shumti) sa ka ndikuar rritja e çmimit të ngrohjes në familjen tuaj?

N	1831
	22
Mesatare	4.09
Mediana	5.00
Devijimi standard	1.126

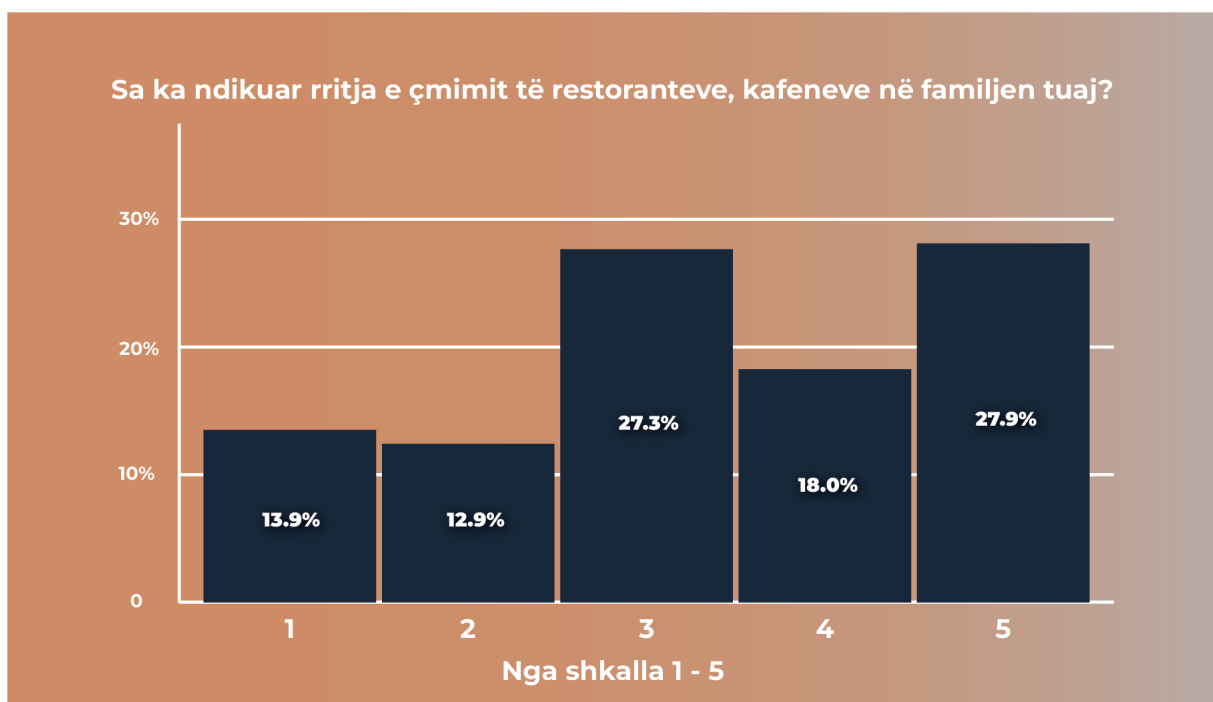
	Numri	Përqindja	Përqindja e vlefshme	Përqindja kumulative
1	64	3.5	3.5	3.5
2	118	6.4	6.5	10.0
3	342	18.5	18.7	28.7
4	366	19.8	20.0	48.7
5	939	50.7	51.3	100.0
Në total	1831	98.8	100.0	
/	22	1.2		
Në total	1853	100.0		

Tab/ Graf.10 Nga shkalla 1-5 (1 – më pak, 5 – më së shumti) sa ka ndikuar rritja e çmimit të restoranteve, kafeneve në familjen tuaj?

N	1696
	158
Mesatare	3.33
Mediana	3.00
Devijimi standard	1.369

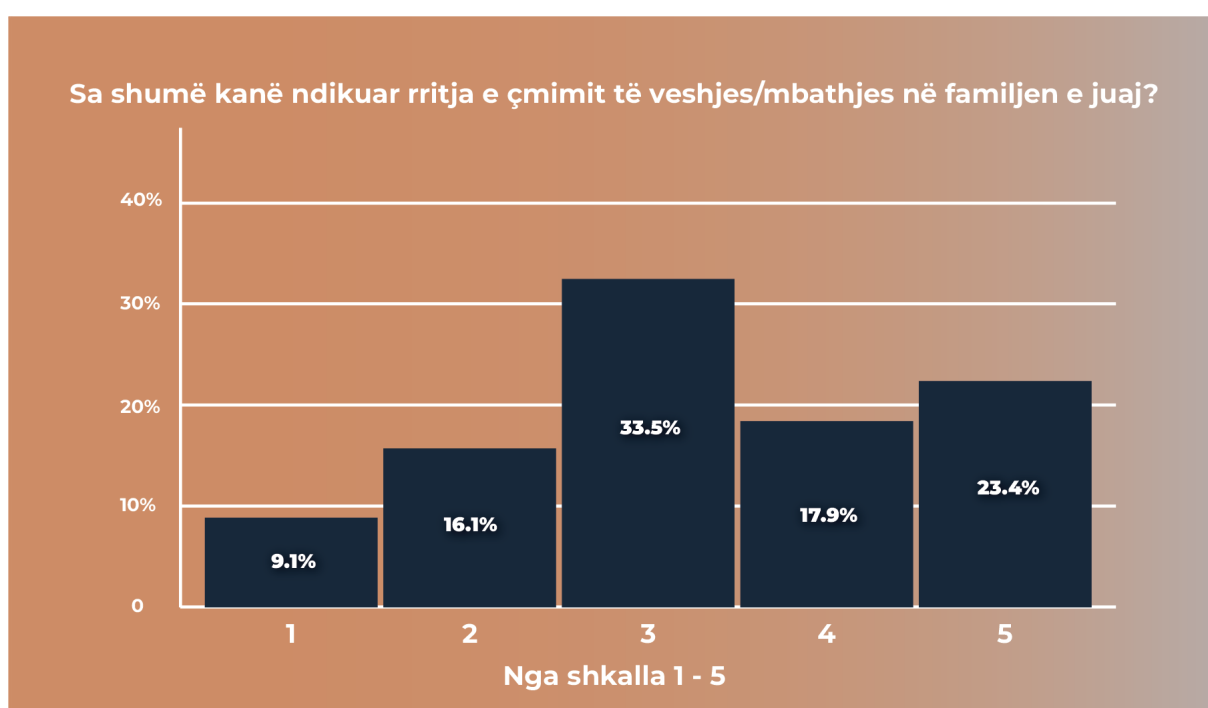
	Numri	Përqindja	Përqindja e vlefshme	Përqindja kumulative
1	236	12.8	13.9	13.9
2	218	11.8	12.9	26.8
3	463	25.0	27.3	54.1
4	305	16.4	18.0	72.1
5	473	25.5	27.9	100.0
Në total	1696	91.5	100.0	
/	158	8.5		
Në total	1853	100.0		

Tab/ Graf.11 Nga shkalla 1-5 (1 – më pak, 5 – më së shumti) sa shumë kanë ndikuar rritja e çmimit të veshjes/mbathjes në familjen e juaj?

N	1746
	89
Mesatare	3.30
Mediana	3.00
Devijimi standard	1.244

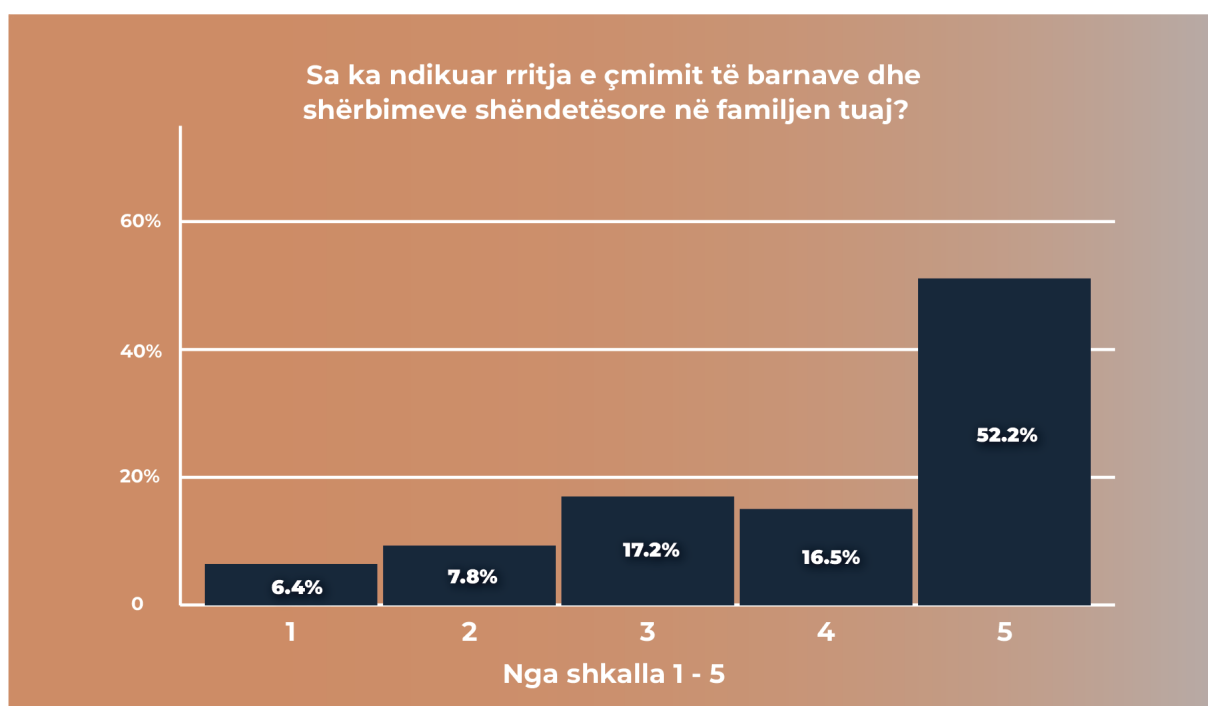
	Numri	Përqindja	Përqindja e vlefshme	Përqindja kumulative
1	160	8.6	9.1	9.1
2	285	15.4	16.1	25.2
3	592	31.9	33.5	58.7
4	315	17.0	17.9	76.6
5	412	22.3	23.4	100.0
Në total	1764	95.2	100.0	
/	89	4.8		
Në total	1853	100.0		

Tab/ Graf.12 Nga shkalla 1-5 (1 – më pak, 5 – më së shumti) sa ka ndikuar rritja e çmimit të barnave dhe shërbimeve shëndetësore në familjen tuaj?

N	1781
	72
Mesatare	4.00
Mediana	5.00
Devijimi standard	1.256

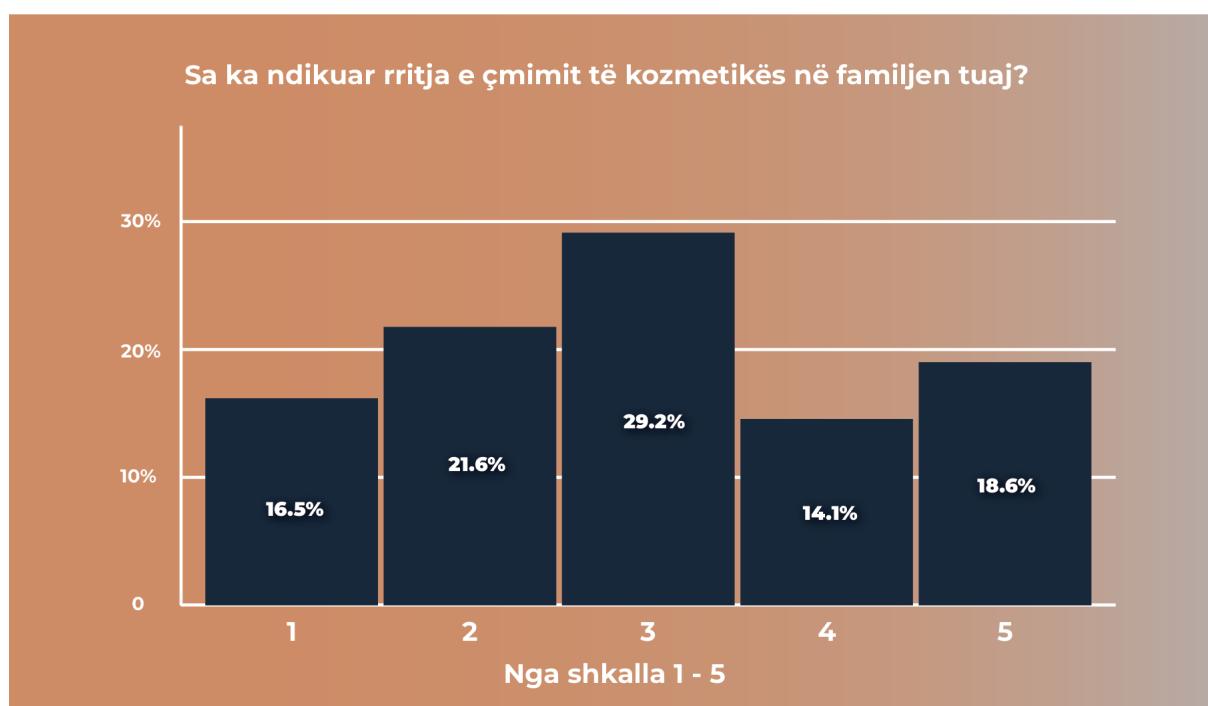
	Numri	Përqindja	Përqindja e vlefshme	Përqindja kumulative
1	113	6.1	6.4	6.4
2	139	7.5	7.8	14.1
3	307	16.6	17.2	31.4
4	293	15.8	16.5	47.8
5	929	50.1	52.2	100.0
Në total	1781	96.1	100.0	
/	72	3.9		
Në total	1853	100.0		

Tab/ Graf.13 Nga shkalla 1-5 (1 – më pak, 5 – më së shumti) sa ka ndikuar rritja e çmimit të kozmetikës në familjen tuaj?

N	1602
	252
Mesatare	2.97
Mediana	3.00
Devijimi standard	1.326

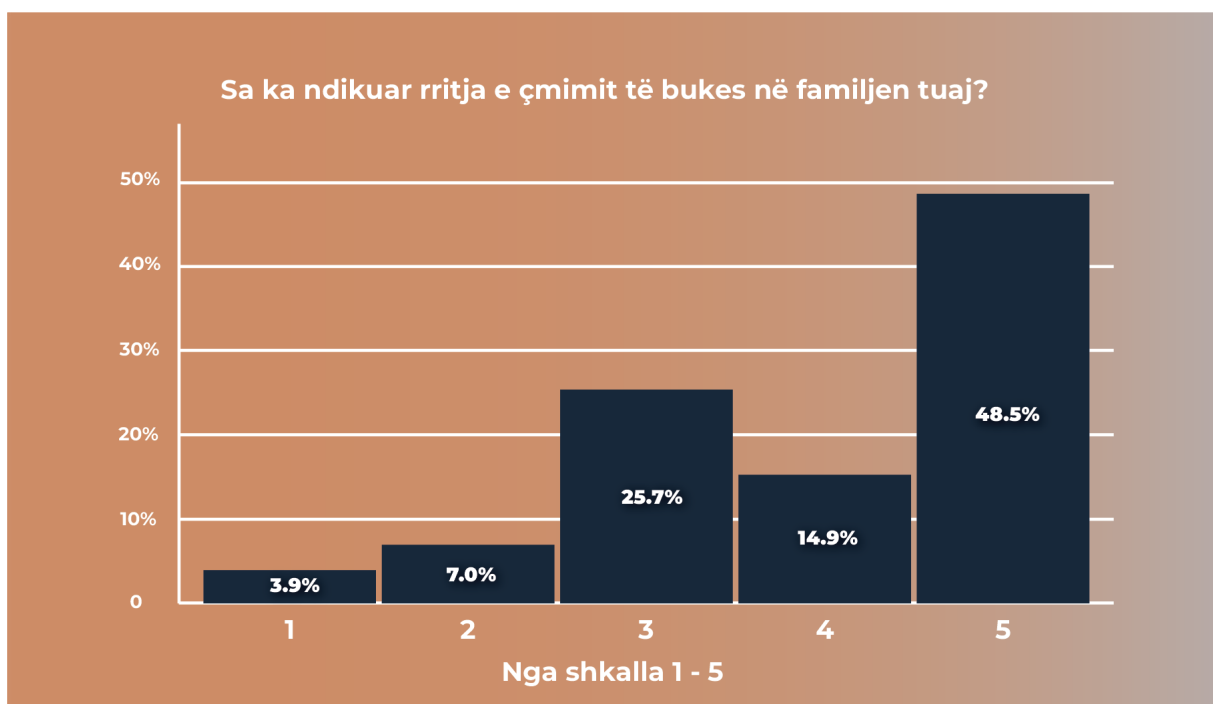
	Numri	Përqindja	Përqindja e vlefshme	Përqindja kumulative
1	264	14.2	16.5	16.5
2	346	18.7	21.6	38.1
3	468	25.3	29.2	67.3
4	225	12.2	14.1	81.4
5	298	16.1	18.6	100.0
Në total	1602	86.4	100.0	
/	252	13.6		
Në total	1853	100.0		

Tab/ Graf.14 Nga shkalla 1-5 (1 – më pak, 5 – më së shumti) sa ka ndikuar rritja e çmimit të bukes në familjen tuaj?

N	1837
	16
Mesatare	3.97
Mediana	4.00
Devijimi standard	1.171

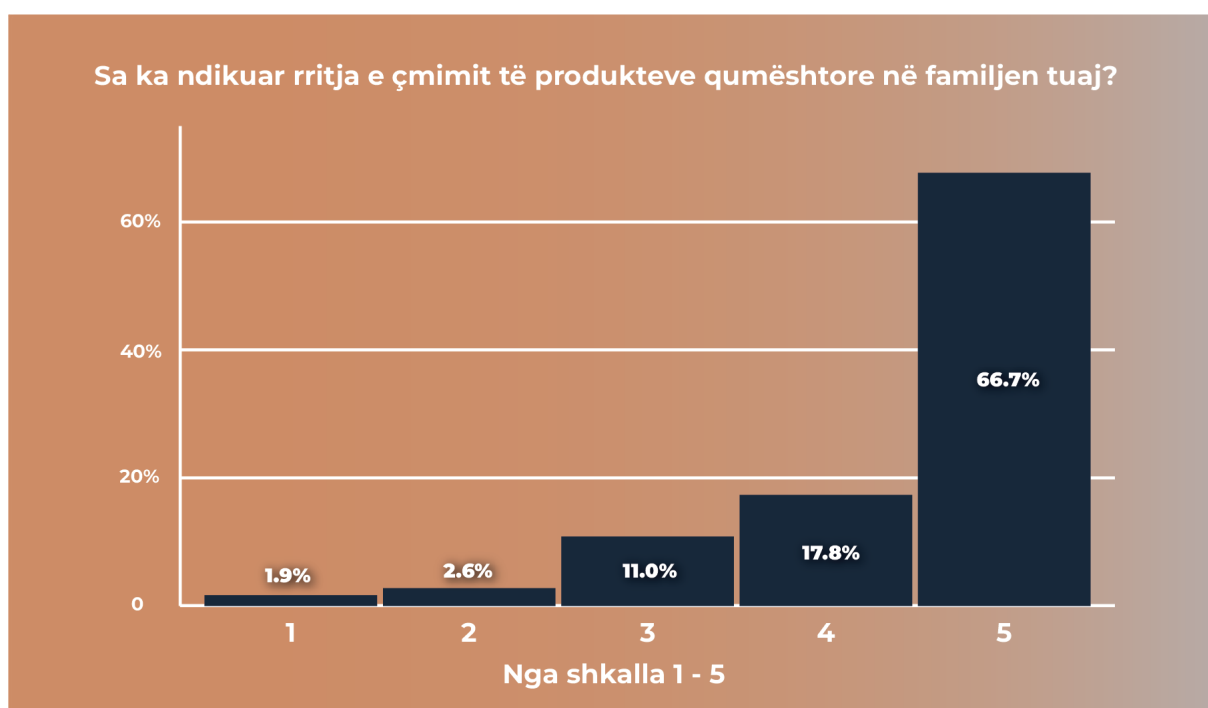
	Numri	Përqindja	Përqindja e vlefshme	Përqindja kumulative
1	71	3.8	3.9	3.9
2	129	7.0	7.0	10.9
3	472	25.5	25.7	36.6
4	273	14.7	14.9	51.5
5	892	48.1	48.5	100.0
Në total	1837	99.1	100.0	
/	16	.9		
Në total	1853	100.0		

Tab/ Graf.15 Nga shkalla 1-5 (1 – më pak, 5 – më së shumti) sa ka ndikuar rritja e çmimit të produkteve qumështore në familjen tuaj?

N	1838
	16
Mesatare	4.45
Mediana	5.00
Devijimi standard	.921

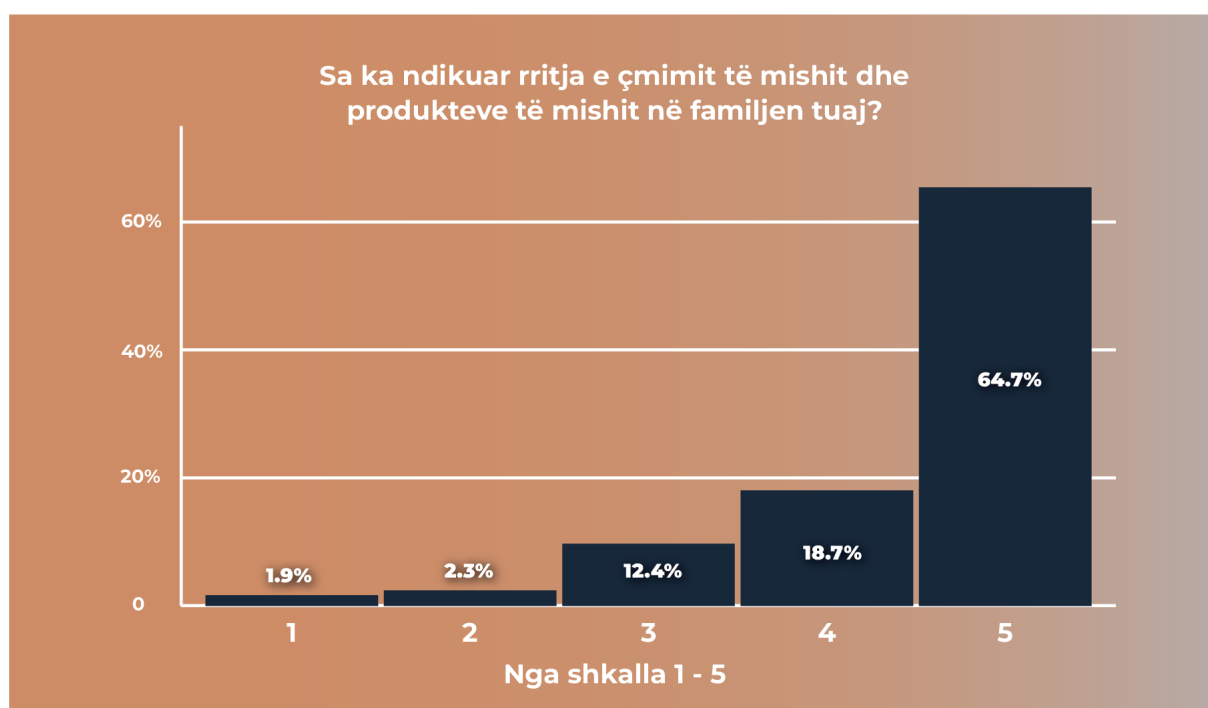
	Numri	Përqindja	Përqindja e vlefshme	Përqindja kumulative
1	34	1.9	1.9	1.9
2	48	2.6	2.6	4.5
3	202	10.9	11.0	15.5
4	328	17.7	17.8	33.3
5	1225	66.1	66.7	100.0
Në total	1838	99.2	100.0	
/	16	.8		
Në total	1853	100.0		

Tab/ Graf.16 Nga shkalla 1-5 (1 – më pak, 5 – më së shumti) sa ka ndikuar rritja e çmimit të mishit dhe produkteve të mishit në familjen tuaj?

N	1831
	23
Mesatare	4.42
Mediana	5.00
Devijimi standard	.926

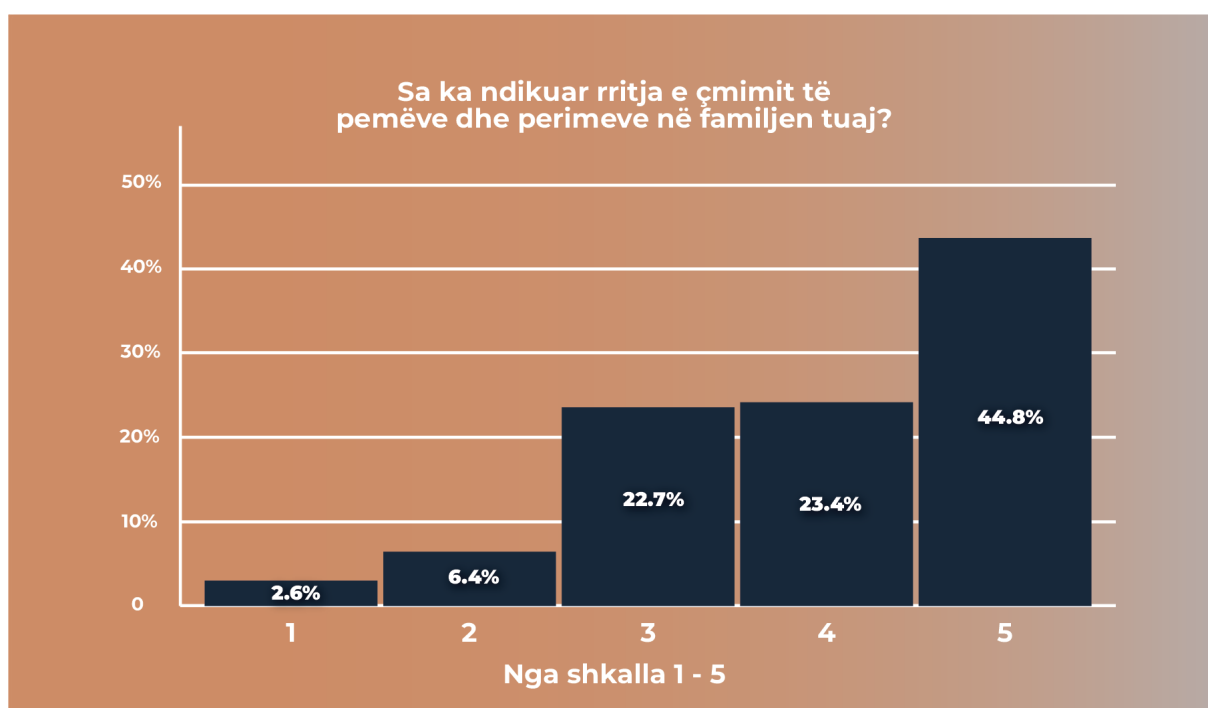
	Numri	Përqindja	Përqindja e vlefshme	Përqindja kumulative
1	35	1.9	1.9	1.9
2	41	2.2	2.3	4.2
3	228	12.3	12.4	16.6
4	341	18.4	18.7	35.3
5	1185	63.9	64.7	100.0
Në total	1831	98.8	100.0	
/	23	1.2		
Në total	1853	100.0		

Tab/ Graf.17 Nga shkalla 1-5 (1 – më pak, 5 – më së shumti) sa ka ndikuar rritja e çmimit të pemëve dhe perimeve në familjen tuaj?

N	1828
	25
Mesatare	4.01
Mediana	4.00
Devijimi standard	1.081

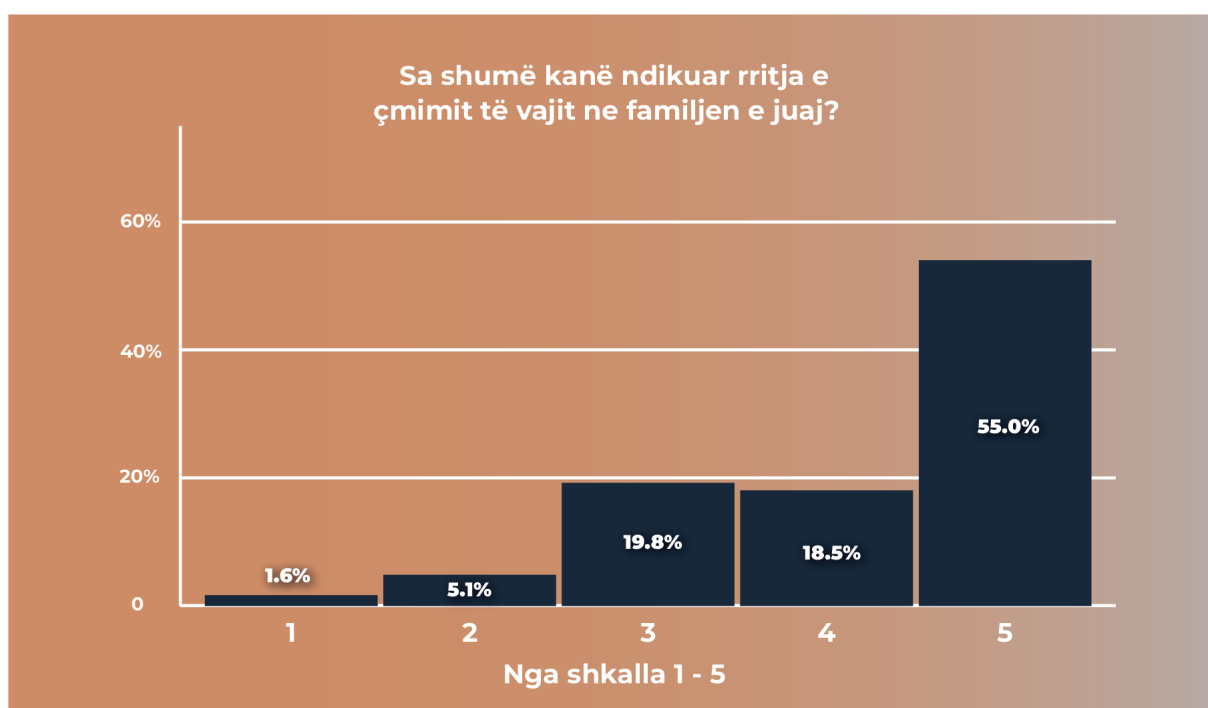
	Numri	Përqindja	Përqindja e vlefshme	Përqindja kumulative
1	48	2.6	2.6	2.6
2	118	6.4	6.4	9.1
3	416	22.4	22.7	31.8
4	428	23.1	23.4	55.2
5	819	44.2	44.8	100.0
Në total	1828	98.7	100.0	
/	25	1.3		
Në total	1853	100.0		

Tab/ Graf.18 Nga shkalla 1-5 (1 – më pak, 5 – më së shumti) sa shumë kanë ndikuar rritja e çmimit të vajit ne familjen e juaj?

N	1825
	28
Mesatare	4.20
Mediana	5.00
Devijimi standard	1.027

	Numri	Përqindja	Përqindja e vlefshme	Përqindja kumulative
1	29	1.5	1.6	1.6
2	94	5.1	5.1	6.7
3	361	19.5	19.8	26.5
4	338	18.3	18.5	45.0
5	1004	54.2	55.0	100.0
Në total	1825	98.5	100.0	
/	28	1.5		
Në total	1853	100.0		

Tab 19. Rritja e çmimeve të cilave produkte ushqimore kanë ndikuar më shumë në familjen tuaj?/ Sipas gjinisë

Nga shkalla 1-5 (1 – më pak, 5 – më së shumti)	Gjinia		
	Femër	Mashkull	
Sa shumë kanë ndikuar rritja e çmimit të bukes në familjen e juaj?	4.03	3.92	
Sa shumë kanë ndikuar rritja e çmimit të produkteve qumështore në familjen e juaj?	4.56	4.34	
Sa shumë kanë ndikuar rritja e çmimit të mishit dhe produkteve të mishit në familjen e juaj?	4.47	4.37	
Sa shumë kanë ndikuar rritja e çmimit të pemëve dhe perimeve në familjen e juaj?	4.16	3.87	

Tab 20. Rritja e çmimeve të cilave produkte ushqimore kanë ndikuar më shumë në familjen tuaj?/ Sipas moshës

Nga shkalla 1-5 (1 – më pak, 5 – më së shumti)	Moshë			
	18 - 29 vjet	30 - 44 vjet	45 - 59 vjet	60+ vjet
Sa shumë kanë ndikuar rritja e çmimit të bukes në familjen e juaj?	3.95	3.97	3.98	3.98
Sa shumë kanë ndikuar rritja e çmimit të produkteve qumështore në familjen e juaj?	4.27	4.40	4.58	4.48
Sa shumë kanë ndikuar rritja e çmimit të mishit dhe produkteve të mishit në familjen e juaj?	4.22	4.38	4.53	4.48
Sa shumë kanë ndikuar rritja e çmimit të pemëve dhe perimeve në familjen e juaj?	3.80	4.07	4.10	3.99
Sa shumë kanë ndikuar rritja e çmimit të vajit në familjen e juaj?	4.23	4.25	4.20	4.14

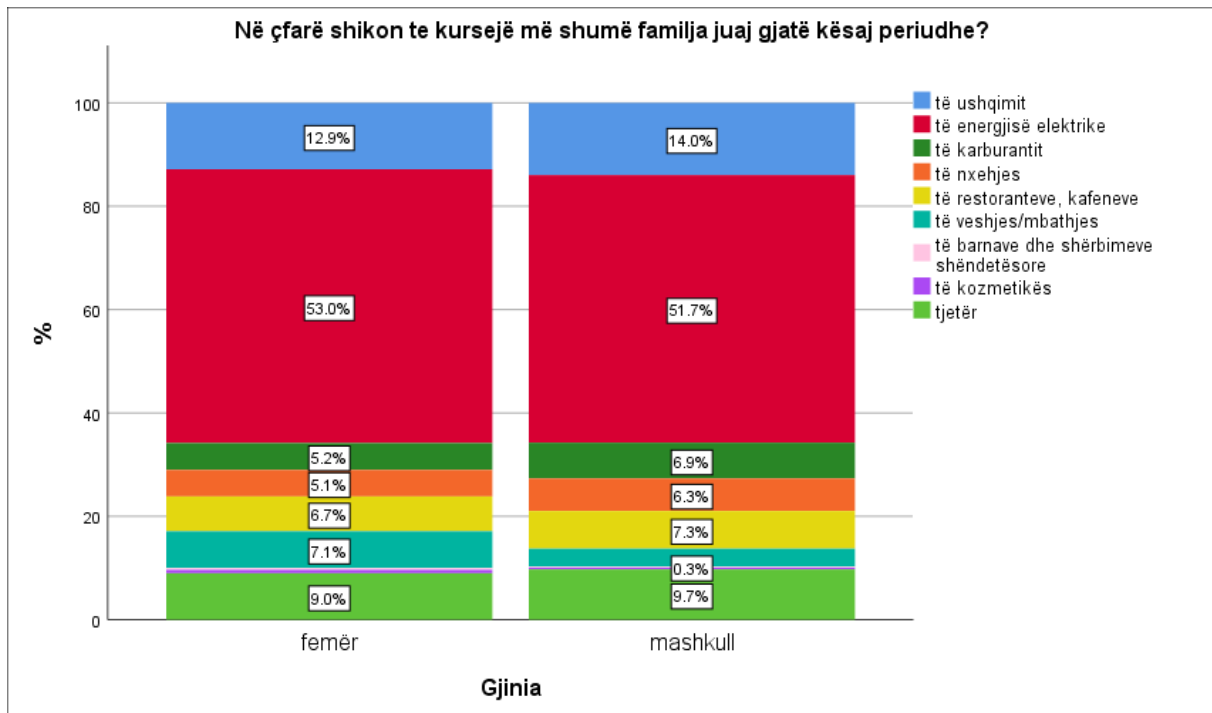
Tab 21. Rritja e çmimeve të cilave produkte ushqimore kanë ndikuar më shumë në familjen tuaj?

Nga shkalla 1-5 (1 – më pak, 5 – më së shumti)	Përkatësia etnike			
	Maqedonase	Shqiptare	Turke	Rome
Sa shumë kanë ndikuar rritja e çmimit të bukes në familjen e juaj?	3.90	4.26	3.63	4.36
Sa shumë kanë ndikuar rritja e çmimit të produkteve qumështore në familjen e juaj?	4.42	4.51	4.28	4.72
Sa shumë kanë ndikuar rritja e çmimit të mishit dhe produkteve të mishit në familjen e juaj?	4.39	4.50	4.45	4.58
Sa shumë kanë ndikuar rritja e çmimit të pemëve dhe perimeve në familjen e juaj?	4.01	3.90	4.18	4.08
Sa shumë kanë ndikuar rritja e çmimit të vajit në familjen e juaj?	4.16	4.36	4.30	4.66

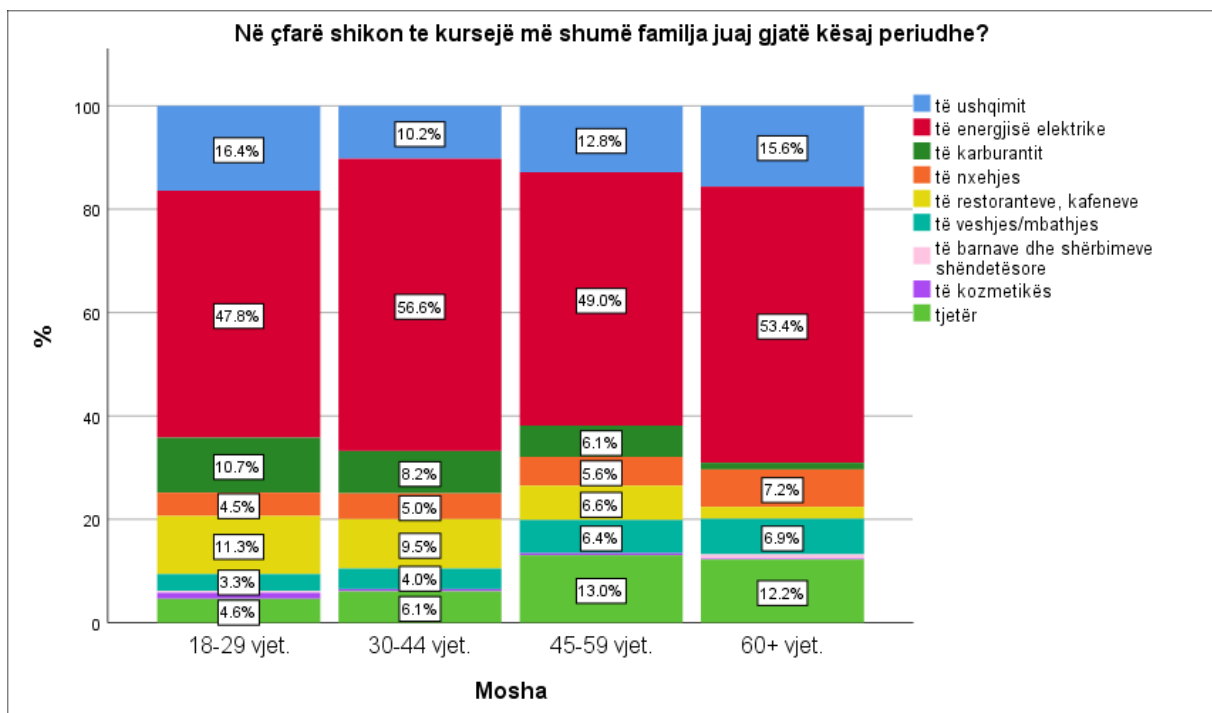
Tab 22. Rritja e çmimeve të cilave produkte ushqimore kanë ndikuar më shumë në familjen tuaj? Sipas vendbanimit

Nga shkalla 1-5 (1 – më pak, 5 – më së shumti)	Vendbanimi		
	Qytet	Fshat	
Sa shumë kanë ndikuar rritja e çmimit të bukes në familjen e juaj?	3.92	4.09	
Sa shumë kanë ndikuar rritja e çmimit të produkteve qumështore në familjen e juaj?	4.45	4.45	
Sa shumë kanë ndikuar rritja e çmimit të mishit dhe produkteve të mishit në familjen e juaj?	4.43	4.39	
Sa shumë kanë ndikuar rritja e çmimit të pemëve dhe perimeve në familjen e juaj?	4.09	3.85	
Sa shumë kanë ndikuar rritja e çmimit të vajit në familjen e juaj?	4.16	4.30	

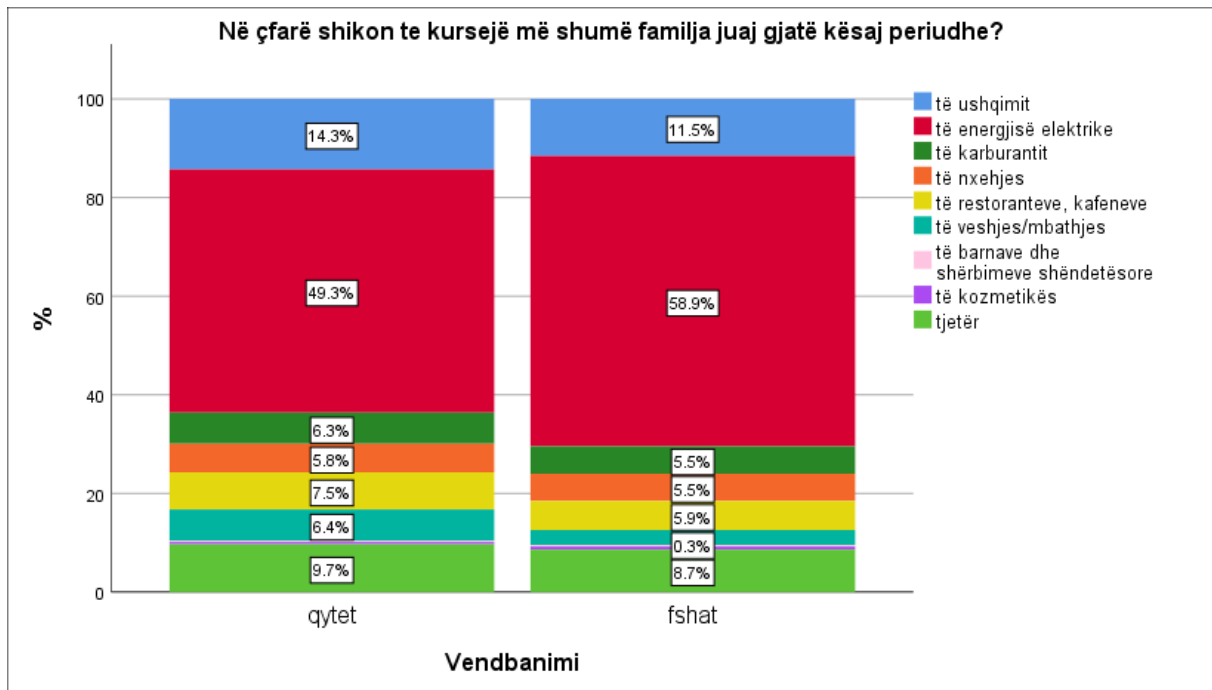
Graf. 23 Në çfarë shikon te kursejë më shumë familja juaj gjatë kësaj periudhe?/ Sipas gjinisë

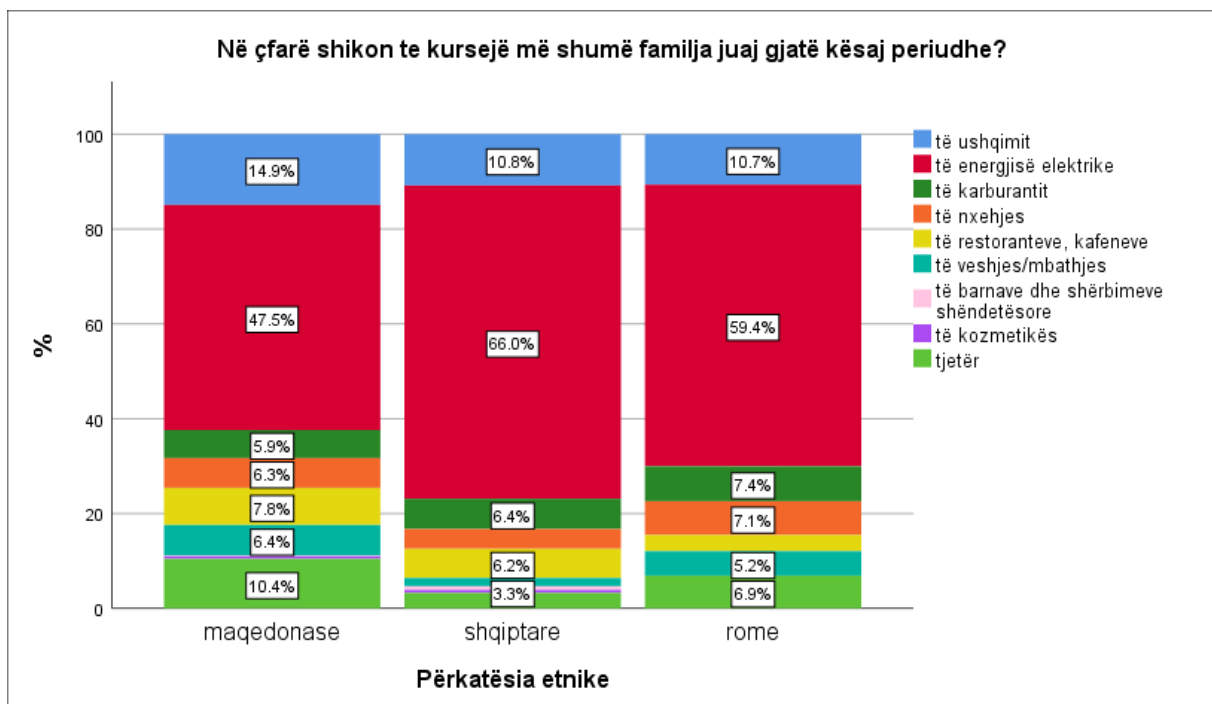
Graf. 24 Në çfarë shikon te kursejë më shumë familja juaj gjatë kësaj periudhe?/ Sipas moshës

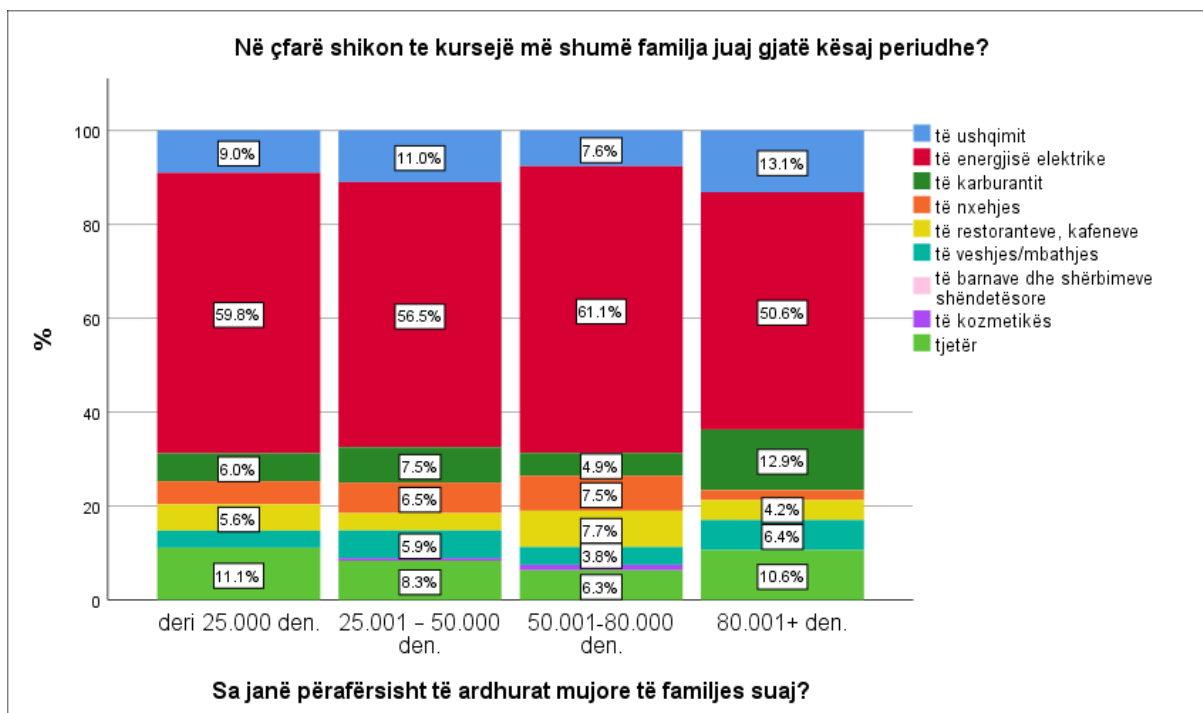
Graf. 25 Në çfarë shikon te kursejë më shumë familja juaj gjatë kësaj periudhe?/ Sipas vendbanimit

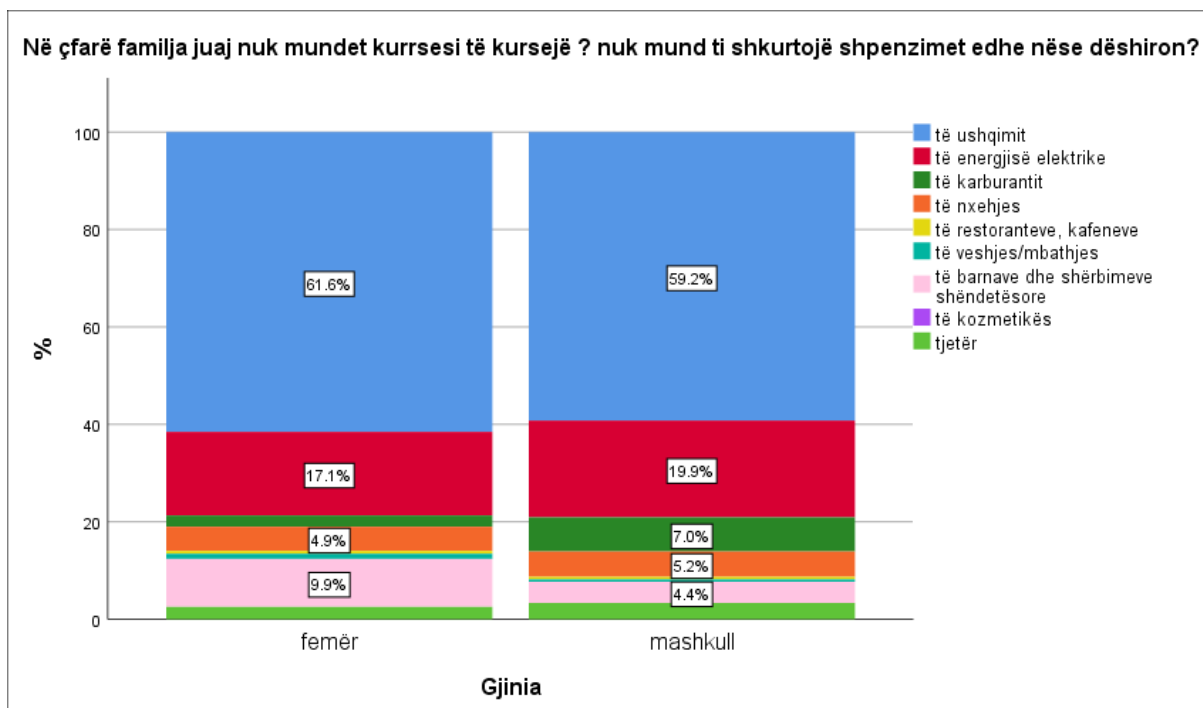
Graf. 26 Në çfarë shikon te kursejë më shumë familja juaj gjatë kësaj periudhe?/ Sipas përkatësisë etnike

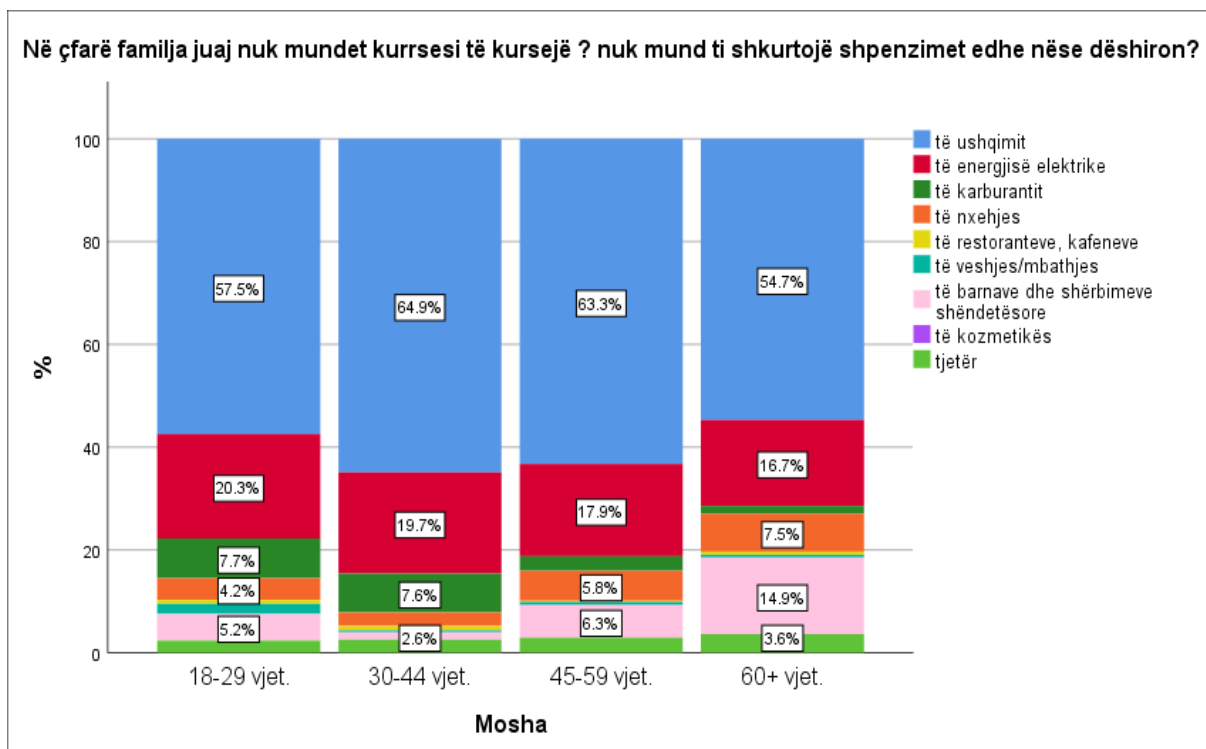
Graf. 27 Në çfarë shikon te kursejë më shumë familja juaj gjatë kësaj periudhe?/ Sipas të ardhurave

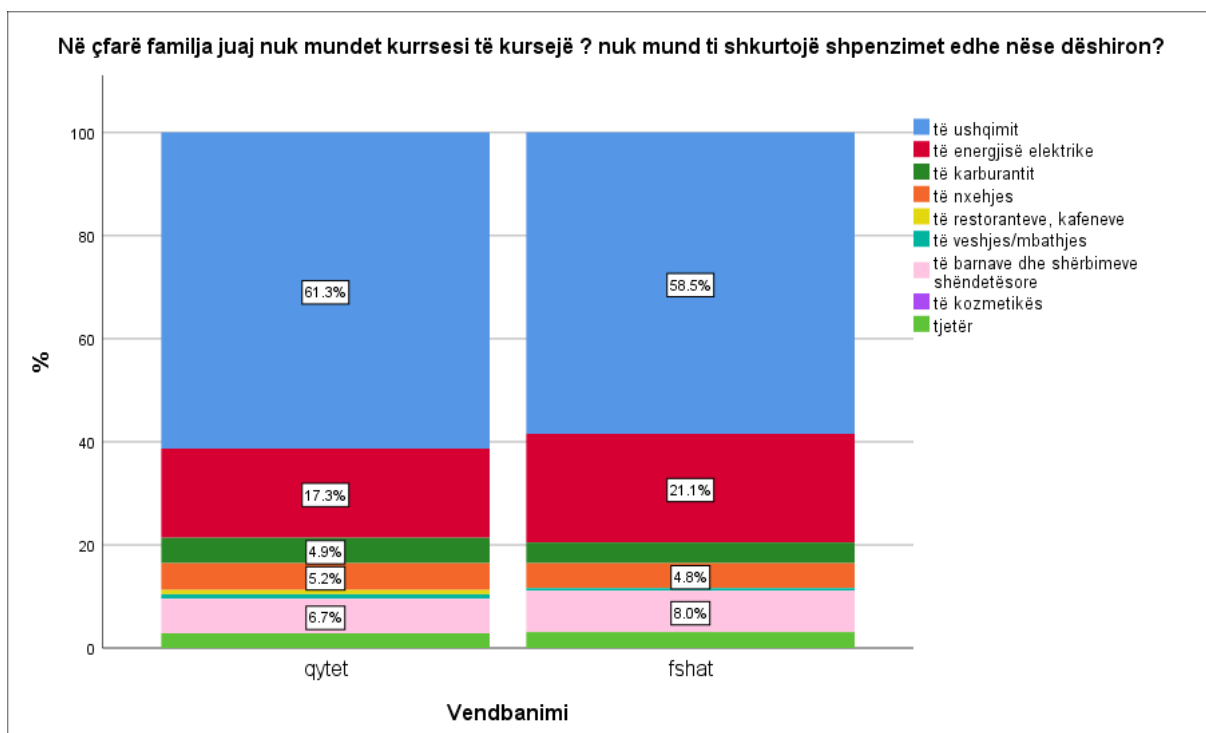
Graf. 28 Në çfarë familja juaj nuk mundet kurrsesi të kursejë ? Nuk mund t'i shkurtojë shpenzimet edhe nëse dëshiron?/ Sipas gjinisë

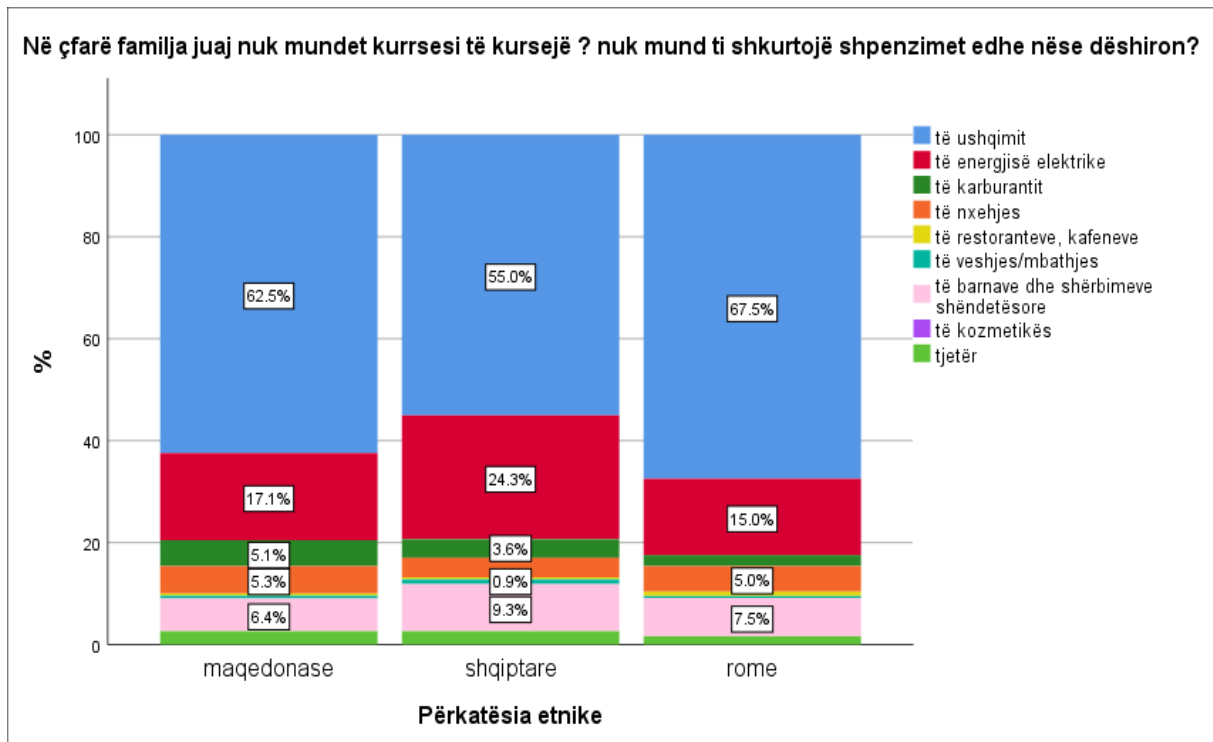
Graf. 29 Në çfarë familja juaj nuk mundet kurrsesi të kursejë ? nuk mund ti shkurtojë shpenzimet edhe nëse dëshiron?/ Sipas moshës

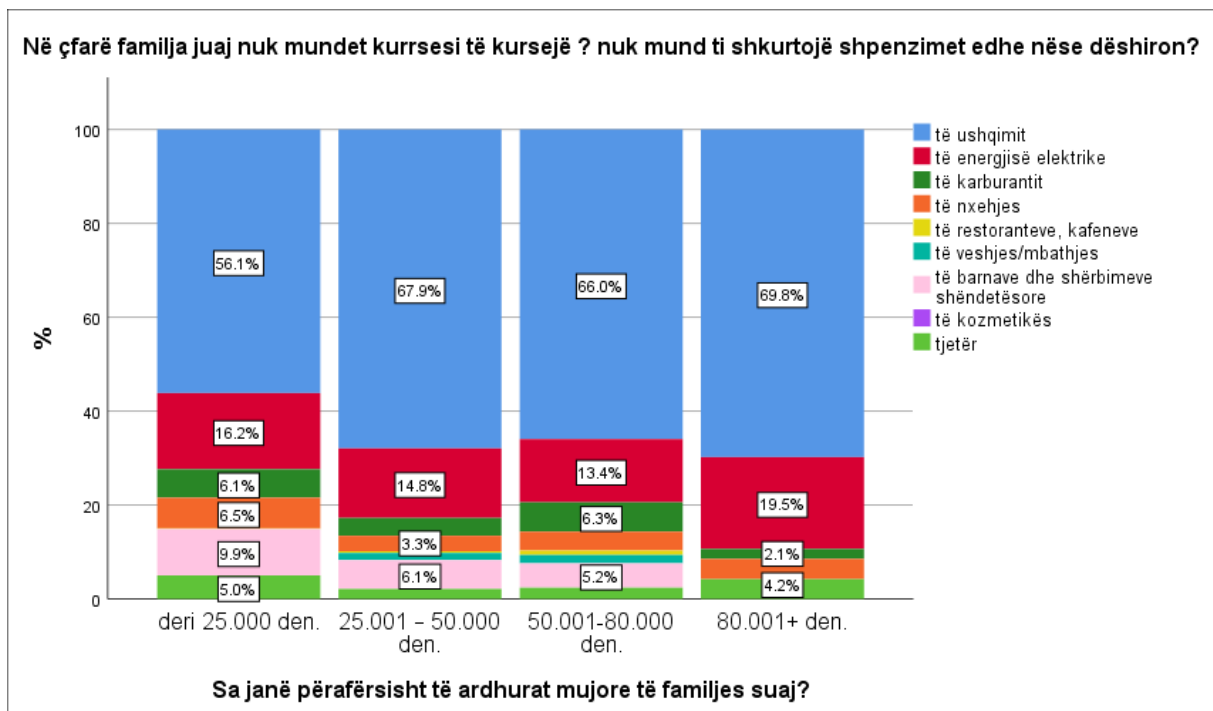
Graf. 30 Në çfarë familja juaj nuk mundet kurrsesi të kursejë ? nuk mund ti shkurtojë shpenzimet edhe nëse dëshiron?/ Sipas vendbanimit

Graf. 31 Në çfarë familja juaj nuk mundet kurrsesi të kursejë ? nuk mund ti shkurtojë shpenzimet edhe nëse dëshiron?/ Sipas përkatësisë etnike

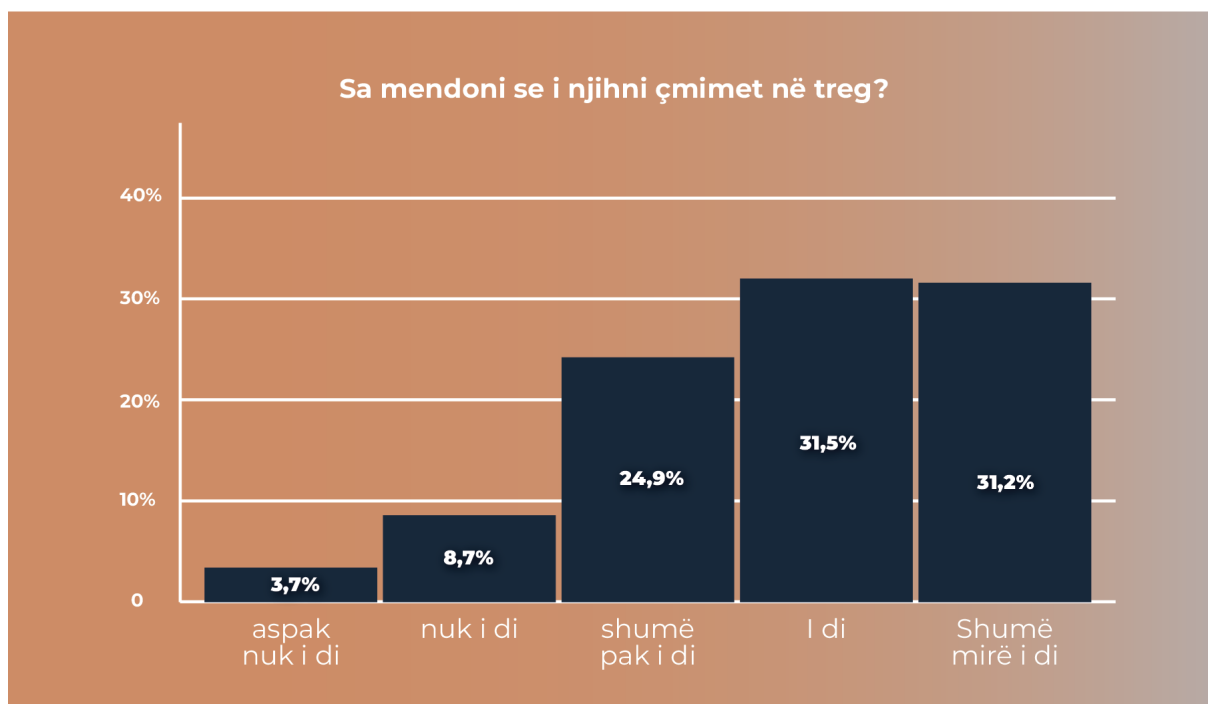
Graf. 32 Në çfarë familja juaj nuk mundet kurrsesi të kursejë ? nuk mund ti shkurtojë shpenzimet edhe nëse dëshiron?/ Sipas të ardhurave

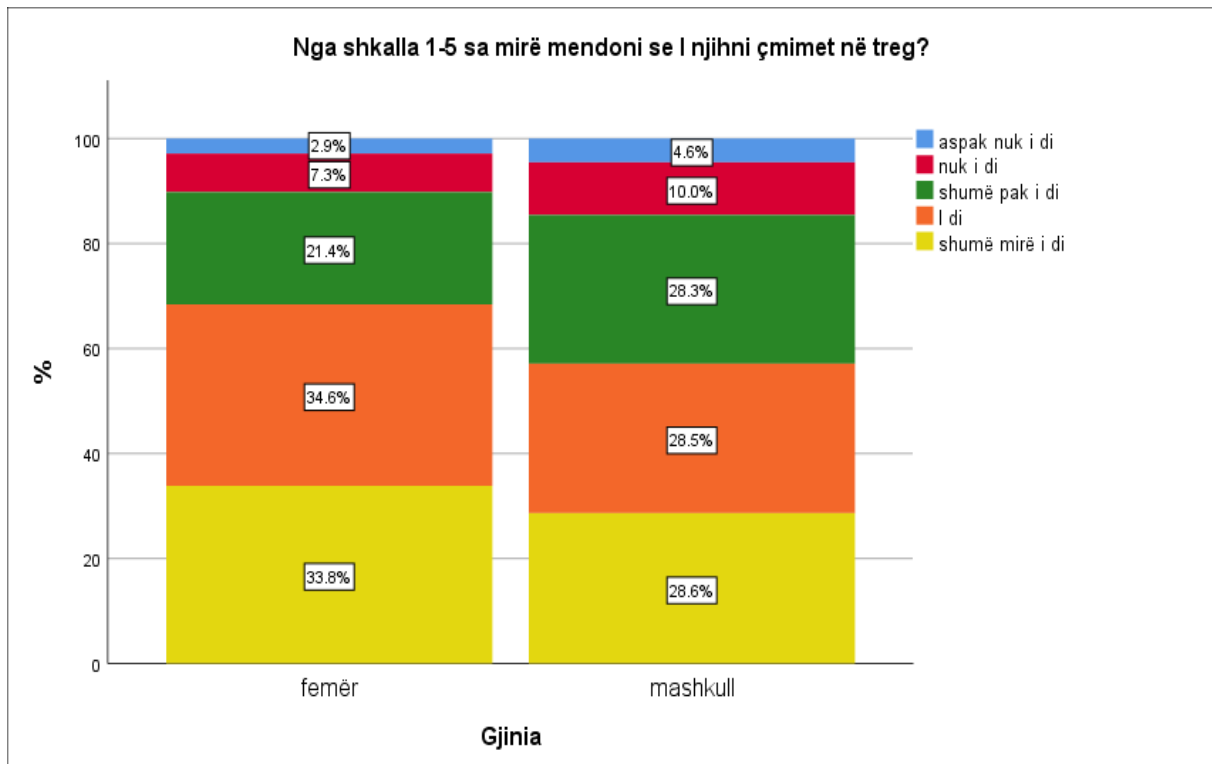
Tab/ Graf. 33 Nga shkalla 1-5 sa mendoni se i njihni çmimet në treg?

N	1838
	15
Mesatare	3.78
Mediana	4.00
Devijimi standard	1.092

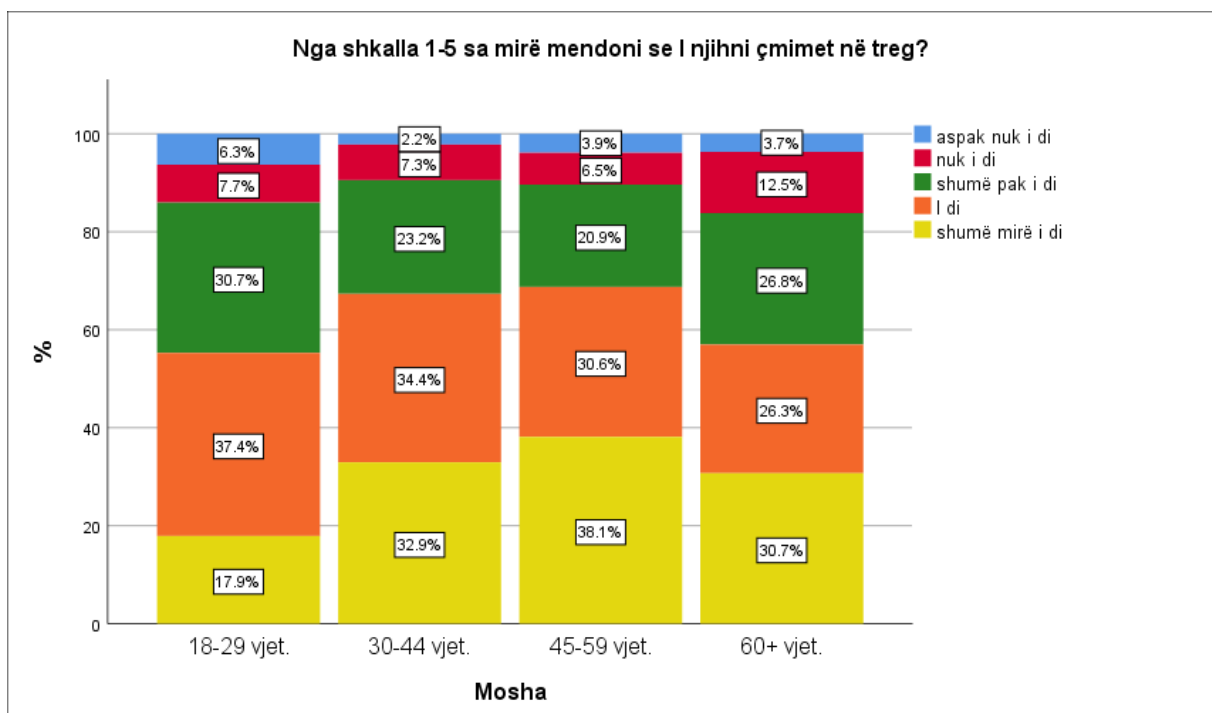
	Numri	Përqindja	Përqindja e vlefshme	Përqindja kumulative
1	68	3.7	3.7	3.7
2	160	8.6	8.7	12.4
3	457	24.6	24.9	37.2
4	580	31.3	31.5	68.8
5	574	31.0	31.2	100.0
Në total	1838	99.2	100.0	
/	15	8		
Në total	1853	100.0		

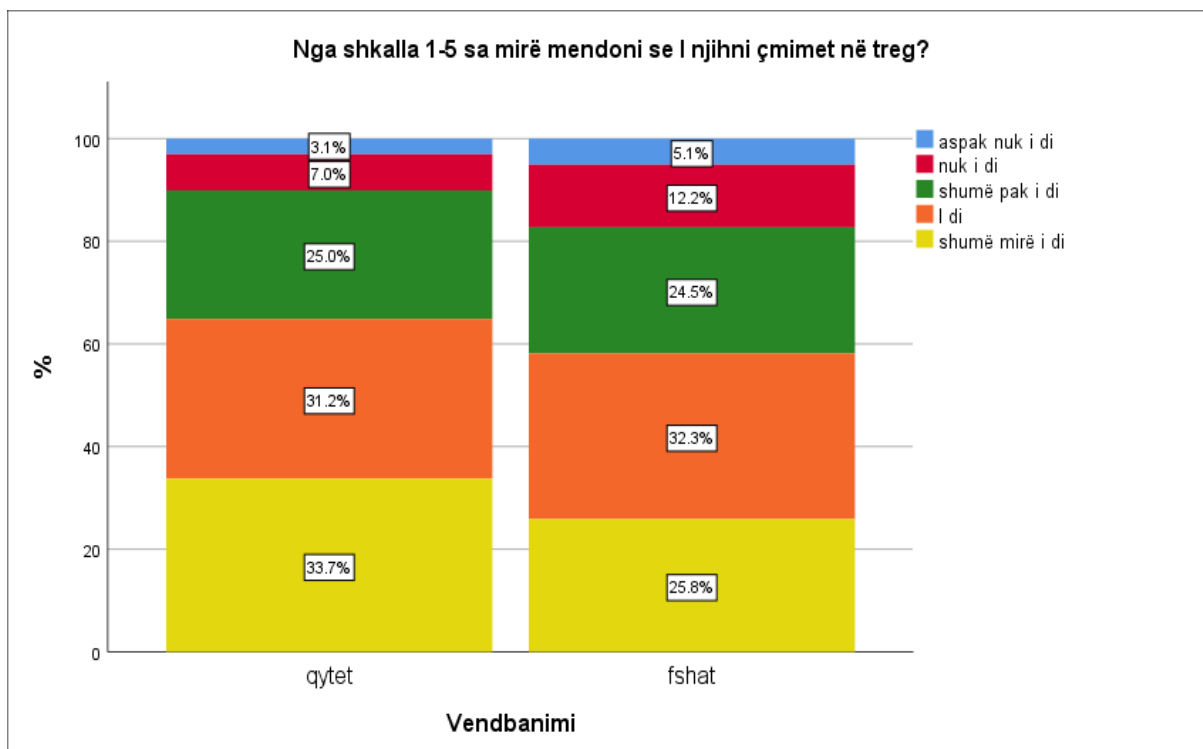
Graf. 34 Nga shkalla 1-5 sa mendoni se i njihni çmimet në treg? / Sipas gjinisë

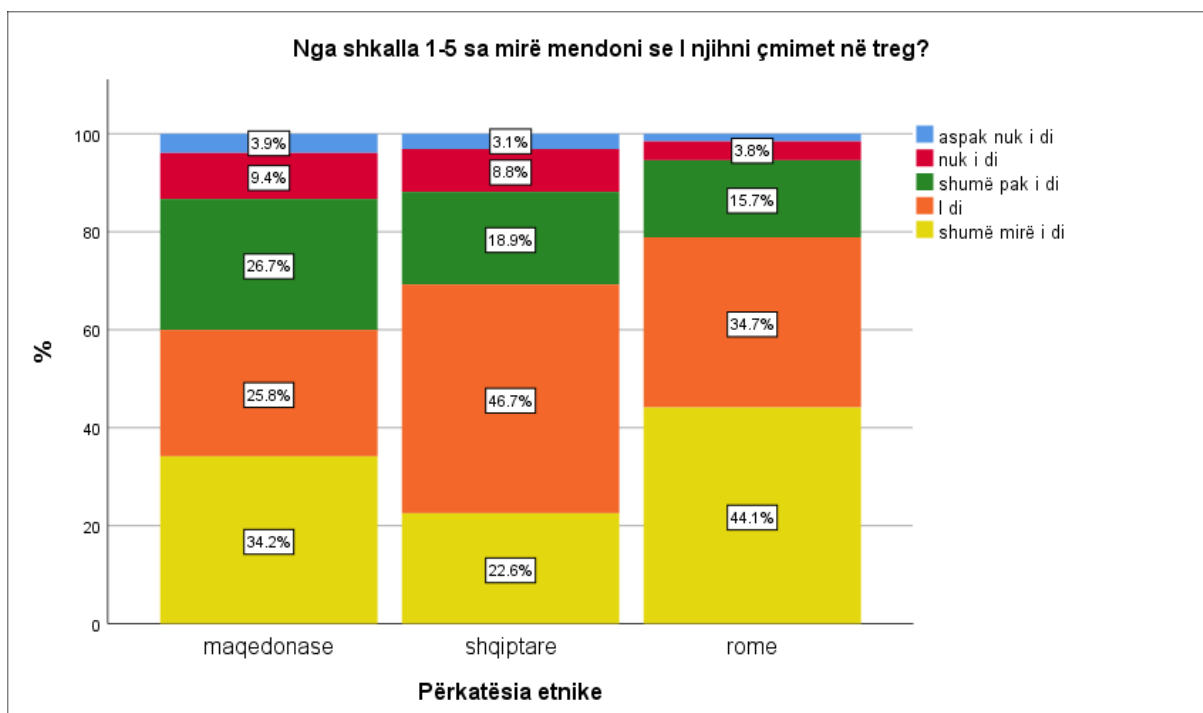
Graf. 35 Nga shkalla 1-5 sa mendoni se i njihni çmimet në treg?/ Sipas moshës

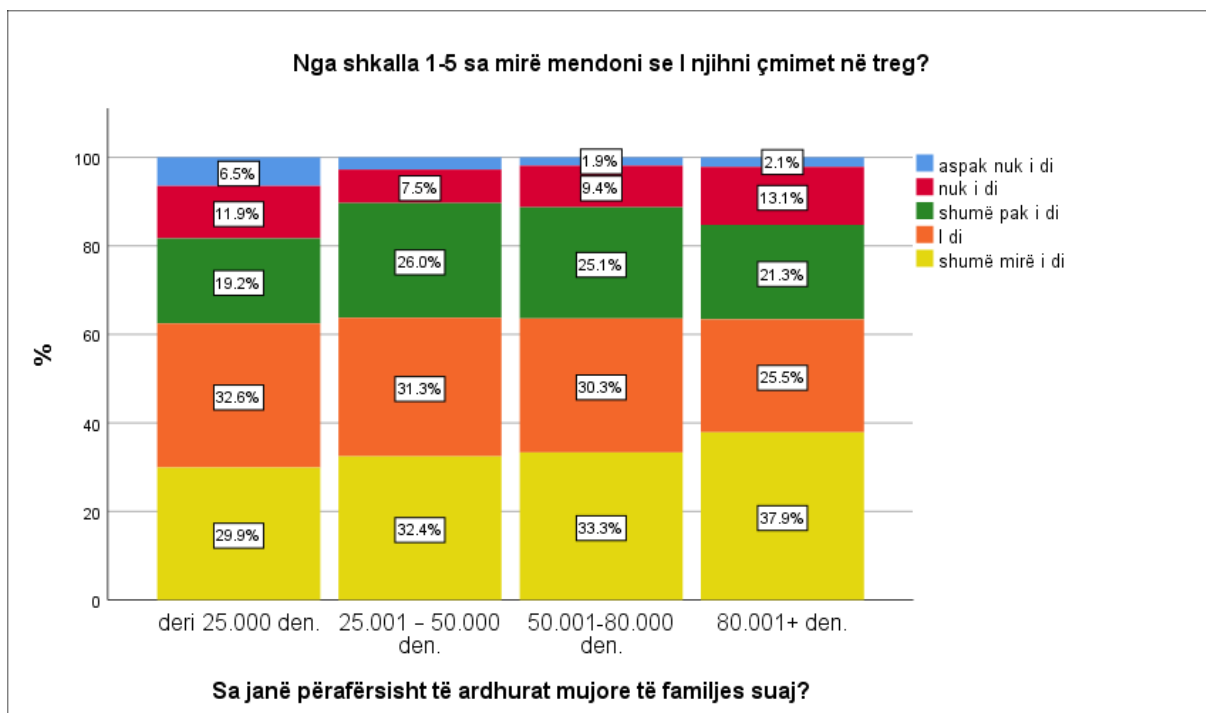
Graf. 36 Nga shkalla 1-5 sa mendoni se i njihni çmimet në treg?/ Sipas vendbanimit

Graf. 37 Nga shkalla 1-5 sa mendoni se i njihni çmimet në treg?/ Sipas përkatësisë etnike

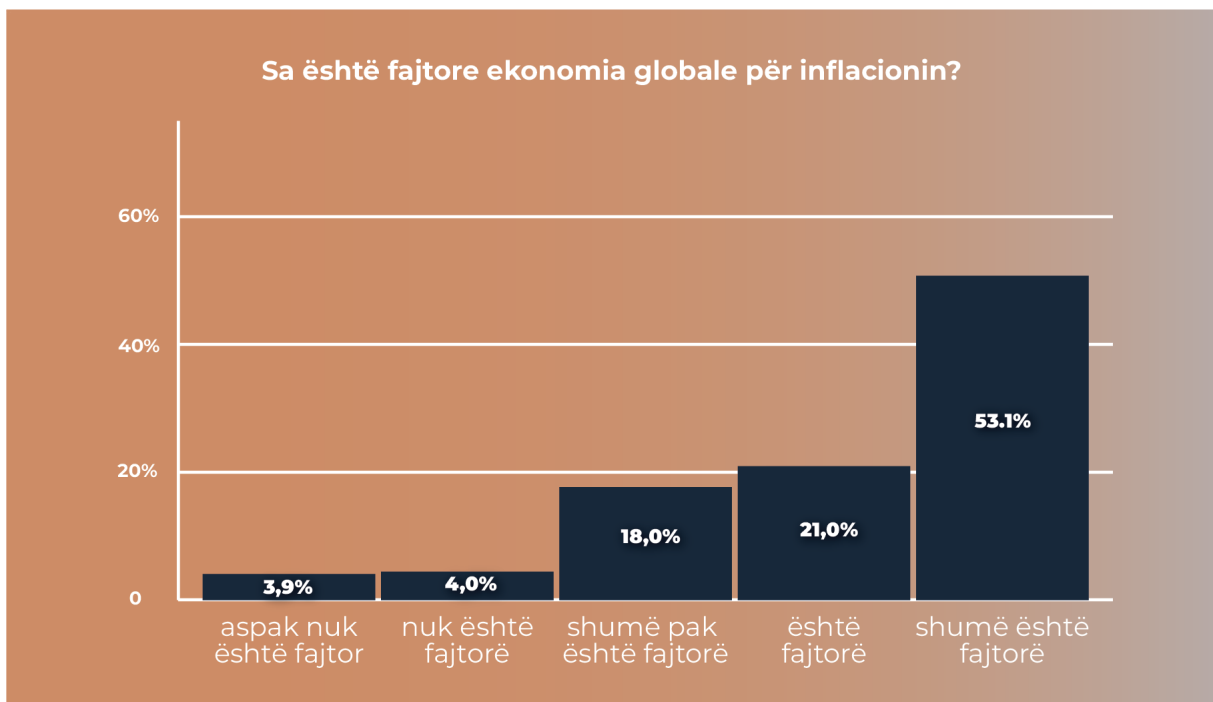
Graf. 38 Nga shkalla 1-5 sa mirë mendoni se i njihni çmimet në treg?/ sipas të ardhurave

Tab/ Graf. 39 Nga shkalla 1-5 sa është fajtore ekonomia globale për inflacionin?

N	1800
	53
Mesatare	4,15
Mediana	5,00
Devijimi standard	1,097

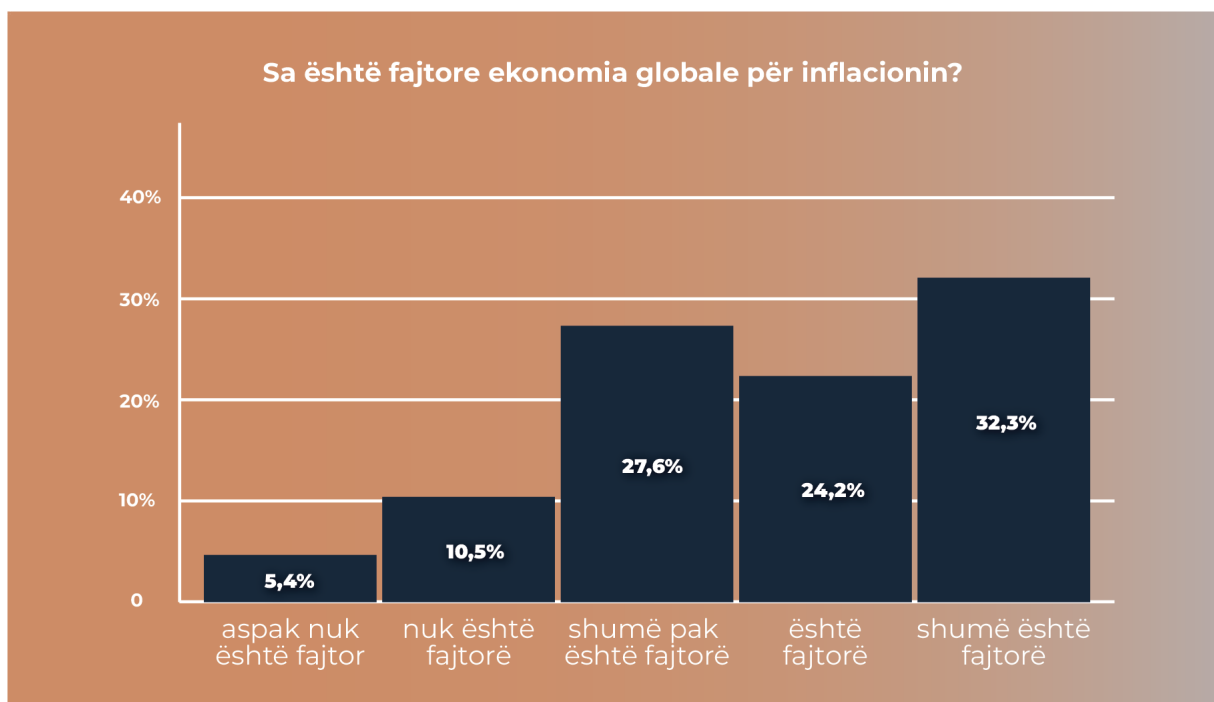
	Numri	Përqindja	Përqindja e vlefshme	Përqindja kumulative
aspak nuk është fajtorë	71	3,8	3,9	3,9
nuk është fajtorë	72	3,9	4,0	7,9
shumë pak është fajtorë	324	17,5	18,0	25,9
është fajtorë	377	20,4	21,0	46,9
shumë është fajtorë	957	51,6	53,1	100,0
në total	1800	97,1	100,0	
99 - n/p	53	2,9		
Në total	1853	100.0		

Tab/ Graf. 40 Nga shkalla 1-5 sa janë fajtorë tregjet e mëdha në Maqedoni për inflacionin?

N	1791
	63
Mesatare	3,68
Mediana	4,00
Devijimi standard	1,182

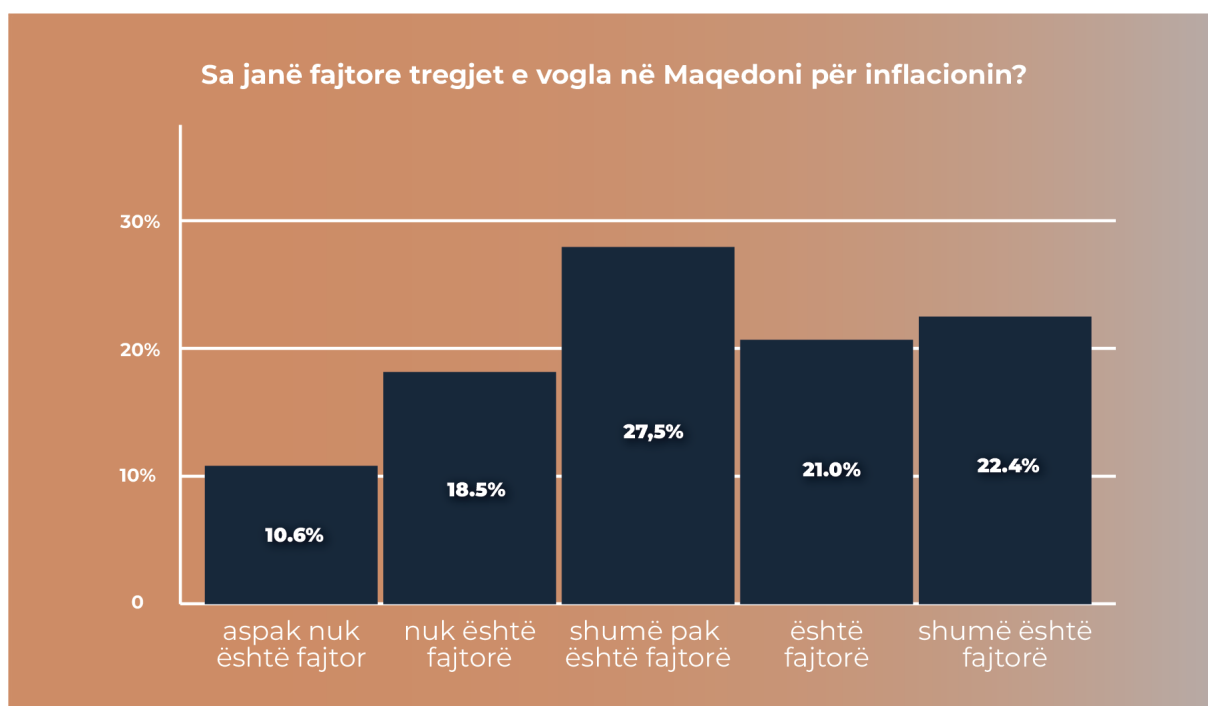
	Numri	Përqindja	Përqindja e vlefshme	Përqindja kumulative
aspak nuk është fajtorë	96	5,2	5,4	5,4
nuk është fajtorë	187	10,1	10,5	15,8
shumë pak është fajtorë	495	26,7	27,6	43,5
është fajtorë	434	23,4	24,2	67,7
shumë është fajtorë	578	31,2	32,3	100,0
në total	1791	96,6	100,0	
99 - n/p	63	3,4		
Në total	1853	100.0		

Tab/ Graf. 41 Nga shkalla 1-5 sa janë fajtores tregjet e vogla në Maqedoni për inflacionin?

N	1799
	54
Mesatare	3,26
Mediana	3,00
Devijimi standard	1,284

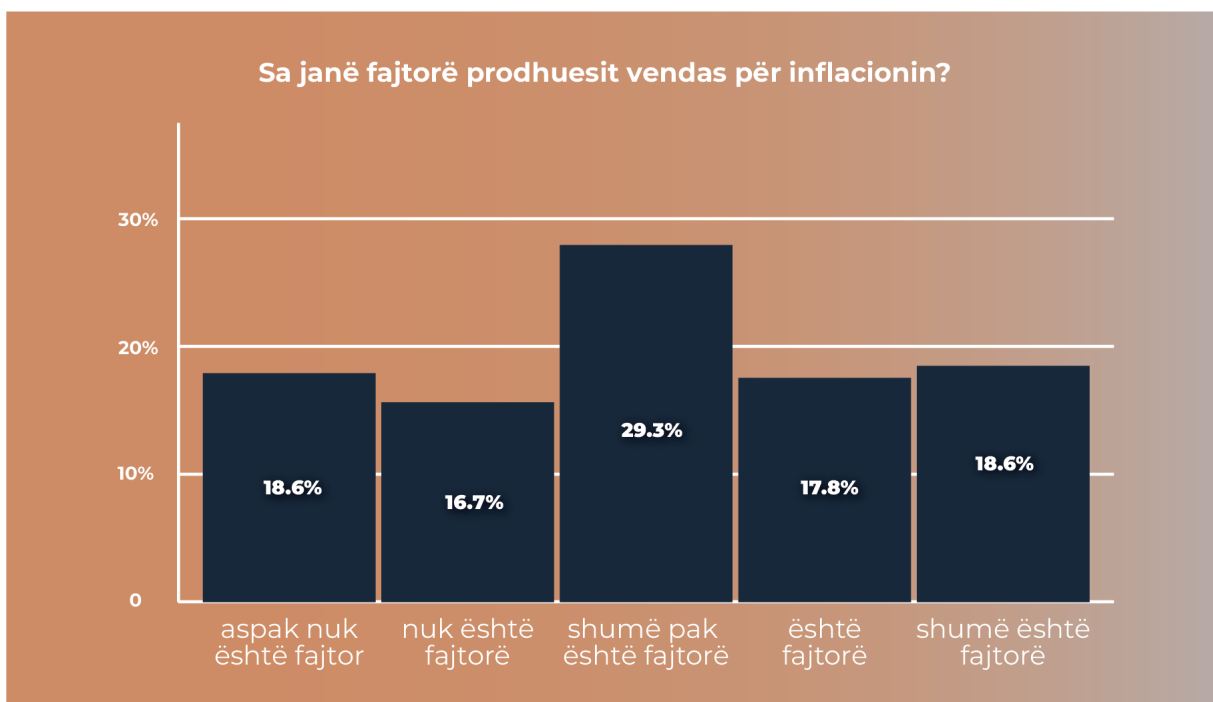
	Numri	Përqindja	Përqindja e vlefshme	Përqindja kumulative
aspak nuk është fajtorë	190	10,3	10,6	10,6
nuk është fajtorë	333	18,0	18,5	29,1
shumë pak është fajtorë	494	26,7	27,5	56,6
është fajtorë	377	20,3	21,0	77,6
shumë është fajtorë	404	21,8	22,4	100,01
në total	1799	97,1	100,0	
99 - n/p	54	2,9		
Në total	1853	100.0		

Tab/ Graf. 40 Nga shkalla 1-5 sa janë fajtorë tregjet e mëdha në Maqedoni për inflacionin?

N	1782
	72
Mesatare	3.01
Mediana	3.00
Devijimi standard	1.354

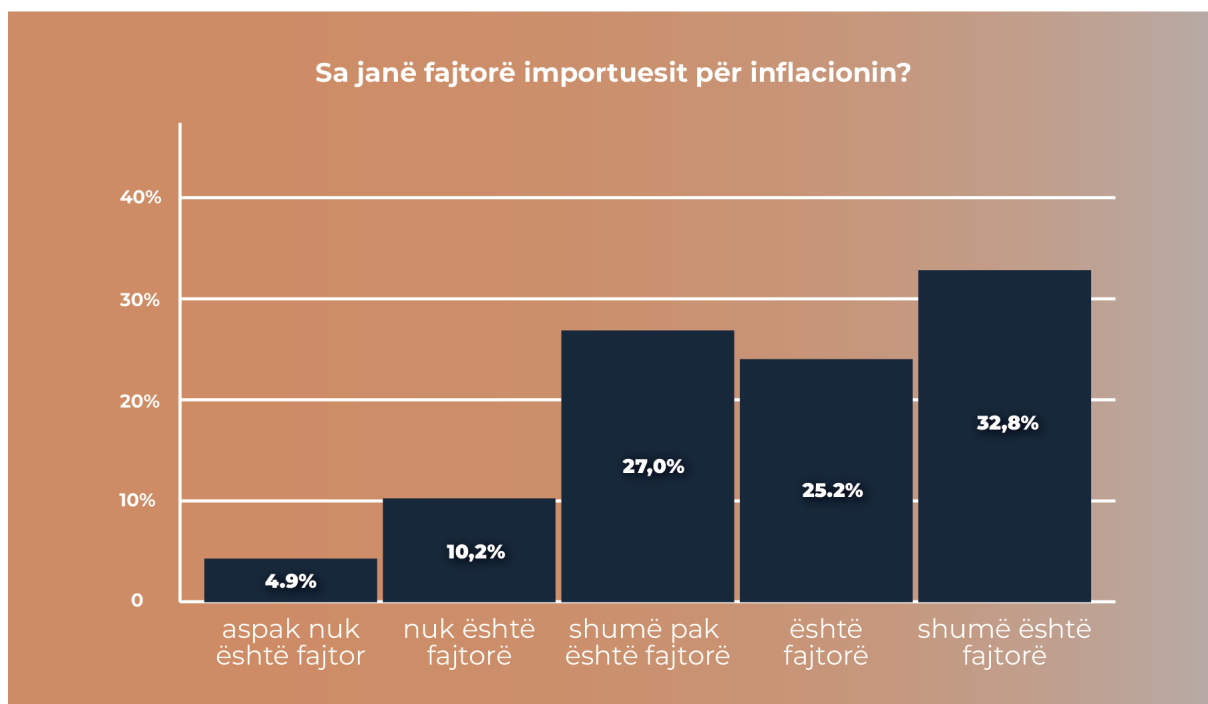
	Numri	Përqindja	Përqindja e vlefshme	Përqindja kumulative
aspak nuk është fajtorë	332	17.9	18.6	18.6
nuk është fajtorë	298	16.1	16.7	35.3
shumë pak është fajtorë	505	27.2	28.3	63.7
është fajtorë	316	17.1	17.8	81.4
shumë është fajtorë	331	17.8	18.6	100.0
në total	1782	96.1	100.0	
99 - n/p	72	3.9		
Në total	1853	100.0		

Tab/ Graf. 43 Nga shkalla 1-5 sa janë fajtorë importuesit për inflacionin?

N	1780
	74
Mesatare	3.71
Mediana	4.00
Devijimi standard	1.166

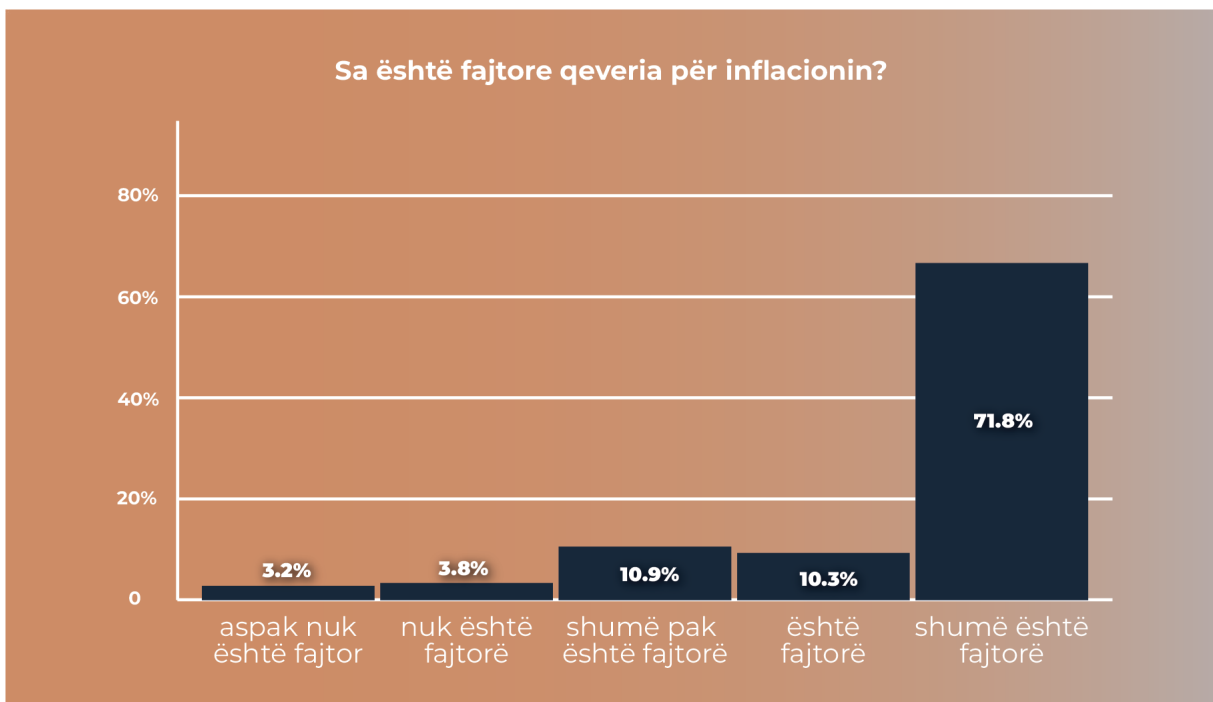
	Numri	Përqindja	Përqindja e vlefshme	Përqindja kumulative
aspak nuk është fajtorë	87	4.7	4.9	4.9
nuk është fajtorë	182	9.8	10.2	15.1
shumë pak është fajtorë	480	25.9	27.0	42.0
është fajtorë	448	24.2	25.2	67.2
shumë është fajtorë	593	31.5	32.8	100.0
në total	1780	96.0	100.0	
99 - n/p	74	4.0		
Në total	1853	100.0		

Tab/ Graf. 44 Nga shkalla 1-5 sa është fajtorë qeveria për inflacionin?

N	1812
	41
Mesatare	4.44
Mediana	5.00
Devijimi standard	1.036

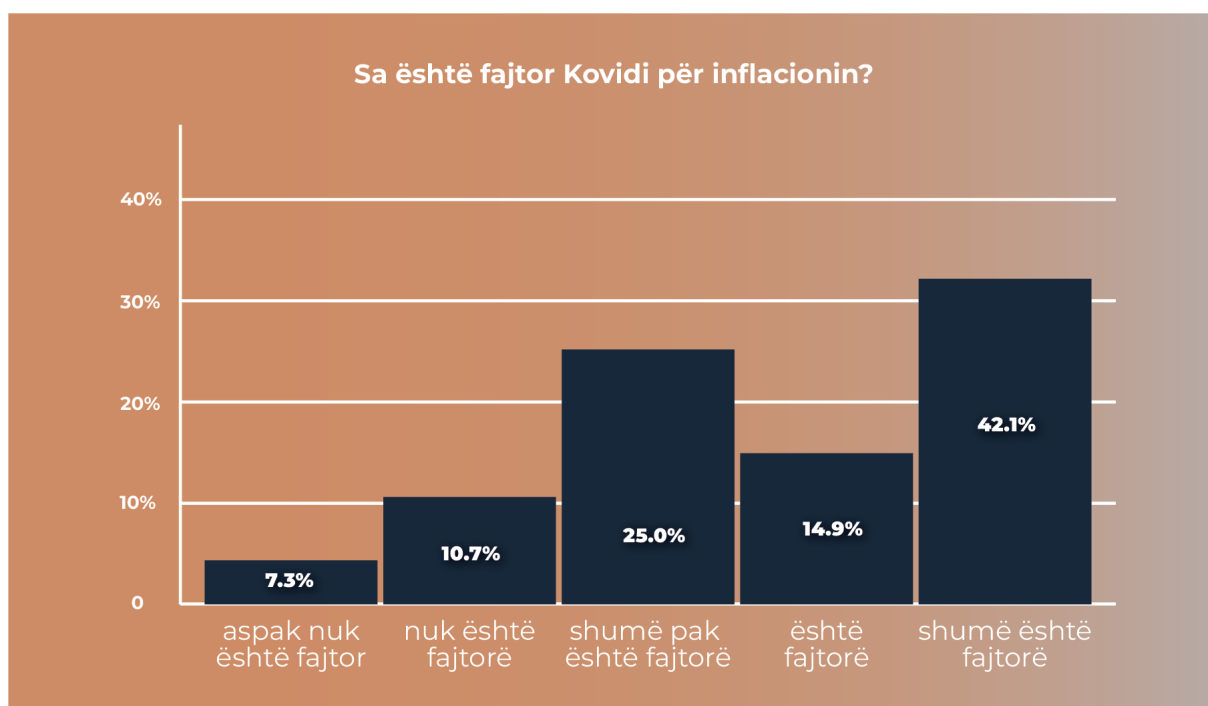
	Numri	Përqindja	Përqindja e vlefshme	Përqindja kumulative
asapak nuk është fajtorë	58	3.1	3.2	3.2
nuk është fajtorë	69	3.7	3.8	7.0
shumë pak është fajtorë	198	10.7	10.9	17.9
është fajtorë	187	10.1	10.3	28.2
shumë është fajtorë	1301	70.2	71.8	100.0
në total	1812	97.8	100.0	
99 - n/p	41	2.2		
Në total	1853	100.0		

Tab/ Graf. 45 Nga shkalla 1-5 sa është fajtor Kovid për inflacionin?

N	18.6
	48
Mesatare	3.74
Mediana	4.00
Devijimi standard	1.300

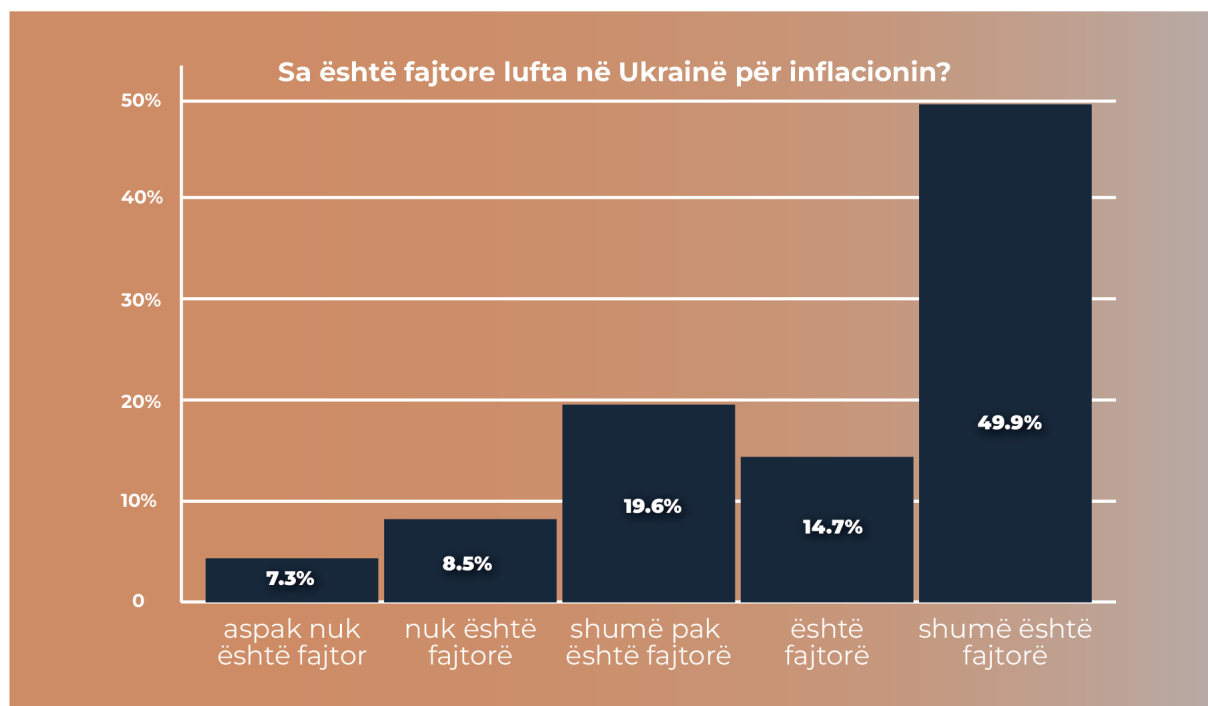
	Numri	Përqindja	Përqindja e vlefshme	Përqindja kumulative
asapak nuk është fajtorë	132	7.1	7.3	7.3
nuk është fajtorë	192	10.4	10.7	18.0
shumë pak është fajtorë	451	24.3	25.0	43.0
është fajtorë	270	14.6	14.9	57.9
shumë është fajtorë	760	41.0	42.1	100.0
në total	1806	97.4	100.0	
99 - n/p	48	2.6		
Në total	1853	100.0		

Tab/ Graf. 46 Nga shkalla 1-5 sa është fajtorë lufta në Ukrainë për inflacionin?

N	Valid	1770
	Missing	83
Mesatare		3.91
Mediana		4.00
Devijimi standard		1.299

		Numri	Përqindja	Përqindja e vlefshme	Përqindja kumulative
Valid	aspak nuk është fajtorë	190	10,3	10,6	10,6
	nuk është fajtorë	333	18,0	18,5	29,1
	shumë pak është fajtorë	494	26,7	27,5	56,6
	është fajtorë	377	20,3	21,0	77,6
	shumë është fajtorë	404	21,8	22,4	100,01
	në total	1799	97,1	100,0	
Missing	99 - n/p	54	2,9		
Në total		1853	100.0		

Tab. 47 Cili nga faktorët e mëposhtëm është përgjegjës për inflacionin?/ Sipas gjinisë

	Gjinia	
	femër	mashkull
	Mesatare	Mesatare
Nga <u>shkalla</u> 1-5 sa është fajtorë ekonomia globale për inflacionin?	4,23	4,08
Nga <u>shkalla</u> 1-5 sa janë fajtorë tregjet e mëdha në Maqedoni për inflacionin?	3,74	3,61
Nga <u>shkalla</u> 1-5 sa janë fajtorë tregjet e vogla në Maqedoni për inflacionin?	3,35	3,18
Nga <u>shkalla</u> 1-5 sa janë fajtorë prodhuesit vendas për inflacionin?	3,03	2,99
Nga <u>shkalla</u> 1-5 sa janë fajtorë importuesit për inflacionin?	3,72	3,69
Nga <u>shkalla</u> 1-5 sa është fajtorë qeveria për inflacionin?	4,50	4,38
Nga <u>shkalla</u> 1-5 sa është fajtorë <u>Kovidi</u> për inflacionin?	3,88	3,59
Nga <u>shkalla</u> 1-5 sa është fajtorë lufta në Ukrainë për inflacionin?	4,01	3,82

Tab. 48 Cili nga faktorët e mëposhtëm është përgjegjës për inflacionin?Sipas moshës

	Moshë			
	18-29 vjet.	30-44 vjet.	45-59 vjet.	60+ vjet.
	Mesatare	Mesatare	Mesatare	Mesatare
Nga <u>shkalla</u> 1-5 sa është fajtorë ekonomia globale për inflacionin?	4,17	4,04	4,19	4,23
Nga <u>shkalla</u> 1-5 sa janë fajtorë tregjet e mëdha në Maqedoni për inflacionin?	3,68	3,64	3,64	3,74
Nga <u>shkalla</u> 1-5 sa janë fajtorë tregjet e vogla në Maqedoni për inflacionin?	3,27	3,10	3,28	3,42
Nga <u>shkalla</u> 1-5 sa janë fajtorë prodhuesit vendas për inflacionin?	3,13	2,98	2,99	2,99
Nga <u>shkalla</u> 1-5 sa janë fajtorë importuesit për inflacionin?	3,53	3,67	3,71	3,84
Nga <u>shkalla</u> 1-5 sa është fajtorë qeveria për inflacionin?	4,50	4,41	4,47	4,41
Nga <u>shkalla</u> 1-5 sa është fajtorë <u>Kovidi</u> për inflacionin?	4,01	3,66	3,67	3,73
Nga <u>shkalla</u> 1-5 sa është fajtorë lufta në Ukrainë për inflacionin?	4,01	3,86	3,86	3,96

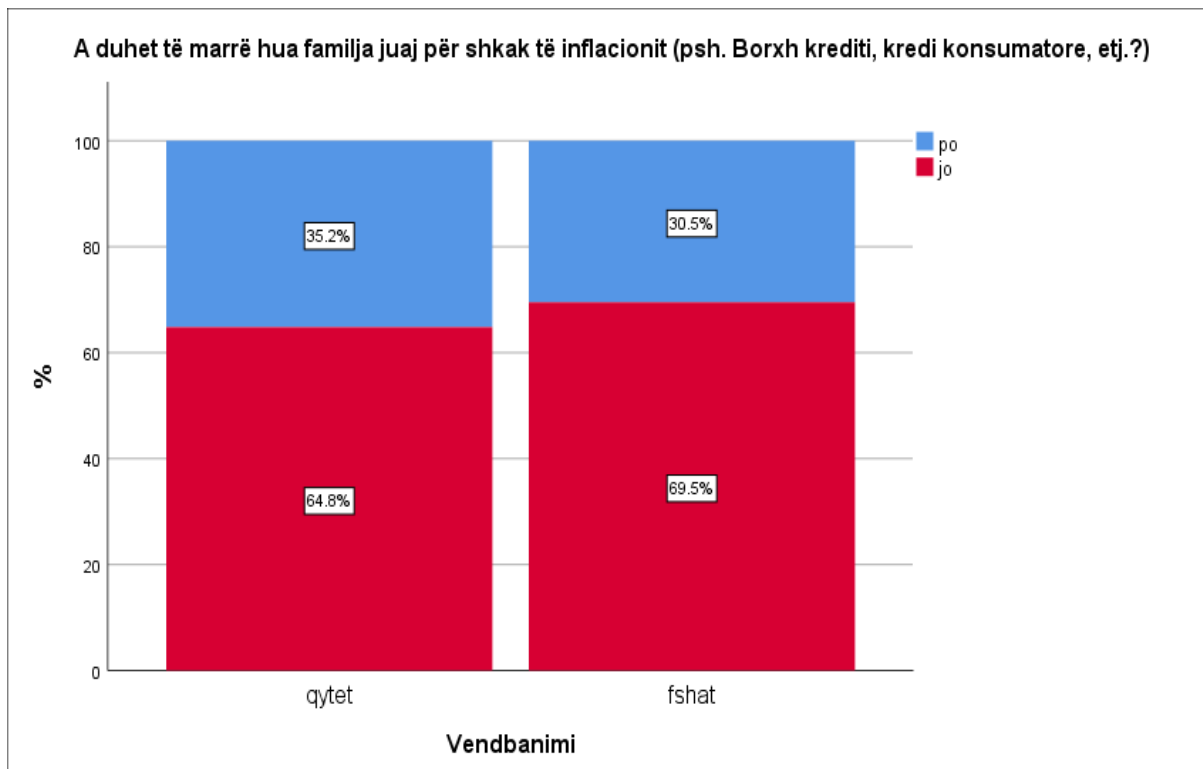
Tab. 49 Cili nga faktorët e mëposhtëm është përgjegjës për inflacionin? Sipas vendbanimit

	Vendbanimi	
	qytet	fshat
	Mesatare	Mesatare
Nga shkalla 1-5 sa është fajtores ekonomia globale për inflacionin?	4,14	4,17
Nga shkalla 1-5 sa janë fajtores tregjet e mëdha në Maqedoni për inflacionin?	3,66	3,70
Nga shkalla 1-5 sa janë fajtores tregjet e vogla në Maqedoni për inflacionin?	3,24	3,30
Nga shkalla 1-5 sa janë fajtores prodhuesit vendas për inflacionin?	3,12	2,76
Nga shkalla 1-5 sa janë fajtores importuesit për inflacionin?	3,74	3,63
Nga shkalla 1-5 sa është fajtores qeveria për inflacionin?	4,43	4,46
Nga shkalla 1-5 sa është fajtores <u>Kovidi</u> për inflacionin?	3,75	3,71
Nga shkalla 1-5 sa është fajtores lufta në Ukrainë për inflacionin?	3,95	3,84

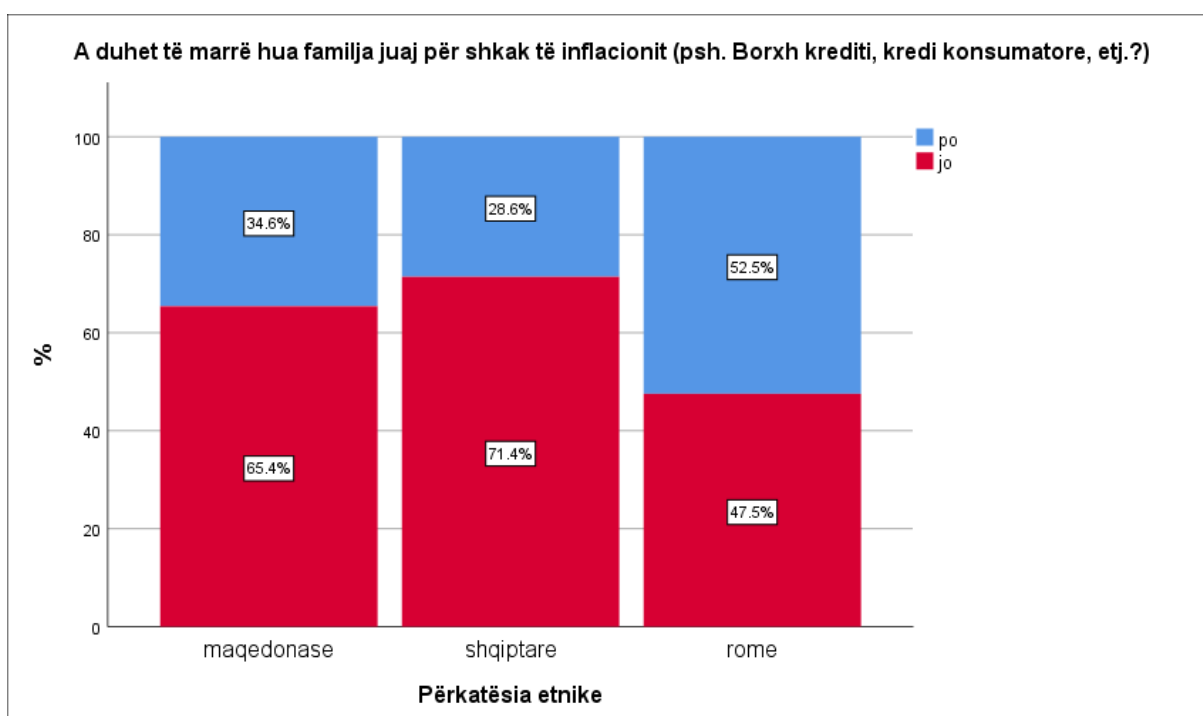
Tab. 50 Cili nga faktorët e mëposhtëm është përgjegjës për inflacionin? Sipas përkatësisë etnike

	Përkatësia etnike			
	maqedonase	shqiptare	turke	rome
	Mesatare	Mesatare	Mesatare	Mesatare
Nga shkalla 1-5 sa është fajtores ekonomia globale për inflacionin?	4,14	4,27	4,17	4,01
Nga shkalla 1-5 sa janë fajtores tregjet e mëdha në Maqedoni për inflacionin?	3,68	3,78	3,52	3,26
Nga shkalla 1-5 sa janë fajtores tregjet e vogla në Maqedoni për inflacionin?	3,26	3,30	3,49	3,03
Nga shkalla 1-5 sa janë fajtores prodhuesit vendas për inflacionin?	3,04	2,89	3,08	3,21
Nga shkalla 1-5 sa janë fajtores importuesit për inflacionin?	3,89	3,29	3,50	3,53
Nga shkalla 1-5 sa është fajtores qeveria për inflacionin?	4,50	4,42	4,23	4,59
Nga shkalla 1-5 sa është fajtores <u>Kovidi</u> për inflacionin?	3,70	3,92	3,96	4,08
Nga shkalla 1-5 sa është fajtores lufta në Ukrainë për inflacionin?	3,87	4,06	4,47	4,33

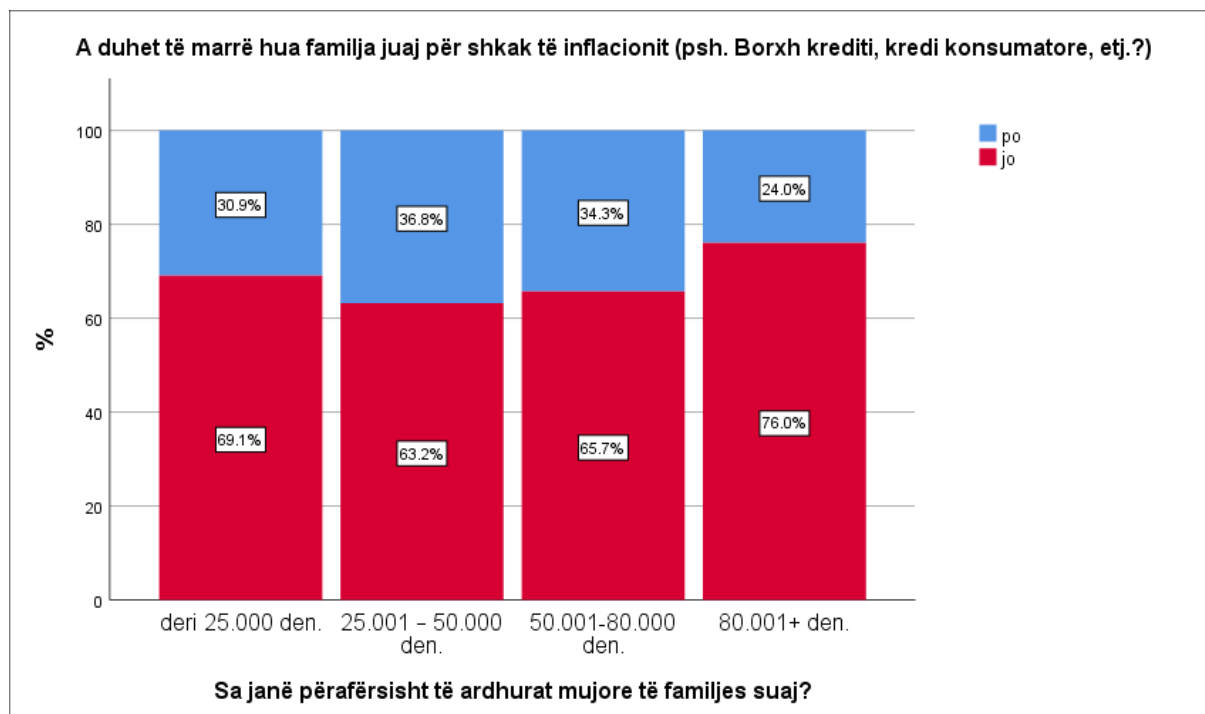
Graf. 51 A duhet të marrë hua familja juaj për shkak të inflacionit (psh. Borxh kreditor , kredi konsumatore, etj.?)/ Sipas vendbanimit

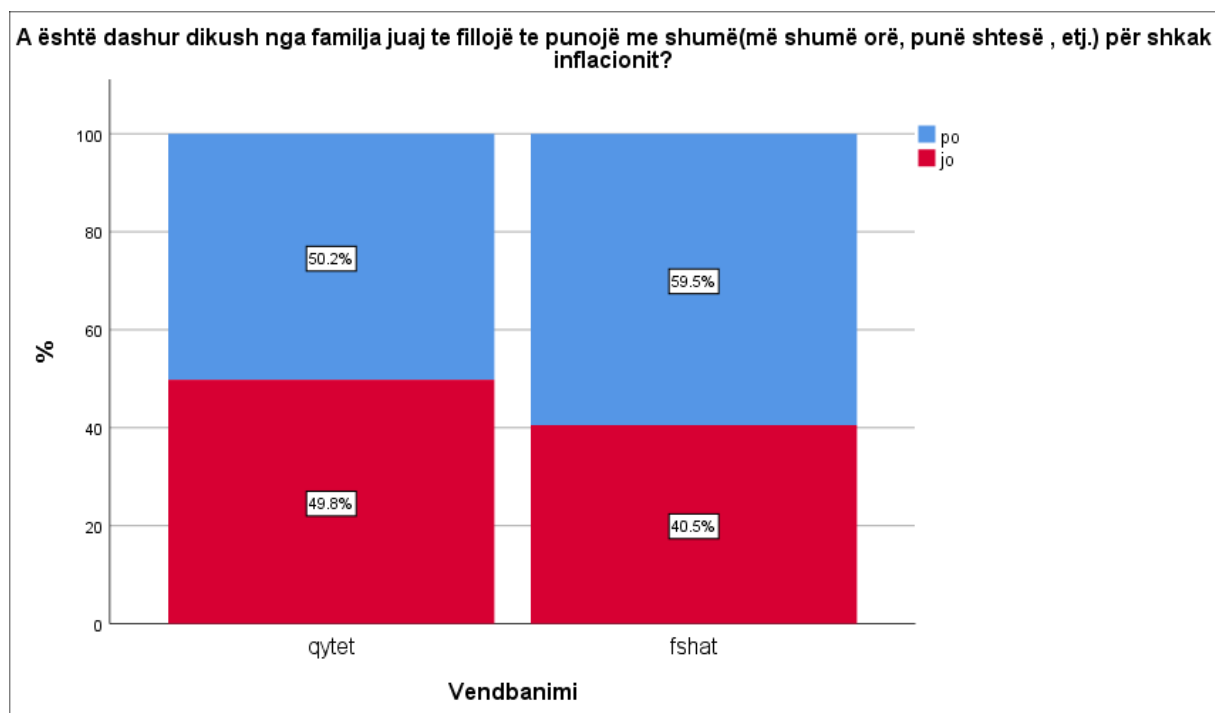
Graf. 52 A duhet të marrë hua familja juaj për shkak të inflacionit (psh. Borxh kreditor, kredi konsumatore, etj.?) / Sipas përkatësisë etnike

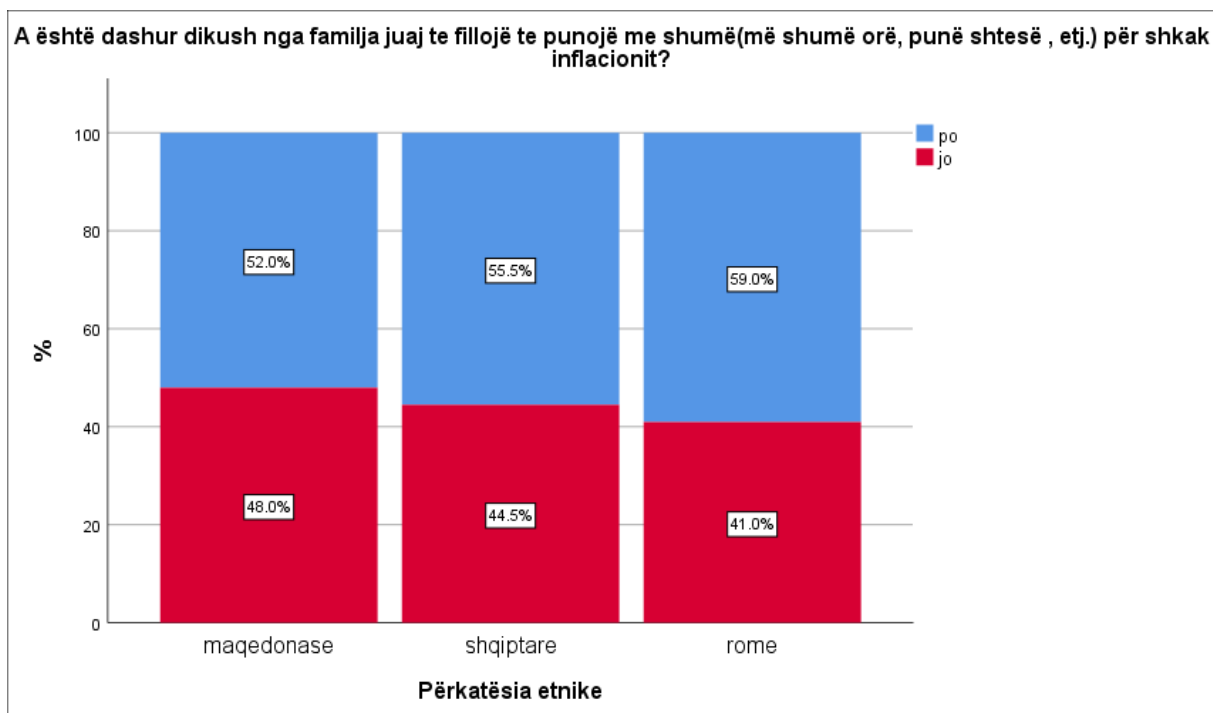
Graf. 53 A duhet të marrë hua familja juaj për shkak të inflacionit (psh. Borxh kreditor, kredi konsumatore, etj.)/ Sipas të ardhurave

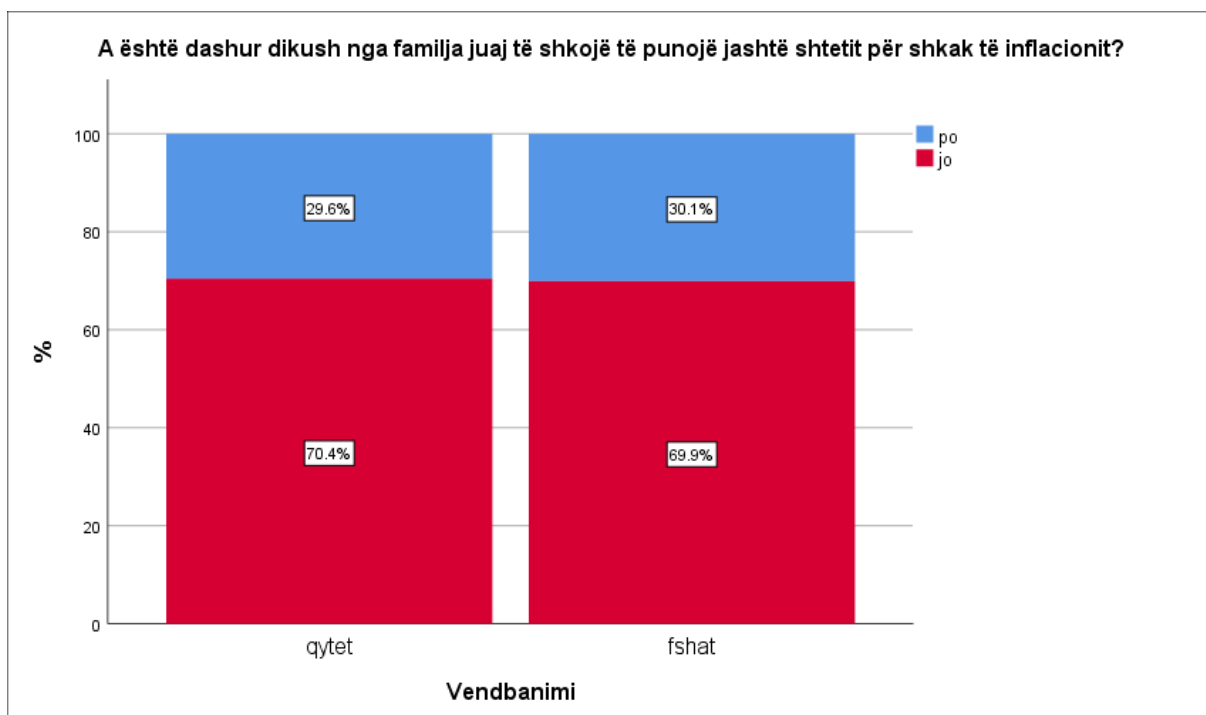
Graf. 54 A është dashur dikush nga familja juaj të fillojë të punojë me shumë(më shumë orë, punë shtesë , etj.) për shkak inflacionit?/ Sipas vendbanimit

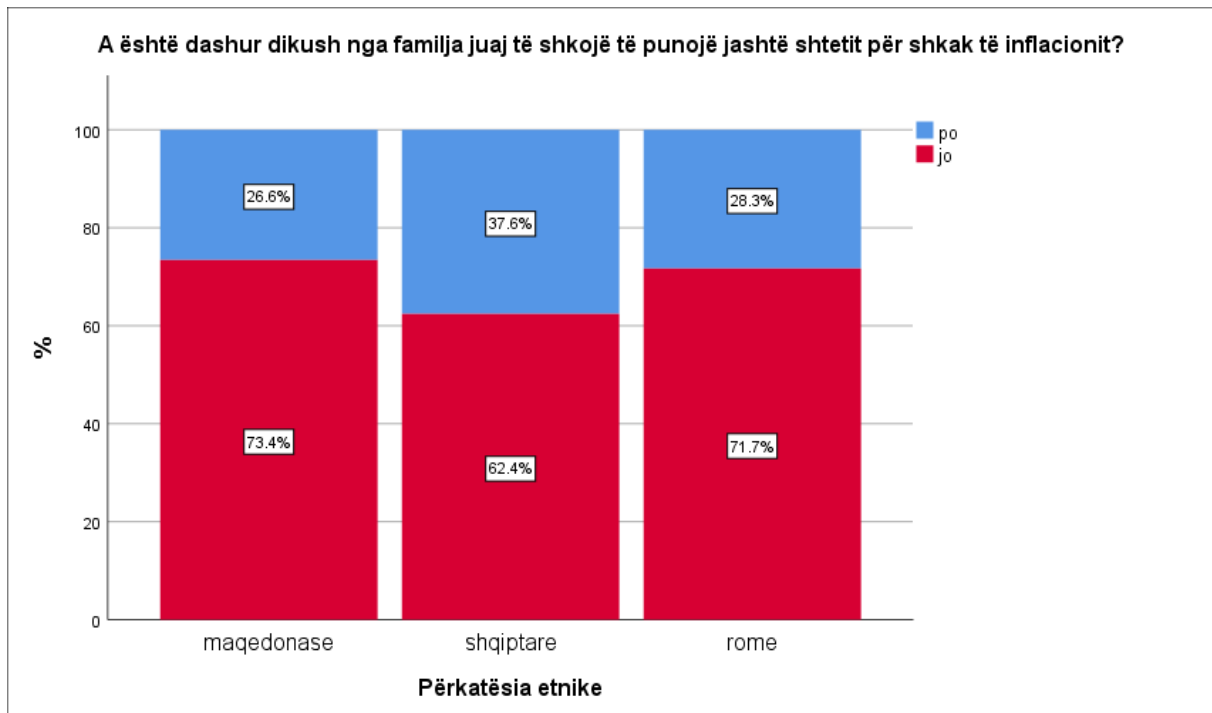
Graf. 55 A është dashur dikush nga familja juaj te fillojë te punojë me shumë(më shumë orë, punë shtesë , etj.) për shkak inflacionit?/ Sipas përkatësisë etnike

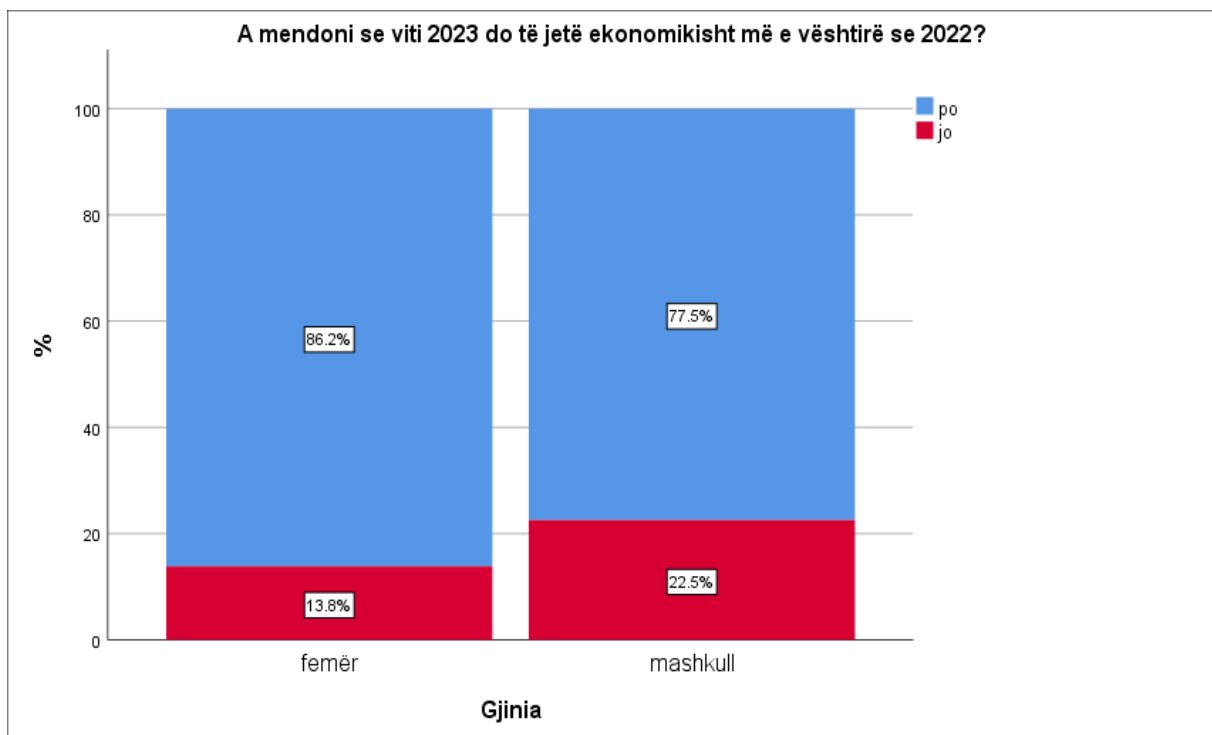
Graf. 56 A është dashur dikush nga familja juaj të shkojë të punojë jashtë shtetit për shkak të inflacionit?/ Sipas vendbanimit

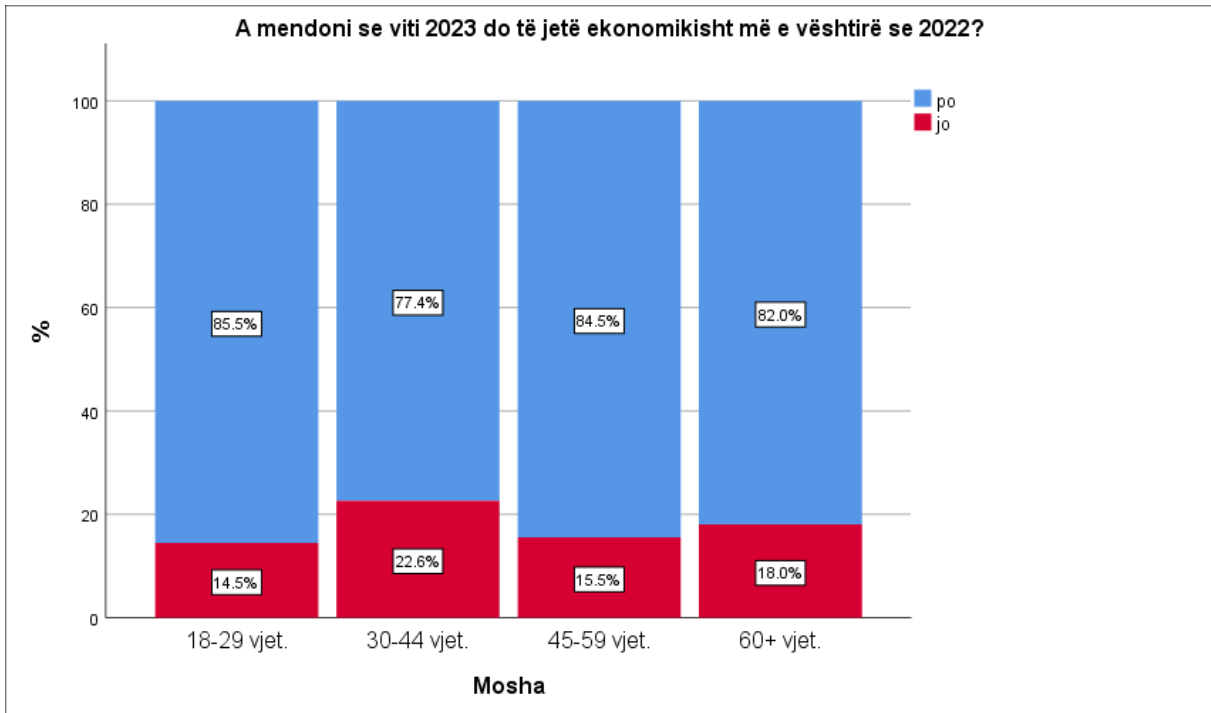
Graf. 57 A është dashur dikush nga familja juaj të shkojë të punojë jashtë shtetit për shkak të inflacionit?/ Sipas përkatësisë etnike

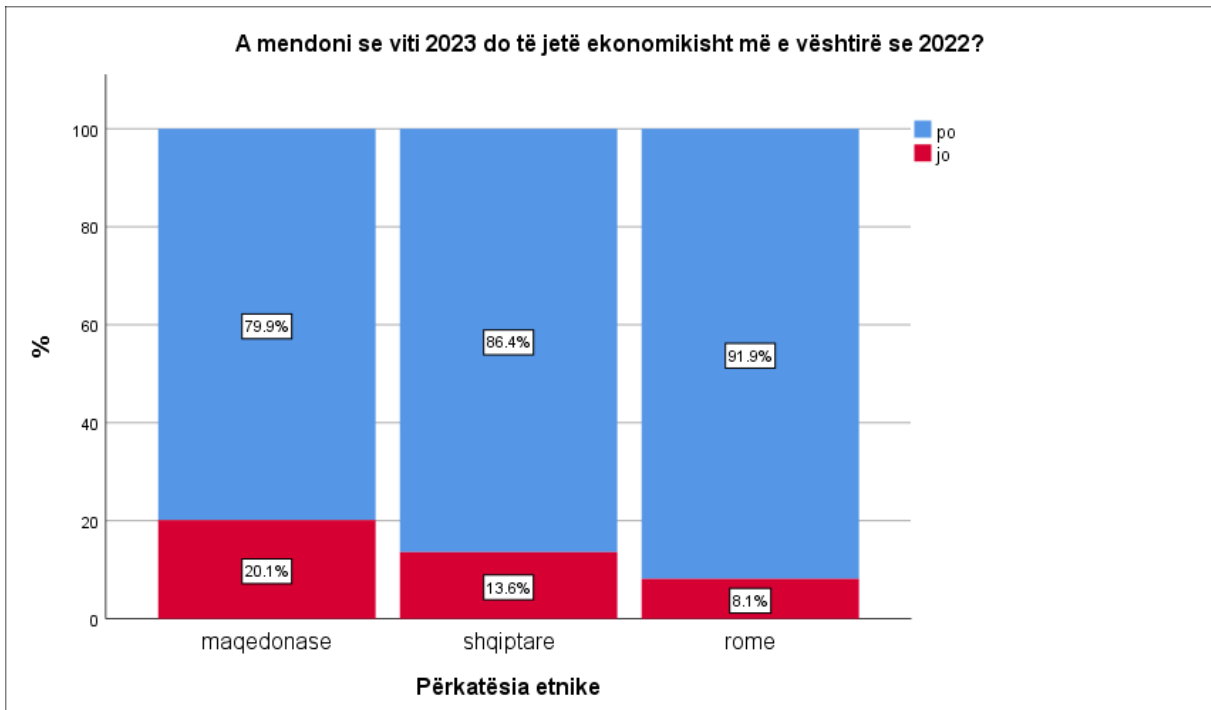
Graf. 58 A mendoni se viti 2023 do të jetë ekonomikisht më i vështirë se 2022?/ Sipas gjinisë

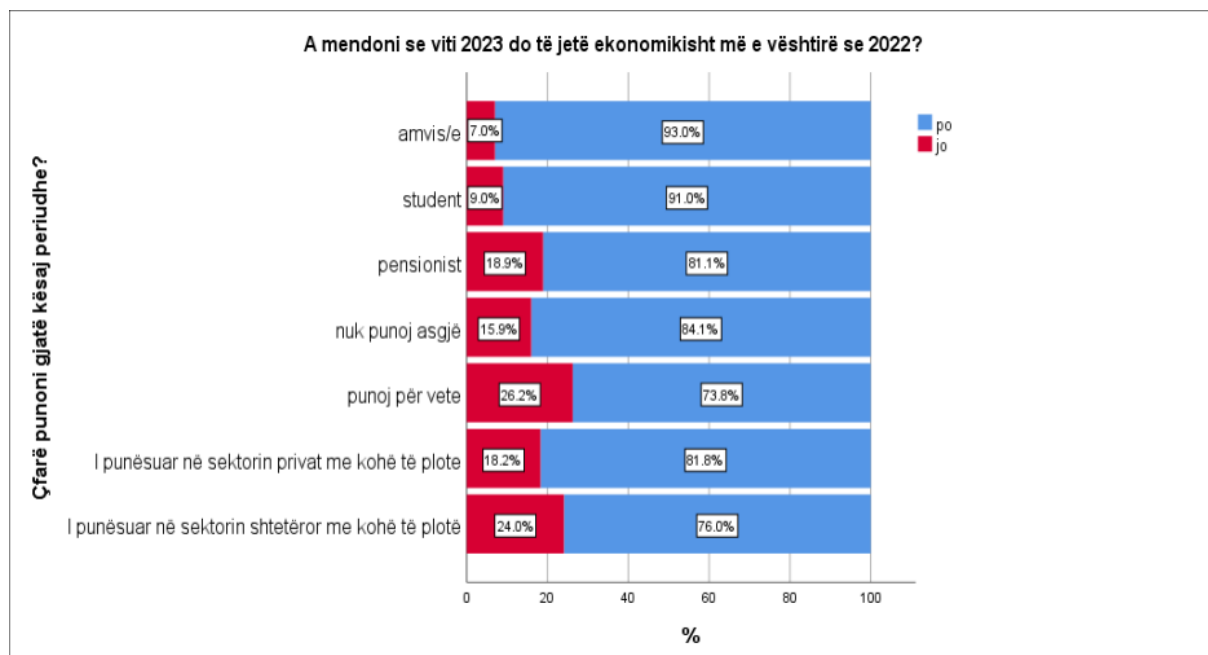
Graf. 59 A mendoni se viti 2023 do të jetë ekonomikisht më i vështirë se 2022?/ Sipas moshës

Graf. 60 A mendoni se viti 2023 do të jetë ekonomikisht më i vështirë se 2022?/ Sipas përkatësisë etnike

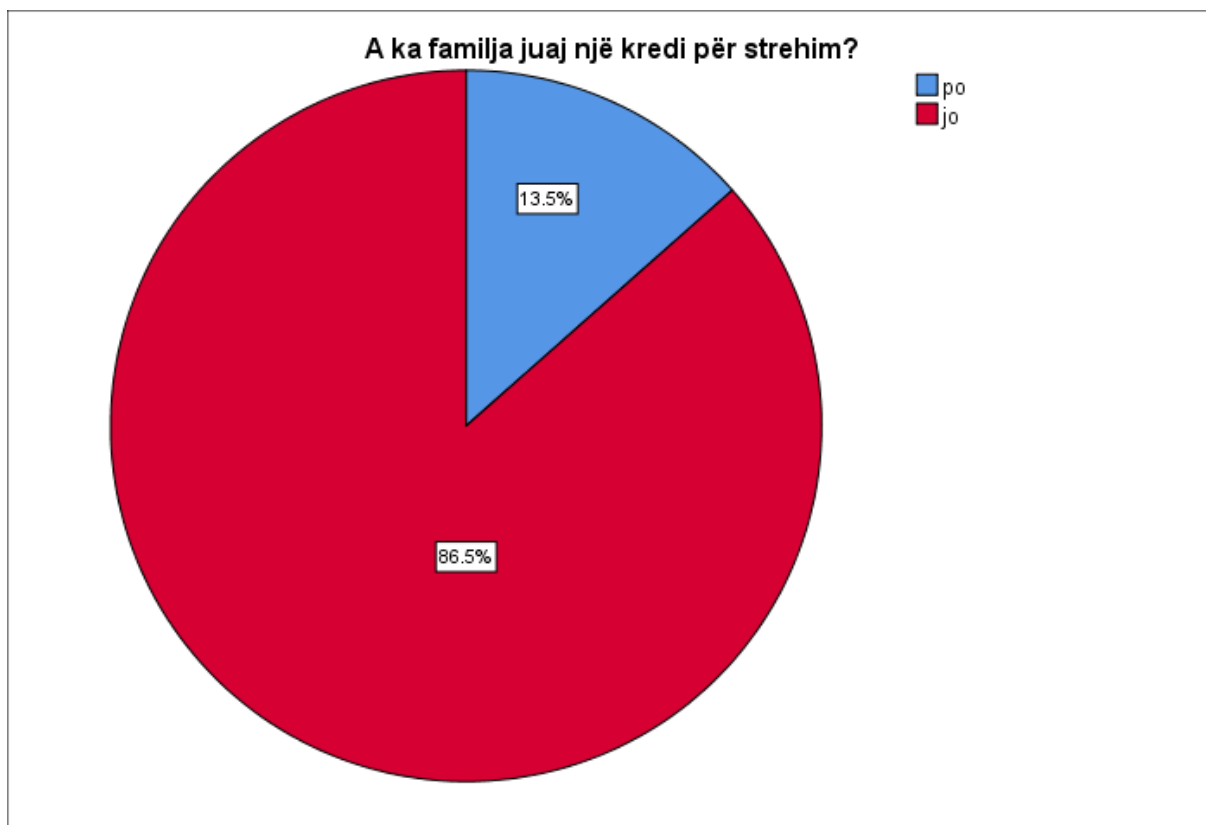

Graf. 61 A mendoni se viti 2023 do të jetë ekonomikisht më e vështirë se 2022?/ Çfarë po bëni gjatë kësaj periudhe?

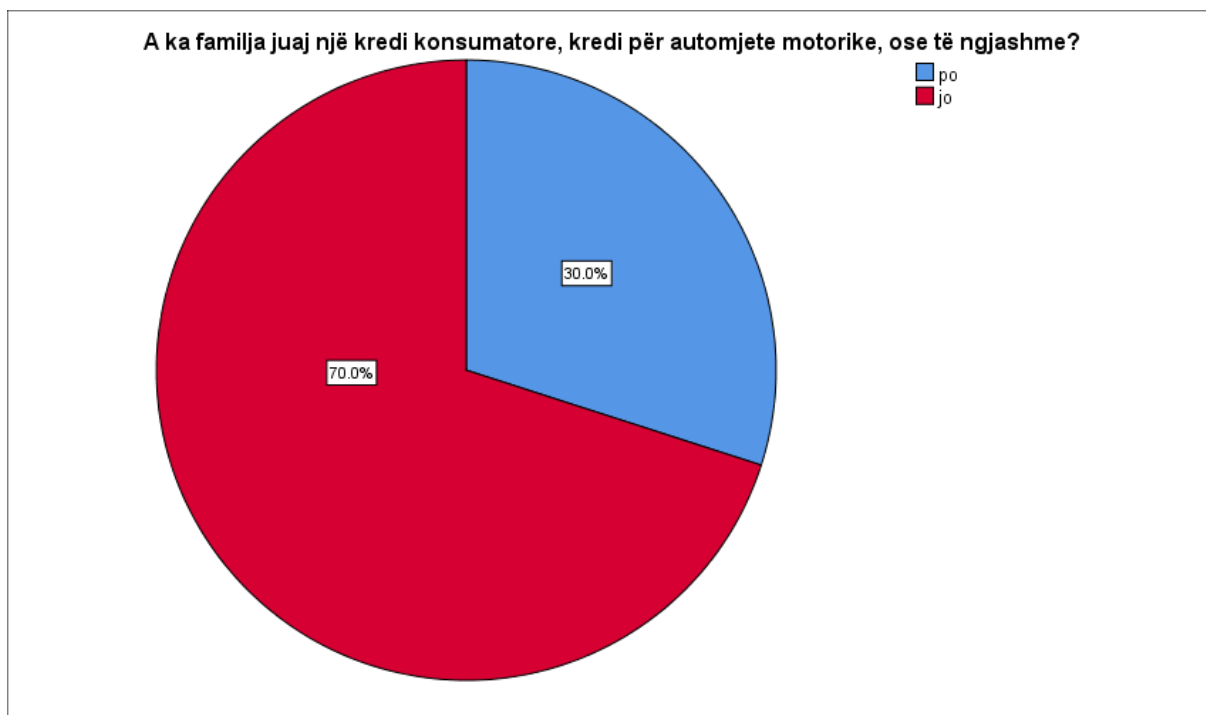
Tab/ Graf. 62 A ka familja juaj kredi për strehim?

		Numri	Përqindja	Përqindja e vlefshme	Përqindja Kumulative
	po	248	13.4	13.5	13.5
	jo	1595	86.1	86.5	100.0
	Në total	1843	99.5	100.0	
/	nuk e di	7	.4		
	np	3	.2		
	Në total	10	.5		
Në total		1853	100.0		

Tab/ Graf. 63 A ka familja juaj kredi konsumatore, kredi për automjete motorike, ose të ngjashme?

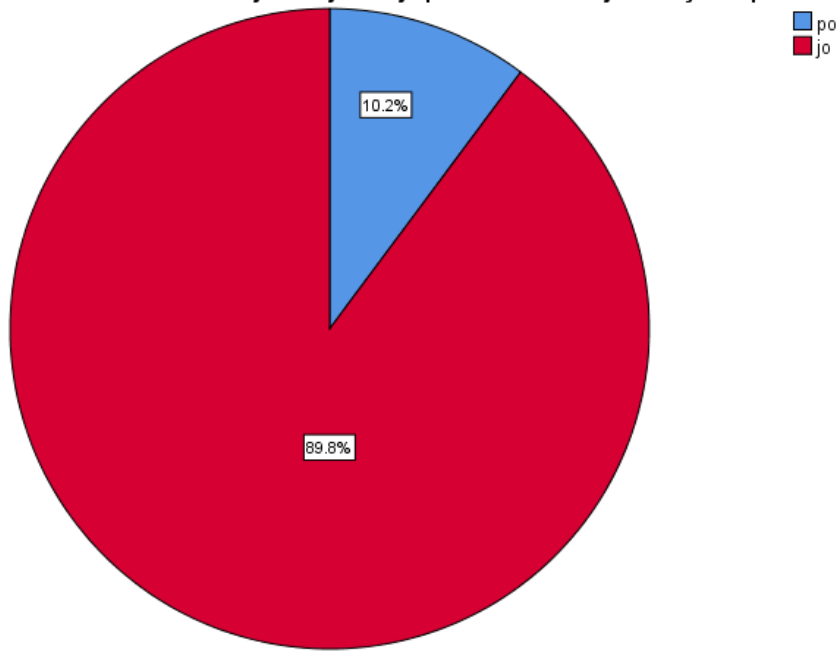
		Numri	Përqindja	Përqindja e vlefshme	Përqindja Kumulative
	po	551	29.7	30.0	30.0
	jo	1289	69.5	70.0	100.0
	Në total	1840	99.3	100.0	
/	nuk e di	11	.6		
	np	3	.2		
	Në total	14	.7		
Në total		1853	100.0		

Tab/ Graf. 64 A keni në familjen tuaj ndonjë person me nevoja të veçanta/paafhtësi?

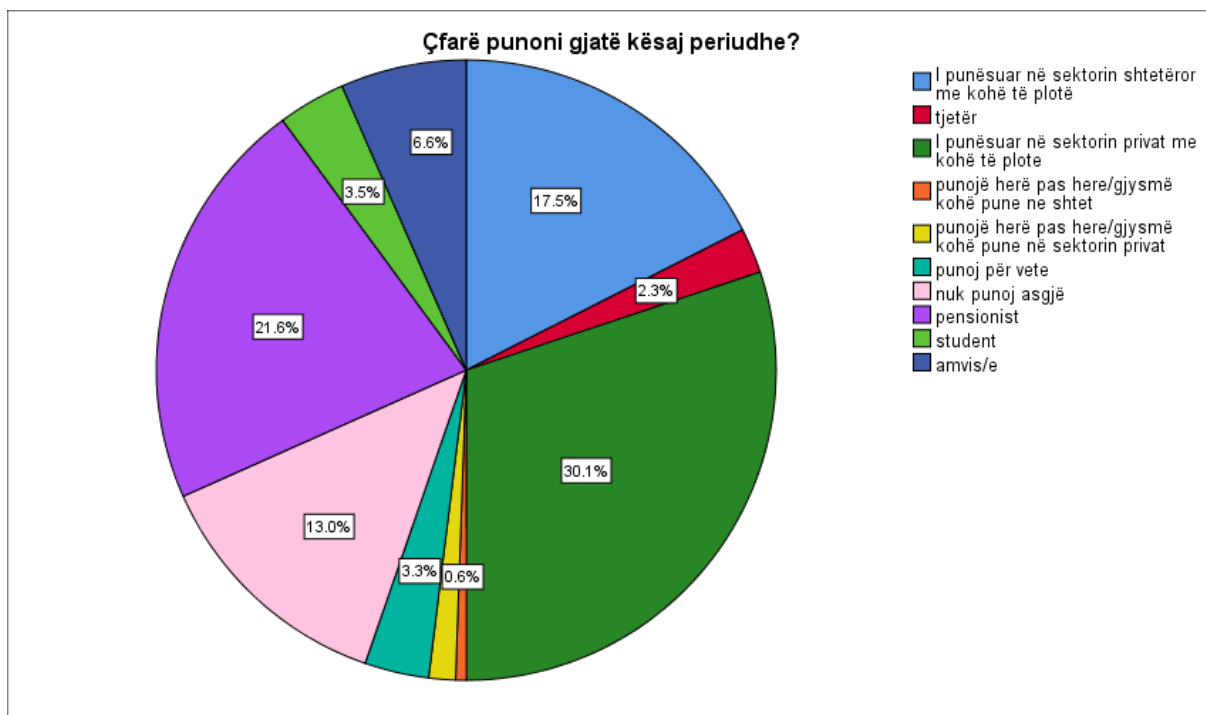
		Numri	Përqindja	Përqindja e vlefshme	Përqindja Kumulative
	po	188	10.1	10.2	10.2
	jo	1656	89.3	89.8	100.0
	Në total	1844	99.5	100.0	
/	np	10	.5		
Në total		1853	100.0		

A keni në familjen tuaj ndonjë person me nevoja të veçanta/paafhtësi?

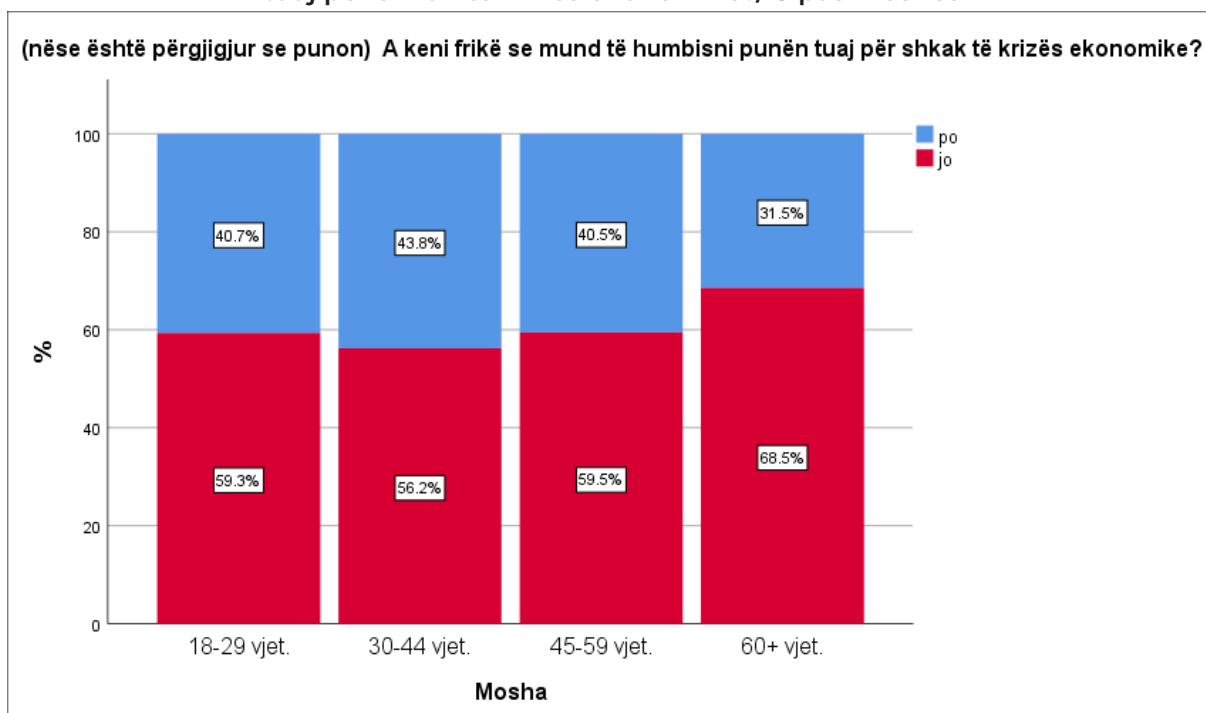

Tab/ Graf. 65 Çfarë punoni gjatë kësaj periudhe?

	Numri	Përqindja	Përqindja e vlefshme	Përqindja Kumulative
I punësuar në sektorin shtetëror me kohë të plotë	324	17.5	17.5	17.5
tjetër	43	2.3	2.3	19.9
I punësuar në sektorin privat me kohë të plote	557	30.1	30.1	50.0
punojë herë pas here/gjysmë kohë pune ne shtet	10	.6	.6	50.5
punojë herë pas here/gjysmë kohë pune në sektorin privat	26	1.4	1.4	51.9
punoj për vete	62	3.3	3.3	55.3
nuk punoj asgjë	241	13.0	13.0	68.3
pensionist	399	21.5	21.6	89.9
student	65	3.5	3.5	93.4
amvis/e	121	6.6	6.6	100.0
Në total	1849	99.8	100.0	
/ np	4	.2		
Në total	1853	100.0		

Tab/ Graf. 66 (nëse është përgjigjur se punon) A keni frikë se mund të humbisni punën tuaj për shkak të krizës ekonomike?/ Sipas moshës

Tab/ Graf. 67 (nëse është përgjigjur se punon) A keni frikë se mund të humbisni punën tuaj për shkak të krizës ekonomike?/ Sipas gjinisë

